

9 770353 734051

3
vrednost v
MEDIA BAR
pocake

INTERVJU

Kristina Kampuš:
»Ni prav,
da starejši
za dom
dajo celo
pokojnino«

str. 26-27

NAŠA TEMA

Vrelca lažnih informacij res
ni mogoče ustaviti? str. 12-13

PRILOGA

TV SPORED

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 6 / Leto 77 / 10. februar 2022 / Cena 2,99 EUR / www.novitednik.si

Pri Mastnakovih za zajtrk pili penino

V ponedeljek in torek je celjsko območje dobilo kar tri olimpijske medalje. Smučarski skakalec Timi Zajc iz Hramš je zmagal z mešano ekipo. Celjski deskar Tim Mastnak je postal olimpijski podprvak in zjutraj je tekla penina v Medlogu, sosede sta gostili Timova mama Roza in sestra Patricija (na fotografiji). Velenjska deskarka Gloria Kotnik je presenetljivo osvojila bronasto kolajno. Sledili bodo številni sprejemi. str. 18-19

Foto: DEAN ŠUSTER

AKTUALNO

Priznanja za dosežke na
področju kulture str. 2-3

IZ NAŠIH KRAJEV

Stavka v šolah in vrtcih? str. 7

KRONIKA

Smrt mladostnika v
Slovenskih Konjicah str. 15

ZADETKI

»Danes je vedno več vzhajajočih skrajno desničarskih gibanj, obdani smo z nasilnim in s sovražnim govorom, po Evropi se krepijo neonacistične skupine. Z vidika zgodovine in zgodovinopisja je zastrašujoče opazovati, kaj se dogaja.«
Daniel Siter, zgodovinar

»Vedno mi je lepo, ko kdo reče, da pozna njene pravljice. In da je odrasčal z njimi. Da so njene skrbno izbrane besede, nanizane v zgodbe, razveselile in potolažile mnogo otrok.«

Jelka Pogačnik, hči Ele Peroci

»Imam posebno spoštovanje do mladih Slovencev, ki so se že rodili v Nemčiji in zdaj s svojimi otroki govorijo v slovenščini.«

Magdalena Novak, učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine v Berlinu

»Kultura nam je pomagala preživeti. Z njo smo obstali. Z njo rastemo in napredujemo. Žal je še veliko preveč ljudi, ki se nanjo poživljajo. Tudi takšnih, ki bi morali biti zgled, kako z njo ravnati, kako jo negovati, jemati in deliti.«

Jolanda Železnik, direktorica Medobčinske splošne knjižnice Žalec

»To, da človek dočaka starost, je pravzaprav velik privilegij. Mnoga življenja ugasnejo, še preden bi se ljudje lahko postarali.«

Kristina Kampuš, direktorica Pegazovega doma

Priznanja za dosežke na področju kulture

Epidemija ustvarjalnega duha ni zatrla

Obeleževanje slovenskega kulturnega praznika so tudi letos narekemale epidemiološke razmere. V marsikateri občini so bili primorani slovesnosti ob prazniku odpovedati oziroma prestaviti na kasnejši čas. Kljub temu sporočilo in pomen praznika ostajata enaka: da je kultura temelj našega naroda. Ali kot je dejala slavnostna govornica na slovesnosti ob kulturnem prazniku v Žalcu Jolanda Železnik, direktorica Medobčinske splošne knjižnice Žalec: »Kultura nam je pomagala preživeti. Z njo smo obstali. Z njo rastemo in napredujemo. Z njo se dvigamo. Žal je še veliko preveč ljudi, ki se nanjo poživljajo. Tudi takšnih, ki bi morali biti zgled, kako z njo ravnati, kako jo negovati, jemati in deliti.«

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Da je pravo umetniško lepoto mogoče doživeti tudi v odnosih, saj so pomemben del vsake kulture, je v slavnostnem govoru na slovesnosti v Celju izpostavila ravnateljica Celjske Mohorjeve družbe dr. **Tanja Ozvatič**. Ob tem se je vprašala: »Kdaj je bilo ali je slovenščini in slovenskemu narodu v resnici težje? Nekoč sredi nemškega življa, tuje nadvlade in uradne latinščine

držno vztrajati z uporabo slovenskega jezika in doseči, da so ga proglasili za uradovni jezik? Ali je težje v časih obilja, ko nam je slovenski jezik samoumevna danost in ko rojeni v slovenski državi brez pomisleka materinščino nadomestijo za katerikoli tuji jezik, biti dovolj oprezen, da nam jezik kot vrednota in pomemben del identitete neopazno ne spolzi iz rok?«

Ravnateljica Celjske Mohorjeve družbe dr. **Tanja Ozvatič**

O pomenu slovenske besede je razmišljala tudi **Jolanda Železnik**. »Naj nam nikoli ne zmanjka volje, da bi negovali in krepili kulturo v vseh njenih odtenkih, še najbolj njen temelj – to je slovensko besedo,« je poudarila.

Da epidemija ustvarjalnega duha ni zatrla, dokazuje-

je posamezniki, ki so kljub trenutnim težkim razmeram na kulturnem področju pustili neizbrisen pečat in so pomembno sooblikovali kulturno dogajanje v lokalnem okolju in širše. V številnih občinah so se jim za ta njihov doprinos poklonili s podelitvijo priznanj in laskavih nazivov.

Posegla sta po celjskih zvezdah

CELJE – Pretekli teden so v Narodnem domu podelili priznanji celjske zvezde za dosežke na področju kulture za leto 2021. Tudi letos niso podelili nagrade za življenjsko delo.

Na razpis za priznanje za leto 2021 so prispeli ena pobuda za kandidata za življenjsko delo in šest predlogov za podelitev priznanja za najvidnejše dosežke v preteklih dveh letih. Komisija, ki so jo sestavljali Matjaž Brežnik, Nenad Firšt, dr. Zoran Pevec, Nevenka Šivavec in dr. Aleksander Žižek, tudi letos ni podelila nagrade za življenjsko delo. Letošnja prejemnika nagrade sta postala ljubiteljski igralec in režiser Žiga Medvešek in Mestni kino Metropol.

Žiga Medvešek je režiser in igralec v Gledališču Zarja Celje.

Žiga Medvešek je prejel priznanje za svoje delovanje na področju gledališke dejavnosti.

Za priznanje je bil predlagan predvsem zaradi ustvarjanja v zadnjih dveh letih, ko se je uveljavil kot režiser gledališke igre

za najmlajše, in sicer z igrama Pika in Čudežna srajca, lani pa je ustvaril gledališki spektakel Pod svobodnim soncem, v katerem je bilo vključenih kar pet kulturnih društev. Ob tem je tudi dejaven član upravnega odbora Gledališča Zarja Celje. »S svojim delom prinaša nove pristope in poglede na slovenske ljubiteljske gledališke odre, kar dosega s predanostjo in kakovostnim delom,« so zapisali v utemeljitvi komisije.

Še vedno uživa podporo javnosti

Kakovost programa Mestnega kina Metropol potrjujejo številna priznanja, ne nazadnje tudi velik obisk in članstvo v združenjih izbranih evropskih umetniških kinematografov. Poleg tega,

da sledijo svetovni in domači tovrstni produkciji, v kinu organizirajo festival gorniškega filma, evropskega in mediteranskega ter animiranega filma, sodelujejo tudi z največjim slovenskim filmskim festivalom Liffe. Na program uvrščajo animirane filme, študentske produkcije, kratke in umetniške filme, pripravljajo pogovore z režiserji in igralci. »Izredno nas veseli, da Metropol po teh dveh negotovih letih še vedno uživa podporo javnosti. Na teh temeljih s svojim programom tudi ustvarjamo program in vztrajamo ter upamo, da bo tudi tako v prihodnje. Nagrada je zaveza, da bomo vztrajali,« je povedal vodja Mestnega kina Metropol **Samo Seničar**.

LŽ, foto: SHERPA

Še Aškerc bi bil ponosen nanje

LAŠKO – V občini se kulturnim ustvarjalcem za njihove izjemne dosežke poklonijo s podelitvijo priznanj Antona Aškercarja. Letošnji nagrajenci so trije. Župan jim bo priznanja izročil predvidoma na proslavi ob dnevu državnosti, saj slovesnosti ob kulturnem prazniku zaradi trenutnih epidemioloških razmer v občini niso pripravili. In kdo so nagrajenci?

Kulturno društvo Vrh nad Laškim bo priznanje prejelo za dolgoletno delovanje na področju ljubiteljske kulture. V kraju so od nekdaj skrbeli za kulturni utrip tako cerkveni pevci, tamburaška in dramska skupina, oktet Odmev kot ljudski pevci. Društvo letos obeležuje devetdeset let. Kulturniki s svojo pozitivno energijo in z zavzetostjo povezujejo krajanke ter pripravljajo pester in kakovostne nastope ob različnih priložnostih. V društvu so še

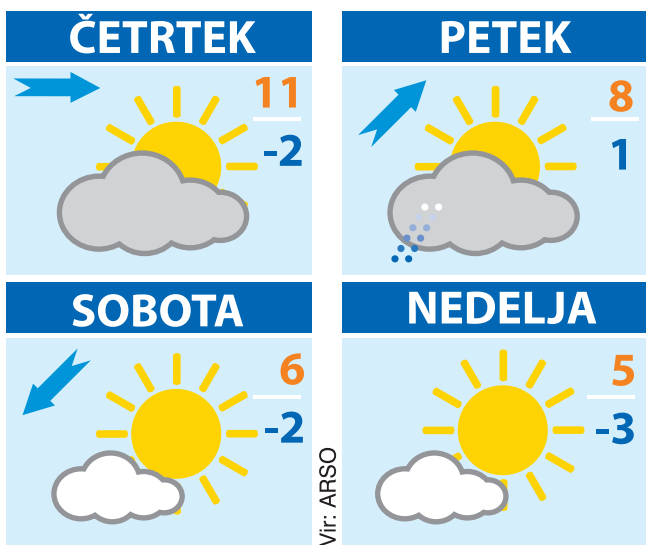
posebej ponosni na zelo dejavne domače godbenike, saj njihovi kakovostni nastopi presegajo meje lokalne skupnosti, ter na Majdo Marguč, dolgoletno vodjo Mažoret Laško in njihovo prvo trenerko, ki danes svoje znanje in izkušnje uspešno predaja novim generacijam mažoret v okviru Kulturnega društva Vrh nad Laškim.

Tudi **Majda Marguč** je prejemnica letošnjega Aškercarjevega priznanja. »S svojo predanostjo, pripadnostjo in trdim delom je pustila neizbrisen pečat tako v KD Laška pihalna godba kot v slovenskem mažoretne prostoru. S promocijo mažoretne dejavnosti v občini je pripomogla, da zdaj, 32 let od ustanovitve, v društvu trenira, pleše in nastopa več kot sedemdeset mažoret. V slovenskem prostoru je prispevala k razvoju mažoretne dejavnosti in dejavno sodelovala na področju delovanja Mažoretne in twirling zveze Sloveni-

je. S svojim delovanjem in z izkušnjami v mažoretne dejavnosti še vedno predstavlja zgled vsem članicam mlajših generacij,« je utemeljeno v obrazložitvi priznanja. Mažorete Laško so pod njenim vodstvom dosegale odlične rezultate tako na državnih kot na evropskih tekmovanjih. Postale so večkratne državne prvakinja in tudi z evropskih tekmovanj so se vrstile z nekaj vrhunskimi rezultati.

Profesorica glasbene pedagogike **Mateja Škorja** bo Aškercarjevo priznanje prejela za uspešno delo na področju zborovskega petja. Kot zborovodkinja vodi vrsto pevskih zborov. Z otroškimi in predvsem mladinskimi pevskimi zbori je dosegla več zlatih priznanj in priznanj za posebne dosežke na regijskih, državnih in mednarodnih tekmovanjih. Redno sodeluje pri pravi občinskih slovesnosti in prireditvah.

BA

Od rogista do citrarja

ŽALEC – Slovenski kulturni praznik je priložnost, da se tudi lokalno okolje pokloni društvom, skupinam in posameznikom na področju kulture za tisto, kar s svojo ustvarjalnostjo prispevajo k družbi svojega časa in prihodnosti. Občina Žalec je v petek zvečer v Domu II. slovenskega tabora Žalec na osrednji proslavi podelila Savinova odličja.

Dobitnika Savinove plakete sta postala **Andrej Žgank** za dolgoletno uspešno pedagoško delo, vodenje Godbe Liboje ter pomemben prispevek k razvoju in uveljavitvi kulture v Občini Žalec in **Peter Napret** za večletno uspešno pedagoško delo, uveljavitev citrarske glasbe v lokalnem okolju ter pomemben prispevek k razvoju kulture v občini Žalec in širše. Žgank je največji pečat v žalski občini pustil kot dolgoletni dirigent Godbe Liboje, ki jo je vodil osemnajst let. Pod njegovo taktirko je orkester tehnično in umetniško zrasel ter prejel številna priznanja in nagrade, med drugim zlato plaketo s

tekmovanja slovenskih godb v prvi težavnostni skupini leta 2014. Za razliko od nje ga je Napret predan citram, s katerimi se je sicer prvič srečal šele v srednješolskih letih. Glasbilo ga je povsem prevzelo, še zlasti ko je spoznal paleto njegovih izraznih zmožnosti in bogastvo literature, pisane za koncertne citre. Po violinski diplomi leta 1993 je veliko časa posvečal raziskovanju citrarstva doma in po svetu, študiral citre na Tirolskem deželnem konzervatoriju v Innsbrucku, obiskoval citrarske seminarje ter se kasneje poleg igranja violine lotil tudi poučevanja tega inštrumenta.

Z leve žalski župan Janko Kos, predsednik Mešanega pevskega zbora Galicija Bojan Teržan in zborovodkinja Anita Žolnir, Andreja Pušnik, Peter Napret, Jolanda Železnik in Andrej Žgank (Foto: Bina Plaznik)

Savinovi priznanji sta prejela **Andreja Pušnik** za uspešno pedagoško delo na področju zborovskega petja v šoli in bogatenje kulturnega utripa v

kraju ter **Mešani pevski zbor Galicija** za dolgoletno uspešno delovanje na področju zborovskega petja in ohranjanje dediščine slovenskih pesmi v

lokalnem okolju. Pušnikova se kot učiteljica v Podružnični šoli Ponikva zaveda pomena vpetosti šolskih dejavnosti v dogajanje v krajevni skupno-

sti. Marsikateremu učencu je približala zborovsko petje in nastope z zborom na krajevnih proslavah.

ŠO

Presežki ljubiteljskih ustvarjalcev

ŠENTJUR – Praznovanje slovenskega kulturnega praznika so tokrat obeležili virtualno. Osrednja občinska slovesnost, ki so si jo zamislili v območni izpostavi Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in zvezi kulturnih društev, je bila na predvečer praznika na ogled na spletni strani Občine Šentjur. Prireditve z naslovom Prešerno z Josipom je bila kot filmska razglednica leta 2021. Z njo so se sprehodili skozi najpomembnejše vsebine Ipavčevega leta. Znani so tudi prejemniki priznanj JSKD Šentjur.

Članica Literarnega društva Šentjur **Nika Gradišek** je priznanje prejela za uvrstitev na Festivalu mlade literature Urška 2021. Pod

okriljem omenjenega društva je dejavna tudi njena mama **Veronika Gradišek**, ki je priznanje prejela kot dobitnica Mentorjevega feferona za najboljšo protestno pesem v letu 2021. Priznanji so si zaslužili še člani filmskega krožka **OŠ Franja Malgaja Šentjur**, ki so v konkurenci osnovnošolskih filmov z delom Visoška kronika osvojili zmago na filmfestu Treh zvezd 2021 v Celju, in člani krožka **Hruševac studio** iz OŠ Hruševac. Slednji so se s filmom Carjeva nova oblčila uvrstili med najboljše filme na 56. srečanju najmlajših filmskih in videoustvarjalcev Slovenije. Dobitniki bodo priznanja prejeli na priložnostni prireditvi, ko bodo razmere dopuščale prijaznejše praznovanje. TS

Navdih mladim glasbenikom po vsem svetu

VELENJE – Ob slovenskem kulturnem prazniku so letos prvič razglasili kulturnega ustvarjalca leta Mestne občine Velenje. Naziv je prejel svetovno uveljavljen saksofonist **Jure Pukl**.

Mednarodna uspešna pot Jureta Pukla uvršča v sam vrh glasbene ustvarjalnosti, zato nastopa na festivalih po vsem svetu. Sodeluje z ume-

tniki širokega glasbenega razpona. Velja za enega najbolj ustvarjalnih saksofonistov mlajše slovenske džezovske generacije. Leta 2015 je prejel nagrado Prešernovega sklada. Študiral je na Dunaju, v Haagu, na Berklee College of Music v Bostonu in dokončal magistrski študij na glasbeni akademiji v Gradcu. Jure Pukl se posveča sodobnim interpretacijam džeza. Dejaven je tudi kot pedagog, producent in organizator ter

s svojo Kreativno Jazz Kliniko Velenje navdihuje stotine mladih glasbenikov po svetu.

Nanj in na njegovo ustvarjanje so v domačem Velenju zelo ponosni. Kot prejemnik naziva kulturni ustvarjalec leta bo dobil tudi možnost, da v letu od prejema priznanja v dogovoru z Mestno občino Velenje pripravi oziroma izvede umetniško delo s svojega področja delovanja. BA

Jure Pukl (na levi) je postal kulturni ustvarjalec leta Mestne občine Velenje. Ob njem sta slavnostna govornica na slovesnosti ob kulturnem prazniku mag. Milena Koren Božiček in velenjski župan Peter Dermol. (Foto: MOV)

Priznanje za življenjsko delo »velikemu možu kulture«

VOJNIK – Občina od leta 2016 na področju kulture podeljuje priznanje za življenjsko delo. Letošnji prejemnik tega laskavega naziva je **Vaclav Jakop iz Višnje vasi**. Priznanje mu bo župan **Branko Petre** izročil na slovesnosti predvidoma v drugi polovici marca.

Slavko, kot mu pravijo prijatelji, je že polnih 75 let zvest zborovskemu petju. Pri 88 letih mu glas še vedno odlično služi. Dolgoletno prepevanje mu je prineslo vse Gallusove značke in veliko drugih priznanj. Leta 2015 je prejel tudi bronasti grb Občine Vojnik. »Slavko je velik mož kulture,« so zapisali v utemeljitvi priznanja.

Vaclava Jakopa pesem spremlja že od zgodnjega otroštva. Izhaja namreč iz pevske družine, kjer so večere preživljali ob prižigani sveči in petju. Žal povojna leta za obiskovanje pevske solistične šole niso bila ugodna. Tako je Slavko v pevske vode zajadral z zborovskim petjem. V bogati pevski zgodovini je svoj glas delil v različnih organiziranih sestavih: MPZ Frankolovo, Pevskem zboru društva upokojencev Vojnik, MePZ gostincev Celje, MPZ KUD France Prešeren Vojnik in Mešanem cerkvenem pevskem zboru sv. Lenarta Nova Cerkev. Je eden izmed ustanoviteljev MPZ KUD Nova Cerkev. Zbor praznuje pol stoletja delovanja in Slavko

v njem aktivno prepeva še danes. Pred leti je s skupino petih pevcev – sokrajanov ustanovil vokalno skupino Stari prijatelji. Z ubranim petjem prijateljski sekstet popestri družinska srečanja, obletnice in kulturne prireditve v kraju.

Človek z velikim srcem in odličnim spominom

»Slavko je vedno sledil pevskim sanjam. Tok ga je ponesel v pristan priznanih zborovodij – Rafka Gorenška, Marjana Lebiča in Toneta Volaska. Pod njihovim vodenjem in ob mentorstvu umetniškega vodje Egon Kuneja je Slavkov glas postal prodoren, žlahten in prepoznan. Na povabilo zborovskih mojstrov je kot gost solist večkrat stal na velikih odrih,« je navedeno v utemeljitvi priznanja za življenjsko delo.

Vaclav Jakop je ne le pevec z odliko, ampak predvsem človek z velikim srcem, pravijo tisti, ki ga poznajo. Je tudi bogat vir informacij za pisce krajevne zgodovine. S svojimi spomini in pričevanji je soustvarjal izdajo dveh velikih knjižnih del: Frankolovo skozi stoletja in Življenje ob Tesnici avtorja Matije Založnika. Z njegovimi anekdotami in ljudsko zgodbo so popisane tudi strani pesniške zbirke Zakaj se je polje v belo odelo pesnice Jožice Koren.

BA

Izstopali so in bogatili življenje

RADEČE – V občini ob kulturnem prazniku podelijo priznanje Ivana Pešca. Letošnji prejemnik je ljubiteljski gledališki igralec **Srečko Jazbinšek**. Nastopal je v številnih predstavah. Poleg gledališkega udejstvovanja je svoj pečat pustil tudi v glasbenem svetu kot član pevskega zbora Svoboda Radeče in cerkvenega mešanega pevskega zbora Sveti Peter. Za svoje kulturno ustvarjanje je že prejel več nagrad in priznanj. Nagradi Radeg (ki jo podeljuje Gledališko društvo Radeče) ter srebrnemu Linhartovemu priznanju in Gallusovemu priznanju se je zdaj pridružilo še priznanje Ivana Pešca.

SLOVENSKE KONJICE – V občini vsako leto podelijo priznanja izstopajočim kulturnim ustvarjalcem. Letošnja prireditve je bila virtualna na FB-profilu in Youtubovem kanalu Centra za kulturne prireditve Slovenske Konjice. Za življenjsko delo na področju kulture je občina nagradila **Marijo Lojen**, učiteljico, režiserko, kulturno delavko in več kot štirideset let predsednico ter gonilno silo Prosvetnega društva Franceta Prešerna Žiče. Za dosežke in delo na literarnem področju je priznanje prejela **Tonja Jelen**, literarna kritičarka, moderatorica literarnih dogodkov in pesnica. Nadarjen akordeonist, skladatelj in pedagog **Luka Juhart** je letošnji prejemnik priznanja za izjemne umetniške dosežke in delo na glasbenem področju.

VITANJE – Tudi v tej občini so se odločili, da bodo priznanje letošnjemu nagrajencu na kulturnem področju podelili kasneje, v okviru praznovanja občinskega praznika konec junija. Nagrado bo prejel **Edi Kos**, ki se že vse življenje udejstvuje na glasbenem področju. Piše besedila in glasbo ter skladbe uspešno izvaja z zasedbo Poweršok iz Vitanja.

ZREČE – Letošnje nagrade so občani podrobneje spoznali na praznični dan na spletnem Info kanalu Zreče. Nagrade jim bo župan Boris Podvršnik podelil ob občinskem prazniku konec maja oziroma takoj ko bodo epidemiološke razmere to dopuščale. Letošnji nagrajenec je **Stanko Fijavž**, ki je član Društva godbenikov Zreče že od začetka delovanja društva, to je od leta 2004. **Petra Mrzdovnik** bo prejela nagrado na predlog KUD Jurija Vodovnika Zreče. Je vodja sekcije Zreški kovači in je imela zadnja leta v svojih rokah vse organizacijske niti ansambla, ki je posnel opus del prvotne zasedbe izpred šestdesetih let. Med družštvu sta letos nagrajena **KUD Vladka Mohoriča** in **Katoliško kulturno društvo Zreče**. Obe družštvu bosta letos praznovali stoletnico organiziranega kulturnega življenja v Zrečah. BA, TC

Naložbeni sklad Alfi PE prevzema veterinarska podjetja

Z novimi lastniki kmalu tudi šmarski in celjski veterinarji

Od prejšnjega tedna je Veterinarska postaja Šmarje pri Jelšah vpisana v sodni register kot edina lastnica celjske družbe Veterinarski center. S tem se povezovanje in združevanje veterinarskih organizacij pod eno streho še ne končuje. V naložbenem skladu Alfi PE so že lani jeseni napovedali, da nameravajo ustanoviti večjo veterinarsko skupino, ki bo v tej dejavnosti vodilna na območju celotne Slovenije. Sklad je že vstopil v lastništvo Veterinarske bolnice Slovenska Bistrica, v kateri je pridobil 74,5-odstotni lastniški delež in prav toliko glasovalnih pravic. Direktor sklada Tone Pekolj je povedal, da končujejo pogovore za prevzem še več veterinarskih družb, med katerimi je tudi šmarska veterinarska postaja.

JANJA INTIHAR

Sklad Alfi PE vlaga v tiste dejavnosti in podjetja, v katerih prepozna možnosti za rast in nadaljnji razvoj. »Trg ponudnikov veterinarskih storitev v Sloveniji je zelo razdrobljen in ga želimo povezati. Naš cilj je oblikovanje sodobne veterinarske skupine, ki bo pokrivala celotno Slovenijo,« pravi Tone Pekolj in napoveduje, da bodo v prevzetih podjetjih veterinarji lahko ohranili manjše lastniške deleže.

O razlogih, zakaj se je sklad odločil za vlaganje v veterinarsko dejavnost (poleg finančnih, seveda), Tone Pekolj še pravi, da je zaradi se-

danje razdrobljenosti nakup sodobne opreme za preglede in zdravljenje za večino veterinarjev zelo velik strošek, po drugi strani so te naprave slabo izkoriščene. »Zato želimo izboljšati kakovost opreme in veterinarskih storitev. Veliko veterinarjev je tudi že v letih, ko razmišljajo o odhodu v pokoj. Sodobna in velika skupina bo zanimiv delodajalec in bo pritegnila mlajše veterinarje, saj jim bo lahko ponudila bistveno več znanja, možnosti dodatnih izobraževanj in napredovanja.« Poleg tega, še dodaja Pekolj, je vlaganje v veterino zanimivo tudi zaradi

rastočega števila malih živali. »Ljudje imajo vedno več psov, mačk in drugih hišnih ljubljencev in tudi v tem vidimo velik potencial za razvoj veterinarske mreže.«

Edini s tremi koncesijami

Z Veterinarsko postajo Šmarje pri Jelšah, v kateri je največji lastnik Tomi Rumpf, bo sklad Alfi PE, ki sodi pod okrilje družbe KF Finance, pridobil edino veterinarsko podjetje v Sloveniji s tremi koncesijskimi enotami. Šmarski veterinarji imajo namreč koncesijo za območje Obso-telja, Kozjanskega, Šentjurja in Celja. To pomeni, da sodi pod njihovo okrilje približno šest tisoč kmetij od Dobrne do hrvaške meje.

Svoj vpliv oziroma posel v regiji je šmarska veterinarska postaja začela širiti pred šestimi leti, ko je šlo v stečaj Veterinarstvo Šentjur. Kmalu po stečaju je vzela v najem njegovo poslovno stavbo, zaposlila pet nekdanjih delavcev in pridobila koncesijo za delovanje na tem območju. Napovedala je, da bo stavbo tudi kupila, a si je po dveh letih premislila in raje v poslovni coni v Šentjurju najela nove prostore, v katerih

Z Veterinarsko postajo Šmarje pri Jelšah bo sklad Alfi PE pridobil edino veterinarsko podjetje v Sloveniji s tremi koncesijskimi enotami. (Foto: Andraž Purg-GrupA)

je na 300 kvadratnih metrih uredila sodobno veterinarsko postajo in trgovino za male živali. V svoji novi poslovni enoti je zaposlila osem ljudi. Tomi Rumpf, ki je bil takrat direktor šmarskega veterinarskega podjetja, je kot razlog za takšen razplet navajal predolg postopek prodaje, ki so ga z različnimi predlogi in pritožbami zapletali tudi Šmarčani sami.

Med najhitreje rastočimi

Ko je uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin v začetku leta 2020 dodeljevala koncesije v okviru mreže javne veterinarske službe, je šmarska veterinarska postaja kot edina v Sloveniji dobila kar tri. Posel je dobila za Šmarje pri Jelšah in Šentjur ter tudi za območje, ki ga je do tedaj pokrival Veterinarski center Celje. Temu je sledil prevzem celjskega veterinarskega podjetja, ki se je z nakupom zadnjih manjših deležev končal januarja letos. Celjski veterinarski center je tako postal del največje regijske veterinarske organizacije, novo skupino so v Šmarju po-

imenovali Veterina in trgovina Tačka. Skupina ima trenutno šest poslovnih enot z ambulantami in s trgovinami. Poleg Šmarja, Šentjurja in Celja delujejo še v Rogaški Slatini, Podčetrtku in Trbovljah.

Z razširitvijo vplivnega območja so se prihodki šmarske veterinarske postaje občutno povečali. Celo tako, da se je v zadnjih letih začela uvrščati med sto najhitreje rastočih podjetij v regiji. Leta 2016 je imela 903 tisoč evrov čistih prihodkov od prodaje, leta 2020 že 1,6 milijona evrov, kar jo je uvrstilo v sam vrh podjetij, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo v Sloveniji. Podatki, kako je poslovala lani, še niso znani.

Največ ima Tomi Rumpf

V zadnjih nekaj letih se je število lastnikov Veterinarske postaje Šmarje pri Jelšah nekoliko skrčilo. Po javno dostopnih podatkih je trenutno lastnikov le še pet. Deleže tistih, ki so se umaknili iz lastništva, je večinoma odkupil Tomi Rumpf, ki je največji, 36-odstotni lastnik podjetja. Po nekaterih informacijah naj bi

bil njegov delež še večji. Med pomembnejšimi lastniki ni več Božidarja Soka, ki je aprila 2020, ko se je Tomi Rumpf odzval klicu vlade in prevzel vodenje republiškega zavoda za blagovne rezerve, postal vršilec dolžnosti direktorja veterinarske postaje. Podjetje je vodil do decembra lani, ko je bil na njegovo mesto imenovan Ivan Amon. Decembra lani je Veterinarska postaja Šmarje pri Jelšah spremenila tudi člen v svojem statutu, ki govori o prenosu lastniških deležev, in sicer tako, da je v primeru prodaje deležev osebam, ki niso družbeniki, izključila predkupno pravico in soglasje družbenikov.

S prodajo šmarskega veterinarskega podjetja skladu Alfi PE bo največ zaslužil Tomi Rumpf, ki je konec lanskega leta zapustil zavod za blagovne rezerve in prevzel vodenje Skupine Farme Ihan, ki je v lasti DUTB. Od lani je Rumpf tudi predsednik nadzornega sveta šentjurske Meje, ki je že dlje časa v prisilni poravnavi, vse odločitve v podjetju pa so prav tako v rokah slabe banke.

Veterinarski center Celje bo v manj kot letu kar dvakrat zamenjal lastnika. (Foto: SHERPA)

Tudi tekstilci in mesarji

Poleg veterinarstva sklad Alfi PE zanima tudi druge dejavnosti. Konec leta 2019 je na primer v Celju kupil 39-odstotni delež v podjetju Prevent&Deloza, ki je vodilni ponudnik zaščitnih oblačil v Sloveniji. Kmalu bo postal lastnik še mesnoprredelovalnega obrata v Slovenskih Konjicah. Gre za некоč uspešno in ugledno podjetje, ki ga je pred skoraj štiridesetimi leti ustanovil Stefan Strašek in je bilo pred približno desetletjem celo največji lastnik Celjskih mesnin.

Podjetje Prevent&Deloza je bilo v lasti direktorja Boštjana Marolta in njegove pomočnice Andreje Oder, ki sta vsak imela 20-odstotni delež, preostalih 60 odstotkov kapitala je bilo last podjetja. Ob lastniškem vstopu sklada Alfi PE je Andreja Oder povedala, da so se v podjetju za prodajo odločili predvsem zato, da bi svojemu tako imenovanemu hladilnemu programu, v okviru katerega izdelujejo majice, ki ob stiku s kožo hladijo, ter opremo z balistično zaščito z vgrajenim hlajenjem, zagotovili svež denar za razvoj. Ocenili so, da je ponudba sklada dobra. Boštjan Marolt in Andreja Oder sta ohranila

vsak po malo manj kot 4 odstotke lastništva, sklad Alfi PE pa je z odkupom 39-odstotnega deleža pridobil v podjetju 80 odstotkov glasovalnih pravic. S celjsko družbo, ki je vedno bolj uspešna na tujih trgih, je sklad dobil še dve njeni hčerinski podjetji v Sloveniji ter eno v Bosni in Hercegovini.

Povsem drugačna kot s podjetjem Prevent&Deloza je zgodba z mesarijo Strašek. Na kratko ponovimo, da je to konjiško podjetje šlo v stečaj pred tremi leti, zahteval ga je njegov največji upnik sklad Alfi PE. Mesnoprredelovalni obrat je kmalu vzela v najem družba Zlata dolina, ki jo je prav zaradi tega namena ustanovil sklad. Lani septembra je na dražbi Alfi PE obrat tudi kupil. Zaradi pritožb dveh upnikov se je postopek prodaje nekoliko zavlekel in celjsko sodišče je stečajnemu upravitelju šele pred kratkim dalo soglasje za sklenitev prodajne pogodbe. Cena za obrat je bila malo manj kot dva milijona evrov, vendar Alfi PE kupnine ne bo plačal, saj bo z njo pobotan večji del terjatev, ki jih ima do podjetja Strašek.

JI

Sklad Alfi PE je od decembra 2019 največji lastnik uspešnega celjskega podjetja Prevent&Deloza, ki je vodilni proizvajalec zaščitnih oblačil v Sloveniji. (Foto: SHERPA)

Priložnost za več sto delavcev različnih strok

Gorenje spet zaposluje

Hisense Europe, pod okrilje katerega sodi tudi velenjsko Gorenje, kjer so trenutno z naročili popolnoma zasedeni, išče nove sodelavce. V Gorenjevih proizvodnih obratih želi mednarodna korporacija zaposliti od 250 do 400 sodelavcev. Odprta so tudi delovna mesta za 60 tehnologov, strojnikov, vzdrževalcev in blagovnih manipulantov ter več inženirjev.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Hisense Europe ima poslovne enote v 27 evropskih državah in ob tem še tri proizvodne ter štiri razvojno-raziskovalne centre. Skupno ima v Evropi več kot 10 tisoč zaposlenih, od tega največ v Sloveniji oz. v Velenju, kjer proizvaja gospodinjske aparate in od januarja lani tudi televizorje.

Podjetje se želi še bolj utrditi kot eden vodilnih globalnih ponudnikov gospodinjskih aparatov in zabavne elektronike ter kot rastoča mednaro-

dna skupina išče zaposlene, od strokovnjakov tehniških in drugih poklicev do delavcev na različnih delovnih mestih v proizvodnji, so sporočili iz skupine Hisense Europe.

Potrebujejo 80 inženirjev

V proizvodnih obratih znotraj skupine naj bi zaposlili od 250 do 400 delavcev. »Če jih v Sloveniji ne bomo dobili, bomo zaposlovali tudi iz tujine,« pojasnjujejo v podjetju. Novim sodelavcem iz drugih

držav bodo omogočili brezplačne tečaje slovenščine.

Za delo v novoustanovljenem Centru za raziskave in razvoj Hisense Europe v Velenju in v enotah v Ljubljani ter Mariboru iščejo več inženirjev tehniške stroke. Potrebujejo približno 80 inženirjev strojništva, elektrotehnike, mehatronike in računalništva, a tudi več inženirjev strojništva ali elektrotehnike za tehnologijo in operativni razvoj ter inženirjev računalništva in informatike.

Ker je strokovnjake za raziskave in razvoj zelo težko dobiti in ker so v zadnjih dveh letih podjetja dosegla velik napredek pri delu na daljavo, so se v družbi odločili, da bodo službo približali ljudem. »Tako se lahko inženirji zaposlijo v našem oddelku za razvoj in raziskave v Velenju, Mariboru ali Ljubljani,« pojasnjujejo.

V Sloveniji ima Hisense Europe trenutno 5.800 zaposlenih, v zadnjem letu so v Hisense Gorenje Europe, Gorenju in Invalidskem podjetnem centru (IPC) zaposlili približno 700 dodatnih delavcev.

Največ sodelavcev bodo zaposlili v proizvodnji. Če jih ne bodo našli v Sloveniji, jih bodo morali pripeljati iz tujine. (Foto: HE)

V DUTB pravijo, da so za nakup vile Savinja dobili nekaj resnih povpraševanj. Za prodajo te znane celjske zgradbe bodo kmalu pripravili spletno dražbo. (Foto: SHERPA)

Vili Marija in Savinja še vedno v lasti DUTB

Družbi za upravljanje terjatev bank spet ni uspelo najti kupca za vilo Marija v Slovenskih Konjicah, ki jo je tokrat prodajala na spletni dražbi in zanjo postavila izključno ceno 650 tisoč evrov. Slaba banka je na Celjskem lastnica še ene vile, ki jo prav tako neuspešno prodaja že več let.

V Družbi za upravljanje terjatev bank (DUTB) so povedali, da je bilo za nakup konjiške vile kar nekaj zanimanja, a potem na dražbi ni bilo nikogar. Za vilo bodo zato zdaj zbirali nezavezujoče ponudbe. Slaba banka je vilo, ki je bila pred leti v lasti nekoč uspešnega konjiškega podjetnika Franca Riemerja, kupila na dražbi leta 2017. Takrat je zanjo plačala 568 tisoč evrov. Več let jo je poskušala prodati za 850 tisoč evrov, vendar kupca zanjo ni mogla najti. Čeprav je ceno zdaj znižala za 200 tisočakov, kupcev še vedno ni. Za kakšno vsoto je vilo pripravljena prodati oziroma na kakšno ponudbo bo na koncu pristala, v slabi banki ne govorijo.

Tako kot konjiško je slaba banka na dražbi kupila tudi vilo Savinja v Celju. Stavbo, ki je bila ob kapucinskem samostanu nad Savinjo zgrajena leta 1893, je pred leti kupila nepremičninska družba Kapitol in jo do leta 2010 v celoti obnovila. Ker je družba zašla v finančne težave, je njena največja upnica DUTB za vilo zahtevala izvršbo. Sledila je dražba, ki je bila leta 2015. Kot edina dražiteljica jo je za 656 tisoč evrov kupila prav slaba banka in jo nato več let poskušala prodati za 970 tisoč evrov. Lani je ceno znižala na 820 tisoč evrov. DUTB vilo Savinja oglašuje kot zelo primerno za razvoj turistične in gostinske dejavnosti ali kot poseben predstavitevni prostor za kakšno podjetje. V Ljubljani pravijo, da so morebitni kupci za vilo, ki ima v treh nadstropjih skoraj tisoč kvadratnih metrov poslovnih in stanovanjskih površin, v zadnjem času pokazali resno zanimanje. Zato bodo zanjo kmalu objavili in izvedli spletno dražbo.

Jl

Še vedno primanjkuje gradbenih in proizvodnih delavcev

Januarja se je število brezposelnih spet nekoliko zvišalo. Konec meseca je bilo na republiškem zavodu za zaposlovanje registriranih 67.834 oseb, kar je 2,8 odstotka več kot decembra lani, a 25,9 odstotka manj kot pred letom. Število brezposelnih se je povečalo v večini območnih služb zavoda. V celjski je bilo brezposelnih več za 3,3 odstotka, v velenjski za 3 odstotke.

V zavodu za zaposlovanje pojasnjujejo, da se v januarju brezposelnost poveča predvsem zato, ker se ob prehodu v novo leto običajno konča več zaposlitev za določen čas. V letošnjem januarju se je na zavodu na novo prijavilo 8.653 brezposelnih oseb, kar je 45 odstotkov več kot decembra lani in 18 odstotkov manj kot januarja lani. V celjski območni službi so konec letošnjega januarja v svojih registrih imeli zapisanih 7.350 brezposelnih oseb, kar je 3,3 odstotka več kot konec lanskega decembra in skoraj četrtno manj kot lanskega januarja. Po

upadu deleža brezposelnih v zadnjem letu se Celje še vedno uvršča v prvo polovico območnih služb. V velenjski območni službi zavoda za zaposlovanje, ki ima poleg savinjsko-šaleške regije pod svojim okriljem tudi koroško regijo, so konec januarja v svojih evidencah imeli 4.164 brezposelnih oseb, kar je 21 odstotkov manj kot v enakem lanskem mesecu.

Delodajalci, večinoma s področja gradbeništva, predelovalne industrije ter zdravstva in socialnega varstva, so januarja zavodu sporočili malo manj kot 15.600 prostih delovnih mest. Še vedno najbolj potrebujejo delavce za preprosta dela v proizvodnji ter pri visokih in nizkih gradnjah, primanjkuje tudi zidarjev, čistilcev in strežnikov v hotelih, voznikov težkih tovornjakov in vlačilcev, strokovnjakov za zdravstveno nego ter skladiščnikov in uradnikov za nabavo in prodajo. Prostih je tudi 300 delovnih mest za policiste.

Jl

Cetis tudi v Kamniku in Liberiji

Cetis je povečal svoj lastniški delež v kamniški Zarji Elektroniki, ki sodi med vodilna podjetja na področju tehničnega varovanja v širši regiji. Ukvarja se s proizvodnjo, z vgradnjo in inženiringom ter s projektiranjem sistemov in naprav za tehnično zaščito.

Celjsko podjetje je v Zarjo Elektroniko vstopilo že lani poleti, ko je odkupilo njen malo več kot 19-odstotni lastniški delež. Na osnovi novembra lani sklenjene pogodbe in nedavno izdane odločbe agencije za varstvo konkurence je Cetis pridobil še 14 odstotkov kamniškega podjetja, tako da je zdaj njegov 33-odstotni lastnik.

Glede na Cetisove dosedanje postopne nakupe podjetij bo Zarja Elektronika najverjetneje slej ko prej postala del njegove skupine, v kateri so štiri družbe v Sloveniji ter po ena na Hrvaškem, v Gvineji Bissau in na Madagaskarju. Poleg matičnega podjetja, Cetis Flexa in Cetis Grafa, ki so v Celju, je v Sloveniji v Cetisovi lasti še škofjeloška družba EGP, ki izdeluje najbolj zahtevne potiskane kartonske embalaže. Podatki, kako je skupina poslovala lani, za širšo javnost še niso dostopni, do polovice leta pa je ustvarila 37,4 milijona evrov prihodkov in 4,5 milijona evrov čistega dobička. Marca lani je EGP sklenil pogodbo o nakupu večinskega, 75-odstotnega deleža v hrvaški družbi Neograf iz Kraljevice, oktobra je Cetis na afriški celini, ki je njegov najpomembnejši izvozni trg, ustanovil še eno odvisno družbo. Tokrat se je odločil za Liberijo, saj v tej državi posluje že dlje časa.

Jl

ŠENTJUR – Številne cestne izboljšave

Ob coni krožišče, ob cesti pločnik

Udeleženci v prometu lahko vse do sredine letošnjega avgusta pričakujejo delne zapore prometa na odseku od Podgore proti Novi vasi. Hkrati s komunalno ureditvijo zadnjega še neurejenega dela industrijske cone bo izvajalec namreč zgradil krožišče. V prvi polovici letošnjega leta naj bi bila končana še gradnja pločnika proti pomožnem nogometnemu igrišču na odseku Dole– Šentjur.

TINA STRMČNIK

Krožišče bo urejeno na mestu nesemaforiziranega križišča, kjer se križata cesti Šentjur–Črnlolica in Podgora–Nova vas. Ureditev krožišča proti Novi vasi je del projekta komunalnega urejanja južnega dela industrijske cone Šentjur, vrednega 3,9 milijona evrov in sofinanciranega iz evropskih, državnih in občinskih sredstev.

Občina Šentjur bo v okviru omenjenega projekta uredila prometno, komunalno in energetska infrastrukturo. Zagotovila bo del protipoplavnih ukrepov za zagotavljanje poplavne varnosti ob Voglajni, med drugim bo zgrajen nov prepust za

odvajanje zalednih voda. Ko bodo dela končana, bo zagotovljen dostop do gradbenih zemljišč, namenjenih poslovni dejavnosti. Podjetja v poslovni coni bodo imela boljše pogoje za delo. Dograjeni bosta še kolesarska steza in pešpot, urejena bo nova cestna razsvetljava.

Nič več hoje po bankini

Gibanje pešcev ob prometno močno obremenjeni cesti Dole–Šentjur bo kmalu varnejše na 700 metrov dolgem odseku proti pomožnemu nogometnemu igrišču. Izvajalec del bo uredil nekatere manjše priključke ter priključek

Krožišče bo urejeno na mestu nesemaforiziranega križišča, kjer se križata cesti Šentjur–Črnlolica in Podgora–Nova vas. (Foto: TS)

za Ulico pod rebrami, kjer je predvidena gradnja trikrakega nesemaforiziranega križišča. Preplastil bo vozišče regionalne ceste, uredil odvojnjanje, prometno signalizacijo, cestno razsvetlavo ter poskrbel za komunalne vode. Pogodbena vrednost del znaša približno 473 tisoč evrov.

Občina Šentjur bo prispevala 37 tisočakov, preostanek bo plačala Direkcija RS za infrastrukturo.

V tem mesecu bo izvajalec nadaljeval tudi gradnjo krožišča pri OŠ Franja Malgaja. Krožišče in podhod za pešce naj bi bila končana do prve polovice letošnjega leta.

Izboljšave v Loki pri Žusmu

Občina bo med drugim poskrbela še za ureditev odsekov lokalne ceste Drobinsko–Loka pri Žusmu ter Loka pri Žusmu–Sodna vas. Gre za ureditev cestišča v skupni dolžini 1.500 metrov, in sicer

do meje z Občino Šmarje pri Jelšah. Cesta je dotrajana, polna razpok, posedov, udarnih jam in zato tudi nevarna. Naložba bo med drugim zajemala obnovo in širitve vozišča, ureditev nove razsvetljave ter gradnjo hodnika za pešce pri priključku za središče naselja Loka pri Žusmu.

Hišico za goste je občina obnovila po navodilih celjske območne enote ZVKDS. Pomembno delo so v okviru šolskih delavnic na terenu opravili dijaki Srednje šole za gradbeništvo in varovanje okolja v Šolskem centru Celje, ki je vključena v projekt Unescovih šol. (Foto: MOC)

V Pečovniku kmalu spet gostje

Hišica za goste ob hiši v Pečovniku, kjer je svoja zadnja leta preživela celjska popotnica Alma M. Karlin, je dobila novo podobo. Celjska občina jo je v sodelovanju z dijaki celjske Srednje šole za gradbeništvo in varovanje okolja Šolskega centra Celje v celoti obnovila. Namenjena bo različnim kulturnim prireditvam. V njej tudi po prenovi ne bo elektrike.

Znamenita Celjanka Alma M. Karlin, ena največjih svetovnih popotnic vseh časov, pisateljica, pesnica, poliglotka in zbirateljica, je ob koncu svojega življenja s prijateljico Theo živela v hiši v Pečovniku, ki je preurejena v spominski muzej. Goste je sprejemala v hišici v bližini.

Potem ko je celjska občina že pred časom v Almini hiši uredila spominski muzej, se je odločila, da bo obnovila tudi majhno hišo za goste. Projekta se je lotila po navodilih celjske enote zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS) in v sodelovanju z dijaki Srednje šole za gradbeništvo in varovanje okolja v Šolskem centru Celje.

Pred dnevi so iz občine sporočili, da je obnova hišice za goste, ki je zdaj videti skoraj takšna, ko je bila v času Alminega življenja, končana. »Notranjost bomo spomladi opremili z mizo, s policami, z zofo, s stolom, z ogledalom in še z nekaterimi drobnimi predmeti, ki so bili na voljo Alminim gostom, ter opravili še nekaj manjših zaključnih zunanjih del.«

Brez elektrike

Hišica bo, ko bo odprta za obiskovalce, vabila vse, ki se radi udeležujejo različnih predavanj, tematskih dogodkov, gledaliških predstav, delavnic, občasnih razstav ali vodenih ogledov. Program dejavnosti bo izvajal zavod Celeia z drugimi partnerji. V hišici bodo tudi programi za vzgojno-izobraževalne zavode. Ker Alma in njena prijateljica Thea nista imeli elektrike, je tudi v obnovljeni hišici ne bo, zato bodo morali izvajalci program prilagoditi.

LKK

Tako so lani maja dijaki nabirali izkušnje pri delu z lesom, sočasno so celjskemu kulturnemu spomeniku vračali prvotno podobo. (Foto: arhiv NT / SHERPA)

Hiša v Pečovniku, kjer je svoja zadnja leta preživela Alma M. Karlin, je preurejena v spominski muzej.

Nova ograja za varno pot

CELJE – Ob pešpoti na odseku od Čopove ulice do Plave lagune v Mestni četrti Slavka Šlandra je občina poskrbela za postavitev 650 metrov nove panelne ograje. Tako je zdaj to območje za pešce in kolesarje ter še posebej za otroke veliko varnejše.

Zaposleni v javnem podjetju Zelenice so staro žično ograjo, ki je bila dotrajana, odstranili ter na istem mestu postavili novo. Očistili so tudi brežino in posekali zaraščeno rastlinje. Vrednost del je ocenjena na približno 35 tisoč evrov. V teh dneh so med drugim očistili tudi zaraščeno brežino pod obzidjem Starega gradu Celje.

LKK

SPODNJA SAVINJSKA DOLINA – Z novim direktorjem o izzivih žalske komunale

Za največ vodnih izgub krive stare salonitne cevi

Za mag. Janezom Primožičem je prvi mesec vodenja Javnega komunalnega podjetja (JKP) Žalec. Ne skriva, da je bil precej naporen, saj je bilo poleg za januar običajnih obveznosti, kot so poslovni načrt in analize za preteklo leto, kar precej opravil, ki so od lani čakala na nastop novega direktorja.

ŠPELA OŽIR

»Dejavnost JKP Žalec je za prebivalce in industrijo Spodnje Savinjske doline izredno pomembna. Ne glede na to, da se tega nemalokrat niti ne zavedamo in se nam zdi standard oskrbe, ki ga imamo, samoumeven, se bomo v podjetju še naprej trudili, da bo skrb za kakovost storitev naša prednostna naloga,« pravi Primožič, ki je pred tem šestindvajset let delal v gospodarstvu.

Več županov Spodnje Savinjske doline je lani, ko je bil razpis za novega direktorja še aktualen, omenilo, da bo moral izbran kandidat na področju velikih onesnaževalcev narediti red, še predvsem v povezavi z Mlekarno Celeia. Kaj točno do zdaj na tem področju ni bilo najbolj gospodarno urejeno?

Tako Mlekarna Celeia kot drugi veliki odjemalci predstavljajo delež pri obremenitvi Centralne čistilne naprave Kasaze. Predpisi na področju varovanja okolja in pogodbeni razmerja JKP Žalec z industrijskimi podjetji določajo največje možne dovoljene vrednosti obremenjenosti odpadnih voda pri izpustu iz proizvodnje in ukrepe v primeru prekoraitve, saj je v tem primeru negativen vpliv na okolje neizbežen. Z dodatnimi ukrepi ga lahko v javnem kanaliza-

cijskem sistemu in čistilni napravi le nekoliko ublažimo. Do prekoračitev bi smelo prihajati le izjemoma in za kratek čas, ko se v proizvodnih procesih odjemalcev pojavijo izjemne razmere. Takšni primeri za industrijske odjemalce predstavljajo občutno višji strošek, zato je skrb, da ne prihaja do prekoračitev največjih dovoljenih obremenitev, pomembna tudi zanje.

JKP Žalec nima vpliva na obremenjenost odpadnih voda industrijskih odjemalcev, zato morajo to narediti sami z vgradnjo predčistilnih naprav ali z optimiziranjem tehnoloških procesov. Do zdaj so bile največje dovoljene vrednosti obremenjenosti odpadnih voda pogostokrat presežene do te mere, da negativnega vpliva pri odvajanju in čiščenju nismo mogli ublažiti. Kot sem omenil, se je te težave treba lotiti pri izvoru, torej v proizvodnji odjemalcev. Pri tem jim JKP Žalec po svojih zmognostih svetuje, jih obvešča o prekoraitvah in opozarja. Za celovito rešitev bodo morali poskrbeti sami.

Zadnjih nekaj let se nekateri prebivalci Spodnje Savinjske doline v poletnih sušnih mesecih srečujejo s slabim tlakom vode v gospodinjstvih. Kaj je razlog za to? Je res, da so glavni razlog za

to nezadostne zmogljivosti dosedanjih vodnih vrtin?

V obdobju suše in manjše izdatnosti vodnih virov lahko pride do nekoliko nižjega tlaka v omrežju, a to ne vpliva na nemoteno oskrbo s pitno vodo. Vodovodni sistemi so povezani, tako da lahko v primeru težav v enem vodovodnem sistemu s preusmeritvijo zagotovimo dotok vode iz drugega vodovodnega sistema, kar prav tako lahko vpliva na nekoliko spremenjene tlačne razmere. Izdatnost vodnih virov trenutno zadošča za nemoteno oskrbo, toda zaradi širjenja naselij in vpliva podnebnih sprememb je vsekakor treba na nekaterih območjih zagotoviti dodatne vodne vire in izvesti povezave vodovodnih sistemov.

Trenutno se gradi nov vodovod Zaplanina-Ločica-Vransko, v sklopu katerega bomo pridobili nov vodni vir, to je zajetje Zaplanina, s pripadajočo zgradbo za pripravo vode ter približno šest kilometrov vodovoda od zajetja do vodohrana Vransko. Letos največje dovoljene vrednosti obremenjenosti odpadnih voda pogostokrat presežene do te mere, da negativnega vpliva pri odvajanju in čiščenju nismo mogli ublažiti. Kot sem omenil, se je te težave treba lotiti pri izvoru, torej v proizvodnji odjemalcev. Pri tem jim JKP Žalec po svojih zmognostih svetuje, jih obvešča o prekoraitvah in opozarja. Za celovito rešitev bodo morali poskrbeti sami.

Na nekaterih delih vodnega omrežja prihaja do precejšnjih vodnih izgub. V katerih

Mag. Janez Primožič je v delovanje JKP Žalec prinesel svež veter. Izzivov, kot pravi, ne manjka. »Sam brez strokovne, delovne in motivirane ekipe ne morem doseči zastavljenih ciljev. Ugotavljam, da JKP Žalec ima takšne zaposlene, ki bodo kos izzivom, ki nas čakajo.« (Foto: SHERPA)

»Cilj je, da se vodne izgube zmanjšajo do najnižje možne vrednosti, kar lahko dosežemo z doslednim izvajanjem načrta prenov.«

delih Spodnje Savinjske doline je to najbolj pereče?

Največje vodne izgube so v dveh največjih sistemih, in sicer Žalec ter Vransko-Polzela. Zaradi vodnih izgub se povečuje strošek vodnih povračil in poraba električne energije, ki je potrebna za delovanje sistema za oskrbo s pitno vodo. Vodne izgube zmanjšujemo z načrtnim stalnim iskanjem in z odpravljanjem okvar, nujna je seveda obnova vodovodnega omrežja. Cilj je, da se vodne izgube zmanjšajo do najnižje možne vrednosti, kar lahko dosežemo z doslednim izvajanjem načrta prenov, ki so ga občine izdelale leta 2018, ter z izkoriščanjem evropskih sredstev v čim večji meri.

Nekaj je tudi še salonitnih cevi. Koliko odstotkov jih je še? Do kdaj po vašem mnenju bi jih lahko zamenjali?

V Spodnji Savinjski dolini je vgrajenih še približno štiriinšestdeset kilometrov oziroma osem odstotkov salonitnih cevi. Njihova starost je več kot štirideset let, kar je tudi glavni vzrok izgub v vodovodnem omrežju.

Velik onesnaževalec podzemnih voda je neurejena kanalizacija. Kako velika težava je to v Spodnji Savinjski dolini?

Res je, neurejena kanalizacija je velik onesnaževalec

podzemnih voda. V strnjenih naseljih je javni kanalizacijski sistem v veliki meri zgrajen, treba ga je zgraditi še v nekaterih manjših naseljih. Načrtujemo, da bodo občine iz proračunskih sredstev in s pomočjo evropskih sredstev do konca leta 2027 v večji meri izvedle sekundarno kanalizacijsko omrežje in manjkajoče kanalizacijske priključke. S tem bosta omogočena priključitev zgradb na kanalizacijski sistem in odvajanje ter čiščenje komunalne odpadne vode.

Župani so prav tako omenili, da si želijo, da bi novi direktor racionaliziral delovanje žalske komunale. Kako se boste lotili tega?

Izboljšanje poslovne učinkovitosti podjetja ni samo želja županov ali moj osebni izziv, ampak tudi nuja zaradi dveh razlogov. Prvi je obvladovanje cen storitev, ki jih podjetje opravlja v okviru dejavnosti gospodarskih javnih služb, in sicer oskrbo s pitno vodo in odvajanje ter čiščenje odpadnih voda. Drugi je boljša pripravljenost na nepredvidene okoljske vplive, ki nas čakajo zaradi podnebne krize, ki se ji ne moremo več izogniti. Podnebne spremembe utegnejo vplivati tako na naše vodne vire in oskrbo z vodo kot tudi na čiščenje odpadkov iz čistilnih naprav. S pravočasnimi pre-

ventivnimi vlaganji v povečevanje števila vodnih virov, večjo povezanostjo vodovodnega omrežja ter nadgradnjo sistemov za zgodnje odkrivanje okvar lahko bistveno povečamo odpornost vodnih virov in sistemov za odvajanje in čiščenje odpadkov na podnebne spremembe.

Seveda ob koncu ne moreva mimo vedno višjih cen komunalnih storitev. Kako bo s tem v prihodnje? Se bodo zneski na položnicah še dvignili?

Cene za odvajanje in čiščenje odpadnih voda se niso spremenile od pomladi 2019, medtem ko se je vodarina nazadnje minimalno povečala spomladi 2021. Od takrat so se na tržišču bistveno povečali stroški, ki jih ima JKP Žalec pri opravljanju teh storitev. Naj navedem le nekatere: cena električne energije in goriva, cena odvoza blata iz čistilne naprave, materiali za odpravo okvar v vodovodnih in kanalizacijskih sistemih ... Dejstvo je tudi, da se cene na svetovnem trgu še niso umirile, nemogoče je tudi napovedati, kdaj se bodo. Z omenjeno racionalizacijo poslovanja in optimiziranjem nabavnih procesov bomo po svojih najboljših močeh poskrbeli, da se bodo cene naših storitev čim manj zvišale.

Stavka v šolah in vrtcih?

Za 9. marec je Glavni odbor Sindikata, vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture (Sviz) napovedal stavko v vrtcih in šolah, če se bo zanjo izrekla večina od več kot 32 tisoč članov. O stavki se bodo tako člani Sviz izrekli v približno 760 vzgojno-izobraževalnih zavodih po vsej Sloveniji. Razlog je neodzivnost resornega ministrstva in vlade glede zahtev o ustreznem ovrednotenju dela zaposlenih v vzgoji, izobraževanju, raziskovanju in kulturi. Olje na ogenj nezadovoljstva je prilil sklep o zvišanju plač zdravnikov za šest plačnih razredov, ki ga je odobrila vlada in s čimer se po mnenju sindikata daje prednost izključno eni skupini zaposlenih. Na nogah so zato tudi sindikati v drugih delih javnega sektorja.

Sviz zahteva sklenitev sporazuma o ustreznem ovrednotenju in plačilu dodatnega dela, ki ga vsi zaposleni v vzgoji in izobraževanju opravljajo v zdajšnjih izrednih razmerah, povezanih z obvladovanjem epidemije covida-19. Prav tako zahteva zvišanje plač vseh zaposle-

nih v vzgoji in izobraževanju. Po vzoru premika plačnega stropa za zdravnike in zobozdravnike zahteva sindikat takšen takojšen dvig tudi za zaposlene v znanosti in raziskovanju.

»Zaposleni so izčrpani, vedno več je bolniških odsotnosti in karanten,« opozarja glavni

tajnik Sviza Branimir Štrukelj. Zaposleni si namreč zelo prizadevajo, da ohranjajo vrtce in šole odprte ter tako prispevajo k delovanju celotne družbe, a jim oblast ni pripravljena prisluhniti. Šolski oblasti Sviz očita, da zanika, da so razmere zahtevne, nevarne ali da so obremenitve v vrtcih in šolah ter še zlasti v vzgojnih zavodih skrajne.

Ministrstvo: »Prisluhnili smo«

Na ministrstvu za izobraževanje so zapisali, da se zavedajo preobremenjenosti, s katero se zaradi trenutnih razmer soočamo na vseh področjih družbe. Zatrjujejo, da so prisluhnili predstavnikom vzgojno-izobraževalnih zavodov, v pedagoški proces so se lahko pod vodstvom mentorja vključili tudi študenti ter pomagali pri reševanju kadrovskih težav. Omogočeno je tudi dodatno

zaposlovanje svetovalnih delavcev. S sprejetjem PKP10 imajo vzgojno-izobraževalni zavodi možnost, da lahko zaradi nujnih delovnih potreb sklenejo pogodbo o zaposlitvi za določen čas brez objave prostega delovnega mesta, in sicer do konca avgusta. Pred dnevi je ministrica podpisala še sklep, s katerim so zagotovljena dodatna sredstva za plačilo nadomeščaj do konca junija, in sicer v skupni vrednosti dva milijona evrov.

Ministrstvo navaja, da je bilo od začetka epidemije vzgoji in izobraževanju namenjenih več kot sedemdeset milijonov evrov, med drugim za dodatke za nevarnosti in posebne obremenitve, za delo v tveganih razmerah, za dodatke za ravnatelje in direktorje, za kritje nadomestil plač za čakanje na delo in za nadomeščanje.

TC

RADEČE – Del Ajdovskih zgodb iz Posavja

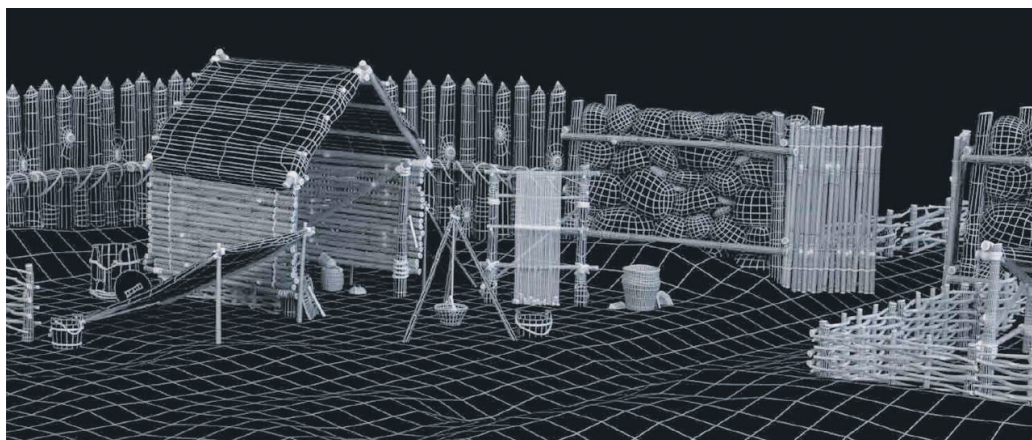
Izročilo Ajdov povezujejo v nova doživetja

Kulturno-turistični-rekreacijski center (KTRC) Radeče soustvarja Ajdovske zgodbe iz Posavja. Partnerji tega regijskega projekta, v katerem so še Zavod Svibna, Občina Krško, Posavski muzej Brežice in sevniški Hotel Ajdovec, ustvarjajo skupno zgodbo ajdovskih nahajališč celotne regije. Že nekaj mesecev uspešno povezujejo naravne vrednote in kulturno dediščino s pomočjo različnih dejavnosti. Z njimi bodo ustvarili primerne podlage in priložnosti, da bodo izročilo Ajdov, ki so posavski prostor naseljevali pred več kot sedem tisoč leti, učinkovito in kompetentno vtkali v turistične produkte.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Partnerji v projektu so povezali arheološka najdišča Posavja, ki imajo v svojem nazivu pridevnik ajdovski in ki so sredi območij naravne

dediščine oziroma posebnih varovanih območij, kot so Ajdovska jama pri Nemški vasi, Ajdovska jama v Silovcu pri Sromljah, Ajdovski gradec

Projekt Ajdovske zgodbe iz Posavja uvaja tudi tehnične rešitve za virtualno doživljanje dediščine.

nad Vranjem pri Sevnici in Ajdov grob na obronku goz-

da Jatna v radeški občini. Povezujejo različna ajdovska

obdobja, od mlajše kamene dobe do pozne antike. Z raziskovanji na posameznih lokacijah skušajo ugotoviti, kaj so Ajdi počeli, kako so živeli in druge zanimivosti o njih.

Od kulinarike do virtualnega doživljanja dediščine

Do septembrskega konca projekta bodo partnerji med drugim poskrbeli za igrano-dokumentarni film o Ajdovski jami in pripravili načrt upravljanja za to lokacijo tako z vidika varstva narave kot z vidika kulturne dediščine. Posavski muzej Brežice bo na primer izvedel rokodelske delavnice, razvil spominke, izdelal interaktivni zemljevid – aplikacijo Sledi Ajdov v Posavju ... V KTRC Radeče so med drugim lani avgusta izvedli tri delavnice za otroke – lotili so se prazgodovinske kuhe. »Skuhali smo kašo s koprivami in svinjino ter na

V Radečah so na obronkih Jatne odkrili ajdovski grob. Sega v čas halštatske civilizacije. Na območju Radeč je bilo v tistem obdobju veliko nahajališče železa, zato je v tem prostoru nastalo ogromno gradišč. Ljudje v tistem času so verjeli, da je treba dati pokojnim v grob vse tisto, kar so uporabljali v svojem življenju. Tako se je ohranilo ogromno artefaktov. »Na žalost je bila gomila na Jatni izropana, tako da ni evidentiranih ostankov,« pravi direktorica KTRC Radeče Dubravka Kalin. So pa gomile iz tistega obdobja odkrili tudi pri izkopavanju zemljišča za radeški bazen in v njih tri zapeljivnice, ki jih danes hrani Pokrajinski muzej Celje.

kamniti plošči na odprtem ognju pekli meso. Za otroke je bila to izjemna izkušnja. Ugotavljali so, da v tistem obdobju sploh niso slabo jedli,« je povedala direktorica KTRC Radeče Dubravka Kalin. Ob tem je dodala, da bo sevniški Hotel Ajdovec izvedel kulinarične delavnice na temo ajdovskih jedilnikov tudi za druge gostinske ponudnike iz Posavja in v sklopu projekta kupil historični jedilni pribor za čim boljše doživetje ajdovskih jedi.

V Zavodu Svibna so izdelali rekonstrukcijo oblačil iz tistega časa. Projekt uvaja tudi tehnične rešitve za virtualno doživljanje dediščine, igrive animacije in doživetja, upravljavski načrt arheološke dediščine, naravne vrednote in druge naložbene ukrepe varstva narave.

Vrednost projekta znaša skoraj 190 tisoč evrov. V znesku slabih 150 tisoč evrov ga sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

Foto: arhiv KTRC

V KTRC Radeče so avgusta lani izvedli delavnice za otroke na temo halštatske kulinarike. Kuhali so kašo s koprivami in svinjino ter pekli meso. Otroci so bili po besedah direktorice KTRC Radeče Dubravke Kalin navdušeni.

Po mestu usmerjajo peš kažipoti

LAŠKO – Znamenitosti, ustanove in pomembni kraji v mestu so zdaj še dodatno označeni in podrobneje predstavljeni sprehajalcem. Domačine in turiste po Laškem vodijo tako imenovani peš kažipoti. Projekt je Občina Laško prijavila na javni razpis Life IP Care 4 climate v okviru Evropskega tedna mobilnosti 2021.

S peš kažipotami želijo v Laškem ljudi spodbuditi k hoji in h kolesarjenju ter s tem zmanjšati vsakodnevno uporabo

avtomobilov. Označene so vse pomembnejše lokacije v kraju, kot so zdravstveni dom, kulturni center, knjižnica, občina, upravna enota, dom starejših, zdravilišče, pošta, banka, grad, šola, železniška in avtobusna postaja ... »Namen projekta je bil v mestu določiti sedem točk in izbrati petnajst mestnih zanimivosti ter jih povezati z ustreznimi usmerjevalnimi tablicami ter sprehajalce usmeriti od vsake od točk do vsake od izbranih mestnih zanimivosti,« pojasnjujejo v Občini Laško.

V Laškem je tako postavljenih sedem lesenih stebrov, na vsakem so pritrjene usmerjevalne tablice z imenom ene od izbranih mestnih zanimivosti. Na vsaki usmerjevalni tablici je nakazana smer hoje od točke do zelene zanimivosti, navedena sta tudi podatka o dolžini poti v metrih in v korakih ter predviden čas hoje v minutah. Podatki so v slovenskem in angleškem jeziku.

Ljudem želijo tako sporočiti, da je hoja pomembna tako za njihovo zdravje kot za okolje. BA

S peš kažipotami želijo v Laškem ljudi spodbuditi k hoji in h kolesarjenju. Ena od točk je tudi pri domu upokoencev v Laškem. (Foto: Občina Laško)

V sklopu gradnje vodovoda izvajalec gradi tudi vodohran Zahum. (Foto: Občina Laško)

Boljša oskrba z vodo in elektriko za štirideset gospodinjstev

LAŠKO – V občini nadaljujejo gradnjo primarnega vodovoda na odsekih Brstnik in Tovsto. Nov vodovod bo dolg skoraj deset kilometrov, nanj bo na novo priključenih štirideset gospodinjstev.

Izvajalec del, podjetje Votek, bo v sklopu

projekta zgradil tudi črpališče ter vodohran Zahum in Borovec. V tem času poleg cevi za vodo polaga tudi cevi za optiko. V začetku letošnjega leta bo podjetje Elektro Celje na tem območju začelo gradnjo elektroomrežja, kar pomeni, da se bodo gospodinjstvom iz-

boljšale tudi elektronapetostne razmere.

Dela bodo stala skoraj milijon evrov, projekt je sofinanciran iz sredstev Kohezijskega sklada EU v višini 215 tisoč evrov. Preostala sredstva bo zagotovila Občina Laško iz proračuna. BA

Vzorčno mesto je ekosistem za izobraževanje, poskušanje, prototipiranje, raziskave in razvoj ter inovacij. Je edinstveno zasnovan prostor za neformalno izobraževanje po najnovejših metodah medpredmetnega povezovanja. Cilj je razviti sociotehnično platformo za sodelovanje, ki bo zagotavljala odprt in prilagajajoč ekosistem za novosti na področjih tehnologije in družbe.

Vzorčna soba Mali rumeni vagon je namenjena obiskovalcem od dvanajstega leta. Izkušnja je izjemno zanimiva, netipične uganke si sledijo zaporedno, zato je pobeg primeren tudi za začetnike.

VELENJE – Poleti bodo v ospredju roboti

Svet čarovnije in tehnologij

V štirih letih delovanja je edinstveno Vzorčno mesto v Velenju obiskalo več kot 30 tisoč ljudi. Lani je bil zaradi epidemije in neizvajanja šolskih dejavnosti obisk nekoliko manjši. Postavitev Sam svoj mojster je preizkusilo več kot 60 šolskih oddelkov in 1.500 obiskovalcev, ki so sodelovali tudi pri izvedbi projekta Poklici prihodnosti, ki so ga ustvarjalci Vzorčnega mesta izvedli z društvom Novus in s slovenskimi osnovnimi šolami.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Projekt, v katerem so učenci s pomočjo virtualne resničnosti spoznavali deficitarne poklice, bo kmalu končan in zaposleni v Vzorčnem mestu bodo takoj začeli postavljati novo postavitev, ki bo učence iz celotne Slovenije popeljala v svet čarovnije in tehnologije. Še naprej se bodo obiskovalci urili tudi v sobi pobega, imenovani Mali rumeni vagon, ki je namenjena obiskovalcem od dvanajstega leta v skupinah od štiri do šest oseb.

S pomočjo projekta Naredi sam so učenci spoznavali najrazličnejša obrtniška dela.

Ustanovili 31 podjetji in 45 delovnih mest

VELENJE – Lani je ob podpori inkubatorja Saša poslovno pot začrtalo 31 podjetij, ki so ustvarila 45 novih delovnih mest. V letu, ko so obeležili tudi 6. obletnico delovanja v Podjetniškem centru Standard, so izvedli 43 dogodkov in opravili 1381 ur svetovanja. Podjetja, ki delujejo pod okriljem inkubatorja, so prejela tri priznanja za inovacije Sašinsko-šaleške gospodarske zbornice, te so podprli tudi Poslovni angeli Slovenije.

Od leta 2015, odkar je inkubator v novih prostorih Podjetniškega centra Standard, je pod njegovim okriljem nastalo skoraj sto novih podjetij in 120 novih delovnih mest. S svojim delovanjem in posrednim ustvarjanjem novih delovnih mest je inkubator Saša pomemben soustvarjalec prestrukturiranja Saša-regije.

Inkubator Saša je stičišče ustvarjalnih podjetij in posameznikov, ki imajo ob vsebinski podpori zaposlenih odprte

Pomagali 19 podjetjem

Mestna občina Velenje je lani z razpisom 19 podjetjem dodelila sredstva za naložbe v gospodarstvo, zagon podjetij v inkubatorju, za promocijo in širjenje znanja v skupni višini nekaj več kot 93 tisoč evrov. Sredstva so spodbudila naložbe v skupni višini več kot 440 tisoč evrov in soustvarila 30 novih delovnih mest.

Tudi letos so za to v proračunu zagotovili sredstva v višini sto tisoč evrov. Razpis bo objavljen konec februarja 2022.

možnosti za hitrejši razvoj. Lani so kljub zahtevnemu času epidemije zabeležili številne uspehe. Ob njihovi podpori je zaživelo 31 podjetij, ki so ustvarila 45 novih delovnih mest. V sklopu svojega delovanja so izvedli 43 dogodkov in opravili 1381 ur svetovanja.

Že četrto leto zapored so izvedli odmevno mednarodno konferenco Future X, na kateri domači in tuji strokovnjaki predstavljajo smeri razvoja in tehnologije prihodnosti. Future X je največji dogodek, ki povezuje slovenske korporacije in evropska zagonska podjetja na področju industrije 4.0. Lani so odprli tudi novo platformo odprtega inoviranja na tem področju. Za projekt Future 4.0 so prejeli evropsko nagrado za spodbujanje podjetništva za področje naložbe v podjetniška znanja. Postali so tudi član strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva Tovarne prihodnosti.

Velenjska občina je leta 2015 za razvoj podjetništva in ustvarjanje novih delovnih mest v regiji zagotovila skoraj dva tisoč kvadratnih metrov prostorov v Podjetniškem centru Standard. Od takrat so v inkubatorju prepoznali številne dobre poslovne ideje in s podporo ter svetovanjem postavili temelje za ustanovitve sto mladih podjetij in 120 novih delovnih mest. Številna med njimi so zelo uspešna, delujejo že na mednarodnem trgu in so dosegla uravnoteženo delovanje ter nenehno rast. Lani je inkubator pridobil še dodatne prostore v Kreativnem centru Čuk v Starem Velenju.

V minulem letu je občina za delovanje poslovnega inkubatorja zagotovila sredstva v višini sto tisoč evrov, svoje programe pa inkubator razvija in financira tudi z izvedbo državnih in evropskih projektov.

LKK

Mlado inovativno podjetje Graška je prejelo zagonska sredstva z razpisa za spodbujanje podjetništva in je član inkubatorja Saša. (Foto: MOV)

V Šentjurju na ogled razstava del pravnuka Josipa Ipavca

S slikanjem umiri domišljijo in misli

Do 4. marca je v Galeriji Zgornji trg v Šentjurju na ogled razstava del Anžeta Ipavica, pravnuka skladatelja Josipa Ipavca. Ljubiteljski ustvarjalec pravi, da je ustvarjanje zanj posebna terapija. Svoja dela razume tudi kot način sporazumevanja z vsemi tistimi, ki se sprehodijo med njegovimi platni.

TINA STRMČNIK

Anže Ipavic je diplomiral iz filozofije in medjezikovnih študij angleškega jezika na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Kasneje je študiral kognitivno znanost na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, dejal je, da želi ta študij dokončati. Je samouk. Slikarstva se je učil pri svoji mami, ki je likovna pedagoginja.

Na enem od obiskov v Šentjurju je izrazil željo, da bi razstavljal v kraju, kjer so živele njegovi predniki. Lani, ko smo na ravni celotne države obeležili leto Josipa Ipavca, se je v Knjižnici Šentjur predstavil z razstavo Pandemoni-

um. Naslov razstave, s katero gostuje v Galeriji Zgornji trg, je Meditacije 2.

Ipavic je pojasnil, da je imel že v srednji šoli zelo živahno domišljijo. Ker je imel toliko idej, jih je izrazil ob pisanju proznih del z znanstveno-fantastično vsebino. Nato je svojo energijo usmeril v zasnovo edinstvenega šaha, počasi se je krepilo njegovo zanimanje za slikanje. »Ko slikam, je to zame kot terapija. S pomočjo ustvarjanja lahko osredotočim svoje misli in ideje, posledično lahko bolje opravljam svoje delovne in študijske obveznosti. S slikanjem se izražam, to je moj

Anže Ipavic ob svojih delih v Galeriji Zgornji trg Šentjur (Foto: Valentina Recko)

konjiček in tudi vir zaslužka,« je povedal.

Od podob do besed

V Galeriji Zgornji trg se predstavlja z ekspresivnimi

deli v prostem slogu. Opisal je, da ustvarja abstraktno, v svojo likovno govorico vključuje nekaj simbolizma. »Igral sem se s kompozicijo, preizkušal nove pristope,

vsaka slika je edinstvena.« Na ogled je šest sklopov, v katerih so štiri tematsko povezana dela. Slednja so v okenskih okvirjih rojstne hiše Josipa Ipavca. Svojo

zgodbo pripovedujejo tudi s pomočjo mitoloških navedb.

Razstavi del je nadel naslov Meditacije 2, saj s pomočjo simbolov, barv, oblik, plasti in vizualnih učinkov svojo energijo sprošča na platnu in se tako sporazumeva s tistimi, ki si njegova dela ogledajo. Današnji čas se mu zdi zelo primeren za to, da kulturni ustvarjalci svoje ideje predajo naslovnikom in da v družbi odpirajo razmislek zunaj okvirov.

Ponosen je, da so bili njegovi predniki iz družine skladateljev in zdravnikov Ipavcev veliki domoljubi. Današnji odnos Slovencev do svoje dežele se mu zdi zapleten in velikokrat zagrenjen zaradi politične organiziranosti naše skupnosti. Medtem ko po njegovih besedah zaradi razmer v družbi ne bi smeli pozabiti na spoštovanje do domovine in sočloveka.

Ljubezen je čudna stvar

Na Gimnaziji Celje – Center bodo prihodnji teden pripravili premiero dijaške gledališke skupine Središče. Ljubezen je eden od temeljev umetnosti, filozofije in teologije, a vendar se zanimanje zanjo poraja tudi na področjih strogo izkustvene znanosti. Kaj tako posebnega prinaša ljubezen, da se z njo že od začetkov civilizacije ukvarjajo vsa področja človekovega delovanja?

Na to večno zapleteno vprašanje odgovarja nova gledališka produkcija Središča Gimnazije Celje – Center z naslovom Átopos, ki jo bodo premierno uprizorili v ponedeljek in torek, 14. in 15. februarja, ob 19.30 v Plesnem forumu Celje. Gre za avtorski projekt, katerega pobudnik je Aljaž Primožič, nekdanji dijak GCC, lani prejemnik pesniške nagrade mala Veronika. Igrajo

dijakinje Maša Laznik, Rosana Pungeršek, Nika Rodošek, Zarja Sagadin in Majda Vrtačnik. Predstava Átopos je zaključek leto trajajočega avtorskega projekta gledališke skupine Središče, ki na GCC deluje že približno pet let. Osrednja tema projekta so bili romantični odnosi. »Ko želimo razumeti eros ali ga celo razložiti v najbolj strastnem pomenu, trčimo ob cel kup nelogičnih ovir in protislovij. Človeštvo je skozi zgodovino postreglo že s celo paleto razlag tega pojava, a še vedno nimamo jasne razlage, kaj ljubezen pravzaprav je. Opravka imamo s samosvojim fenomenom, ki zaradi večplastnosti v naša življenja prinaša lepoto v najvišji možni obliki in hkrati cel kup bolečin, hrepenenja in otožnosti,« so dodali ustvarjalci predstave, za katero je prost vstop.

Tudi sicer bo mesec kulture na GCC zelo pester. Ob krstni uprizoritvi predstave Átopos so slovenski kulturni praznik počastili s tradicionalnim projektom GCC ima talent za kulturo. Dijaki umetniške gimnazije likovne smeri so v avli Doma II. slovenskega tabora v Žalcu odprli razstavo likovnih del, ki bo na ogled do konca februarja. 17. 2. pa bo z zgodbo o Mulan prvič na odrske deske GCC stopilo tudi šolsko senčno gledališče, ki deluje pod okriljem Konfucijeve učilnice Celje. Zadnji dan pred zimskimi počitnicami pa bo pustno obarvan, za dijake 1. letnikov pa na šoli v sodelovanju s Šolsko impro ligo, ki je dejavna tudi na GCC, ki se lahko pohvali z edinim srednješolskim improvizacijskim gledališčem v regiji.

LŽ Nastopajoče dijakinje med vajo za premiero (Foto: Arhiv GCC)

En sam obraz

Na slovenski kulturni praznik so v Ateljeju MS Zreče odprli samostojno razstavo Zrečanke Lucije Ferš, zdravnice, ki se že približno desetletje ukvarja tudi s slikarstvom.

Razstava z naslovom En sam obraz pripoveduje o razpoloženjih, mislih, stanjih ... posameznika, ki jih kaže obraz. Avtorica v svojih delih opozarja na globoke bivanjske stiske, v katere lahko zaide človek, zato na svoj način nadaljuje sporočilnost akademskega slikarja Marjana Skumavca, ki mu je galerija tudi posvečena. »Avtorjema je skupno, da skušata iskreno slediti realnosti in tako spreminjati svet na bolje,« pravi vodja galerije Valerija Motaln, ki je razstavo del Lucije Ferš postavila v spomin na Skumavčevo ustvarjanje. Na ogled bo do 24. marca.

TC

Dela Lucije Ferš so na ogled v Ateljeju MS Zreče. (Foto: Nejc Mihelak)

Prihaja filmski festival

V Rogaški Slatini bo od 16. do 19. junija prvi mednarodni filmski festival športnega, dokumentarnega in igranega filma.

Zveza ŠKL je konec lanskega leta dobila zeleno luč, da lahko postane Slovenija eno od enaindvajsetih prizorišč mednarodnega filmskega festivala športnega, dokumentarnega in igranega filma. Slednji gostuje že na petih celinah sveta, med njegovimi partnerji so Mednarodni olimpijski komite in druge svetovne organizacije, ki sodelujejo pri razvoju in spodbujanju priljubljenosti športa.

Slovenija je v zadnjem desetletju nanizala veliko zgodovinskih športnih uspehov, kar je tako domače kot tuje filmske ustvarjalce spodbudilo k ustvarjanju palete filmov s športno tematiko. Organizatorji menijo, da bosta naša država in Rogaška Slatina s festivalom dobili priložnost za predstavitev domačih športnikov, filmskih ustvarjalcev. Občina bo za izvedbo festivala, ki ga je v Slovenijo pripeljala Zveza ŠKL, namenila trideset tisoč evrov. Zagotovila bo še prostore za spremljajoče prireditve. Zveza ŠKL bo v zameno Rogaško Slatino predstavljala doma in po svetu.

TS

Spominjajo se Jožeta Šmita

1. februarja je minilo sto let, odkar se je v Rogatcu rodil pesnik, prevajalec in urednik otroške revije Ciciban Jože Šmit, ki je tudi častni občan občine.

Osnovno šolo je obiskoval v Gaberju pod Donačko goro, leta 1941 je maturiral na klasični gimnaziji v Ljubljani. Druga svetovna vojna je prekinila njegov študij gozdarstva na dunajski univerzi. Kot nemški vojak je ob vdoru zaveznikov v Normandijo postal vojni ujetnik. V Veliki Britaniji se je pridružil prekomorski brigadi in se z njo vrnil v domovino. Po vojni je študiral primerjalno književnost in slavistiko, delal kot novinar pri Kmečkem glasu in bil lektor pri Mladinski knjigi. Leposlovje je prevajal iz latinščine, nemščine, francoščine, angleščine, romunščine in srbsčine, zaslovel je predvsem s prevodi del rimskega pesnika Katula. Za svoji zbirki Lirika časa in Koleselj iz cedilike je prejel Kajuhovo nagrado. Založba Mladinska knjiga mu je leta 1970 podelila Levstikovo nagrado za zbirko Kako bomo umirali. Ob stoletnici njegovega rojstva so v Muzeju na prostem Rogatec razpisali literarno-likovni natečaj, ki je odprt do sredine tega meseca. Razstave njegovih del si zaradi epidemije koronavirusa trenutno ni mogoče ogledati, saj je muzej za obiskovalce zaprt.

TS

S poezijo vstopili v Kajuhovo leto

Kulturni praznik prežet s Kajuhovim duhom

Letos decembra bo minilo sto let od smrti največjega šaleškega literarnega ustvarjalca, pesnika Karla Destovnika – Kajuha. V Šoštanj, kjer se je rodil, letos pripravljajo številne dogodke in druge dejavnosti pod skupnim imenom Kajuhovo leto. Tako je bil v Šoštanju letošnji državni kulturni praznik, ki je sicer posvečen našemu največjemu pesniku Francetu Prešernu, prežet predvsem s Kajuhovo literaturo.

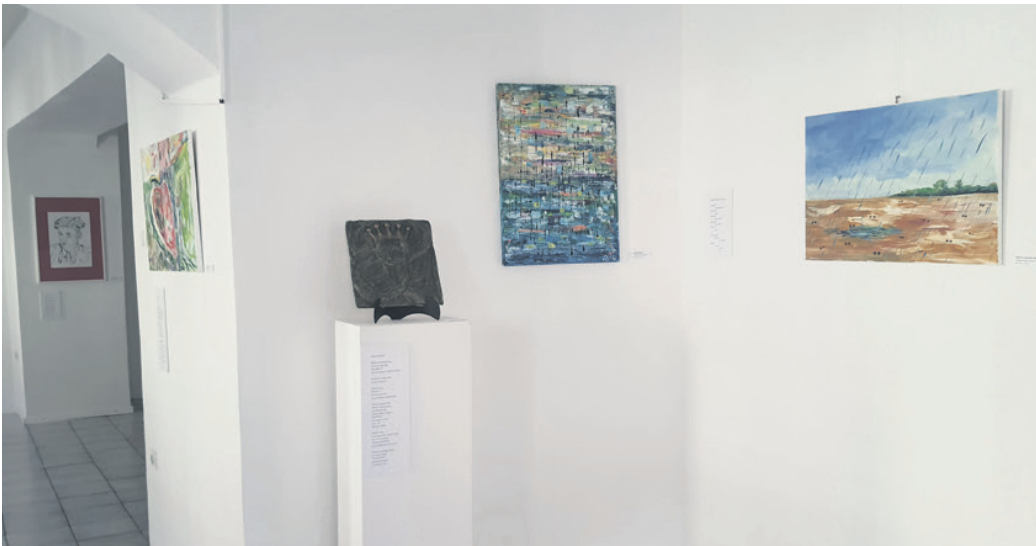
LEA KOMERIČKI KOTNIK

V Šaleški dolini se radi pohvalijo, da je Karel Destovnik – Kajuh edini slovenski kulturnik, ki je bil razglašen za narodnega heroja. Nanj in na njegova dela, ki so prevedena v več jezikov, so zelo ponosi. Kot je povedala strokovna sodelavka v Zavodu za kulturo Šoštanj (ZKŠ) **Milojka B. Komprej**, želijo v okviru letošnjega jubileja občane povezati s Kajuhom ter z njegovimi vrednotami. Zato vsako soboto ob 11. uri v Kajuhovem parku pri pesnikovem kipu šoštanjski kulturni ustvarjalci berejo njegovo poezijo. Na novega leta dan je uvodno pesem prebral direktor šoštanjkega kulturnega zavoda Kajetan Čop. Vsak na stop posnamejo in ga objavijo na socialnih omrežjih, saj želijo, da doseže čim več ljudi. K branju vabijo tudi občane. Nosilca projekta ob tem jubileju sta šoštanjka občina in kulturni zavod, vendar bodo pri dejavnostih, ki bodo sledile v nadaljevanju leta, sodelovala vsa društva, ki se v občini ukvarjajo s kulturno dejavno-

stjo, a tudi šole in vrtci. »Dejavnosti bomo širili tudi zunaj občinskih meja, saj vemo, da je bil Karel Destovnik – Kajuh predvsem pesnik in človekoljub ter izjemen literat, ki je priznan ne le v slovenskem prostoru, ampak tudi širše. Njegova dela so prevedena v številne tuje jezike,« pojasnjuje Milojka B. Komprej.

Kulturna intervencija

Minulo soboto je ZKŠ ob kulturnem prazniku pripravil tako imenovano kulturno intervencijo. Pesniki berno pesnike. Ob Kajuhovem spomeniku so se zvrstili številni kulturni ustvarjalci in predstavniki društev, ki so prebirali njegovo poezijo v različnih jezikih. Seveda ob dnevu, ko se vsaj navidezno vsi spomnimo na kulturo, Šoštanjčani niso pozabili na Franceta Prešerna, velika slovenskega literata. Kot je dejala Komprejeva, so letošnji kulturni praznik združili s praznovanjem stoletnice Kajuhovega rojstva.

V Mestni galeriji Šoštanj je na ogled razstava tridesetih del šaleških likovnih ustvarjalcev, ki so jih ustvarili na podlagi Kajuhove poezije. (Foto: MBK)

Tudi sicer ob kulturnem prazniku dajejo v Šoštanju prednost domačim ustvarjalcem. »Letos smo k sodelovanju povabil Društvo ša-

leških likovnikov, ki je zelo dejavno in prepoznavno, prav tako smo k ustvarjanju povabili posameznike iz občine. Razdelili smo

jim izbrane Kajuhove pesmi iz knjižice, ki je izšla leta 2015. Likovniki so izbrali pesmi in na podlagi pisane besede so nastale

slike in skulpture,« je povedala sogovornica. Razstavo tridesetih del, ki so nastala na predlogi Kajuhove poezije, so odprli na predvečer slovenskega kulturnega praznika. Na ogled bo še ves februar. Poimenovali so jo Jaz sem droben, droben list ... Podobe in plastike.

Še pred odprtjem so se ustvarjalci zbrali v šoštanskem kulturnem domu, kjer so na osrednji občinski proslavi ob prazniku predstavili tudi kratek film s predstavitev vseh sodelujočih likovnikov, ki so se preizkusili tudi kot recitatorji.

Sogovornica je ob tem razkrila še, da bo zavod 22. februarja, na dan, ko je leta 1944 šaleški pesniški velikan umrl, pripravil krajšo slovesnost, v knjižnici bodo predstavili tudi celovito grafično podobo Kajuhovega leta.

Ženske zgodbe v pokrajinskem muzeju

Od 8. februarja je v Pokrajinskem muzeju Celje na ogled nova medmuzejska razstava. Osrednjo temo predstavljajo ženske zgodbe, ki skozi različne družbene vloge v različnih zgodovinskih obdobjih odpirajo vprašanja o položaju žensk v sodobni družbi in vodijo h kritičnemu razmisleku o sodobnih ženskih gibanjih. Razstavo je pripravil Gorenjski muzej Kranj kot nosilec razstave v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem

Ptuj-Ormož, Muzejem Ravne na Koroškem, Pokrajinskim muzejem Celje, Pokrajinskim muzejem Koper, Dolenjskim muzejem Novo mesto, Posavskim muzejem Brežice, Pomorskim muzejem Sergeja Mašere Piran, Loškim muzejem Škofja Loka, Tolminskim muzejem, Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik in Naravoslovnotehniško fakulteto ljubljanske univerze. Razstava Ženske zgodbe, ki so jo pripravljali dalj

časa, je nastala v sodelovanju dvanajstih muzealcev in devetih muzejev. Izbrali so gradivo in teme, ki se razpredajo 2700 let v preteklost ter se staknejo z 20. stoletjem. Iskali so stične točke in razlike med ženskami železne dobe, rimskega imperija, zgodnjega srednjega veka, renesanse in sodobnosti. Vodil jih je skupni cilj, da bi skozi prizmo dolge preteklosti jasneje opazovali sedanost, dobo, ki je ženskam omogočila šolanje, delo v vseh poklicih in ki jim za vsako ceno obljublja tudi popolno enakost. V okviru razstave so izvedli cikel predavanj na temo ženskih zgodb, povezale mitološke like z resničnimi in ob njihovi pomoči razlagali muzejsko gradivo.

Nastala sta zajeten razstavniki katalog in razstava. »V vsem tem času se nam je zastavilo veliko vprašanj in kot se rado zgodi, smo našli bolj malo odgovorov,« so o razstavi zapisali avtorji. Pokrajinski muzej Celje na razstavi predstavlja zgodbo svetovne popotnice, pisateljice in zbirateljice Alme M. Karlin in zgodbo skrivnostne ženske z Rifnika, ki je bila v času pozne antike – pred več kot 1400 leti – pokopana v zgodnjekrščanski cerkvi v naselbinah na vrhu hriba. Kustosinji, ki sta pripravili celjski prispevek k skupni razstavi, sta Barbara Trnovec in Maja Bogusovac. Razstava bo na ogled v Knežjem dvoru do 31. marca 2022.

LŽ

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE UGODNOSTI

S SKLENITVIJO NAROČNIŠKEGA RAZMERJA BOSTE PRIDOBILI ŠTEVILNE UGODNOSTI:

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

novi tednik
vedno z menoj!

Mesečna naročnina za FIZIČNE OSEBE:

Cena izvida 2,99 EUR x število izvodov – 2 % popusta:
- mesečna naročnina za 4 izvide 11,72 EUR
- mesečna naročnina za 5 izvodov 14,65 EUR

Plačilo vnaprej za FIZIČNE OSEBE:

- za 3 mesece – 4 % popusta
- za 6 mesecev – 6 % popusta
- za 12 mesecev – 8 % popusta

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Telefon: _____ E-naslov: _____
Datum naročila: _____ Podpis: _____

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 3 mesece ☐ na 6 mesecev ☐ letno
☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail) _____

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Pogoji in spletna prijava: <https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19
3000 Celje

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
Telefon 03/422-51-71
Spletna prijava in pogoji:
www.novitednik.si/postanite-narocnik

Odprtje razstave na razstavišču pri Knežjem dvorcu je na kulturni praznik pospremlilo veliko obiskovalcev. (Foto: SHERPA)

Komu ali čemu verjamete?

Vrelca lažnih informacij res ni mogoče ustaviti?

Zadnji dve leti sta na površje družbenih vezi, mrež, odnosov potisnili vse najslabše in vse najboljše v ljudeh. Enako je z informacijami. V njihovi poplavi se nekateri že utapljajo, maske padajo. Predvsem v lažnih novicah se utaplja resnica. Družbena omrežja ne poznajo meja, predvsem jih ne poznajo nekateri, ki lahko verjetno delijo tudi zelo prozorne lažne informacije. Kaj je razlog za to in komu je v interesu, da načrtno širi informacije, ki so včasih zelo očitno lažne? V svetu družbenih omrežij so znani »fact checkerji« – tisti, ki preverjajo dejstva. Kaj je njihov namen in kdo stoji za njimi? Zakaj marsikdo nekritično sprejme in na družbenih omrežjih deli vse, kar prebere in vidi? S tem posamezniki potrjujejo svoje prepričanje in ne verjamejo dokazom, pravijo strokovnjaki, ki jim avtorji in razširjevalci takšnih informacij tako ali tako ne verjamejo. Začaran krog, v katerem je stroka izgubila ugled, nestrokovnjaki pa so pridobili pogum. Gre morda za tako imenovani sindrom prevaranta? S tem dajemo izziv tudi bralcem: preverite, poiščite, kaj to pomeni. In si ustvarite lastno mnenje.

SIMONA ŠOLINIČ

Foto: Pixabay

Ekipa Razkrinkavanja je lani preverila 77 medijskih objav in izjav politikov ter drugih oseb z družbeno močjo in vplivom. 55 odstotkov izjav ni bilo resničnih.

Ste verjeli? Ne bi smeli.

»Tako žalostno, a resnično,« je sredi epidemije ob protestih zapisala uporabnica na Twitterju in objavila fotografijo dečka, ki je držal dva plakata. Na prvem je pisalo: »V šolo! Staršem grem na živce!« Na drugem: »Ni pomembno, koga vse okužim, samo da sem v šoli!« Novinarji Razkrinkavanja so s spletnim orodjem za preverjanje izvora fotografij TinEye ugotovili, da je fotografijo 27. septembra 2019 objavila tiskovna agencija Reuters. Poročali so o shodu na Nizozemskem, na katerem je 35 tisoč ljudi pozivalo k ukrepanju proti podnebnim spremembam. Deček s fotografije se je torej udeležil podnebnega shoda, na plakatih, ki ju je držal v rokah, pa je pisalo: »Rešite planet. Počistite za seboj.« Fotografija v Sloveniji je bila torej zavajajoča fotomontaža.

»Gre za vrh vseh vrhov«

Ko govorimo o tako imenovanih fact checkerjih ali preverjalcih dejstev, strokovnjak za Facebook in druga družbena omrežja Zoran Leban Trojar, sicer magister znanosti z večletnimi izkušnjami pri vodenju podjetij, marketingu in oglaševanju, pravi, da ne more mimo širšega pomena medijev. Njihova zgodovina in hiter razvoj spleta ter družbenih omrežij sta stopnici, ki sta pripeljali do razmaha lažnih novic. Preverjalcev dejstev namreč brez lažnih ali domnevno lažnih novic ne bi bilo.

»V Slovenji zakonodaja predvideva, da mora imeti vsaka organizacija ali posameznik, ki želi postati medij, odgovornega urednika. Že naziv pove, da je odgovoren za vsebino. Dokler ni bilo spleta, je bila družbena vloga medijev jasna, enako njihova odgovornost do posameznika in javnosti. Zakonodaja ščiti posameznika, ki ima možnost tožbe ali popravkov. Do pojava spleta in družbenih omrežij – predvsem do epidemije – morda nismo kot družba razmišljali o odgovornosti medijev do javnosti na splošno,« pojasnjuje Leban Trojar.

Ob tem dodaja, da že od nekdaj obstajajo tudi zaupanja ne vredni in rumeni mediji. Slednji, ne glede na to, da so imeli urednike, poročajo o informacijah, ki niso nujno resnične ali so napihnjene, da privabljajo bralce.

Splet je v ospredje postavil boj za vidnost in povzročil boj klasičnih medijev za preživetje v poplavi brezplačnih spletnih novic. Žal večina v

Strokovnjak za Facebook in ostala družbena omrežja Zoran Leban Trojar

tem boju ni našla druge strategije kot prilagoditev z bombastičnimi naslovi in vsebinami, ki so pritegnili pozornost.

»V vsem tem se je tudi potreba ali želja, da bi mediji stvari preverjali, precej zmanjšala. Instantne objave, ki jih zahteva splet, so v nasprotju z včasih dolgi postopki preverjanja dejstev, nižanje prihodkov medijev je zmanjšalo tudi razpoložljiva sredstva, oklestilo novinarske ekipe in znižalo kakovost dela. To je postalo

tako zelo pereče ob ameriških volitvah, na katerih je zmagal Donald Trump. Epidemija je nato vse še dodatno poslabšala,« dodaja Leban Trojar.

Za nekatere samoumevno

Preverjanje dejstev je za verodostojne medije samoumevno oziroma bi moralo biti. Pri Facebooku je to nekoliko drugače. »Facebook je bil kot največji predstavnik družbenih omrežij zaradi pritiska javnosti in politike prisiljen vzpostaviti mrežo tako imenovanih preverjalcev dejstev. A moramo vedeti, da Facebook v glavnem nima lastnih zaposlenih, ki informacije preverjajo, ampak sodeluje z zunanjimi organizacijami. Ker nima lastnih vsebin, zanje ni odgovoren, zato se na domnevno lažno novico odzove izključno na podlagi prijave, torej potem, ko je že objavljena in se je nekdo odločil, da jo prijavi. Naj še enkrat poudarim, da Facebook umakne vsebino, če ni v skladu z njegovimi pravili in če je objavljena. Lahko ji tudi zmanjša vidnost, a to preverja algoritem. Lažni novice, če je objavljena, le zmanjša vidnost, dokler preverjalci ne povedo svojega mnenja. Je torej preprečevanje širjenja lažnih novic v nasprotju s Facebo-

kovimi pravili?« se retorično sprašuje sogovornik.

Kdo širi lažne informacije?

Zunaj Facebooka organi avtorjev lažnih novic ne preganjajo po uradni dolžnosti, preganjajo jih samo, če je informacija v škodo posameznika ali če gre za javno nevarnost, kar je redko, še meni Leban Trojar. Hkrati omenja, da preverjalci dejstev na Facebooku ne prispevajo veliko k preprečevanju širjenja lažnih novic:

»Veliko je uporabnikov, ki želijo nekaj verjeti, drugim je v bistvu vseeno, le redki imajo znanje, kako neko novico sploh preveriti. Preverjevalci se ne ukvarjajo le z vrhom ledene gore, ampak z vrhom vrha,« dodaja sogovornik. Zanimivo je, da Facebook nima jasno zapisanih pravil, kako zunanje organizacije, s katerimi sodeluje, preverjajo domnevno lažne novice, dodaja Trojar. »Te organizacije naj bi ugotavljale sled novic, torej od kod so prišle. Kako

preverjajo zapisane stvari, uradno ne vemo,« dodaja.

Pri tem ne verjame, da se ljudje ukvarjajo s tistimi, ki preverjajo dejstva na Facebooku. »Bolj imam občutek, da ljudi to sploh ne zanima. Na eni strani Facebook morda ne želi, da bi zmanjšal število objav, morda mu je vseeno, ali je novica lažna ali ne. Sam torej tega ne preverja, ampak najema druge in temu naj bi ljudje zaupali. Kadar sumim, da informacija ni prava, preverim stvari. Včasih je to preprosto. Zgodilo se je, da so posamezniku pripisali izjavo. Ko sem preveril, sem ugotovil, da ta oseba tega, kar so ji pripisali, ni izrekla. To torej počnejo preverjevalci dejstev. Lahko pokličejo koga, ampak dvomim, da jim vedno uspe ...« je jasen Trojar.

Več kot očitno so družbena omrežja pokazala, da nekatere ljudi želijo, da se pojavljajo lažne informacije, in da jih sproti ustvarjajo. Leban Trojar temu pritrjuje in pravi, da je to kristalno jasno: »Morda se kdo počuti ogroženo ali ima

drug namen, da tako nekritično podaja informacije. S tem potrjuje svoj položaj v skupini, družbi, svoja prepričanja. Če se vrnem h klasičnim medijem: ti so že od nekdaj vedno v nasprotju s politiki. Nekatere informacije pa morajo biti po zakonodaji javno dostopne. Nekatere želje, slabi nameni, korupcija obstajajo že od nekdaj kot del človeštva. Vse to se stopnjuje od obdobja predsednikovanja Donalda Trumpa. Bolj kot ljudje zaupajo vsemu, kar vidijo in preberejo, lažje so vodljivi. Prostor za posploševanje je odprtejši. Trump je govoril o alternativnem dejstvu, alternativni resnici. Dejstvo je samo eno! In ko ga postavimo pod vprašaj, se pojavi nevaren vzorčni primer.«

Vloga medijev

Sogovornik poudarja, da je treba za razumevanje problematike poznati zgodovino medijev na splošno. »Mediji so nastajali, da so lastniki z njimi zaslužili. Vsako družbeno omrežje ponuja osnovo

Odgovor na lažne informacije je kakovostno novinarstvo

Razkrinkavanje je projekt nepridobitnega medija Oštro, v katerem se novinarji ukvarjajo s preverjanjem vsebin, predvsem trditev politikov in funkcionarjev ter oseb, ki imajo v družbi moč oziroma vpliv. Pod drobnogled vzamejo tudi objave na družbenih omrežjih. »Pri delu sledimo javnemu interesu,« pravi novinarka in urednica Razkrinkavanja Katarina Bulatović.

Dodaja, da analize in preverjanja temeljijo izključno na verodostojnih in preverljivih virih. »Pri tem sledimo temu, da gre za primarne vire, od uradnih ustanov in strokovnjakov z referencami na posameznih področjih dela. Ne »naslanjamo« se na vire iz druge roke ali na povzetke,« dodaja Bulatovićeva. Pri preverjanju dejstev ne gre samo za to, da pokličejo nekoga in vprašajo, ali je nekaj res ali ne. Raziskujejo zakone, podzakonske akte, preučujejo uradne podatkovne baze države. »To počnemo od leta 2019, v zadnjem letu smo razkrinkali največ informacij,

ki niso bile resnične,« dodaja Bulatovićeva.

Na svoji spletni strani imajo kup informacij, za katere so dokazali, da niso resnične ali niso povsem preverljive. »Največ je novic, za katere smo ugotovili, da niso bile resnične. Sledijo neutemeljene objave, kjer nismo mogli dokazati, da je posamezen podatek resničen. Razvrstitev, po katerih so preverjene informacije razvrščene, so različne, predvsem zato, ker smo ugotovili, da vse trditve niso črno-bele. Pogosto ljudje rečejo, da je informacija lažna, mi pri tem poskušamo biti previdni. Za lažno objavo

Novinarka in urednica Razkrinkavanja Katarina Bulatović: »Opazili smo, da na družbenih omrežjih obstajajo skupine, ki so povezane z nekaterimi gibanji. Na koncu smo ugotovili, da za njimi stojijo isti ljudje, podobno je s strankarskimi portali. In pogosto načrtno širijo lažne informacije. Pogosto citirajo informacije s tujih portalov. Te informacije so dokazano lažne, ampak jih to ne ustavi, vseeno jih priredijo za slovenske uporabnike.« (Foto: Osebni arhiv)

»Zanimivo, kako hitro zrastejo lasje po cepljenju,« so 27. decembra 2020 avtorji zapisa objavili na Facebooku. Na fotografiji je bila Bojana Beović med neposrednim prenosom v eni izmed oddaj, in s cepljenja istega dne. Temu so dodali trditev, da je imela Beovićeva ob večernem javljanju v živo domnevno daljše lase kot med cepljenjem, pri čemer so namigovali, da se v resnici ni cepila. V Razkrinkavanju so nato zahtevali izvorno fotografijo cepljenja Beovićeve. Podatki o datoteki s fotografijo so kazali, da je bila posneta 27. decembra ob 15.29, kar je potrdila tudi analiza fotografije s spletnim orodjem InVid za preverjanje verodostojnosti digitalnih fotografij in videoposnetkov. Dan in ura posnetka sta tako enaka.

»Protokol za iztrebljanje s covidom-19.« Fotografija s tem napisom na kapsuli, odvrženi v naravi, je v začetku maja 2020 zakrožila med slovenskimi uporabniki Facebooka. Na kapsuli je napis »ameriška vojska«. Pod objavljeno fotografijo so slovenski in tuji uporabniki Facebooka komentirali, da gre pri epidemiji za prevaro, da je kapsulo odvrigel Nato in da je v njej virus. S preverjanem je bilo ugotovljeno, da je bila fotografija obdelana. To so pri Razkrinkavanju ugotovili s pomočjo spletnega orodja Forensically in s strokovno analizo.

Oboževalci Simpsonovih radi trdijo, da so avtorji animirane serije večkrat pravilno napovedali dogajanje v prihodnosti, enako tudi za epidemijo, ki naj bi jo v seriji napovedali že leta 1993. Na Facebooku so nekateri delili celo domnevne posnetke serije, ki naj bi to dokazovali. Novinarji so nato z orodji za preverjanje pristnosti fotografij ugotovili, da je bil posnetek zaslona obdelan in da je bil dodan napis koronavirus. S tem so neznanci lažno ustvarili vtis, da je televizijski napovedovalec v seriji poročal o koronavirusu, kar ni bilo res.

»Na družabnih omrežjih opažam veliko žaljivk in zmerljivk, mnenj, da so ljudje, ki verjamejo v čipiranja s cepivi in v podobne lažne informacije, neumni. Sama ne bi upala tako žaliti ljudi, ker vem, da je nekatere morda strah, da so razočarani nad sistemom, ustanovami in ukrepi. V bistvu ne zaupajo nikomur več.«

ovrednotimo informacijo, za katero lahko nesporno dokažemo, da je bila ustvarjena zaradi namernega zavajanja. Pri razvrščanju ocenjevanja trditve izhajamo iz metodologije, ki jo je razvila evropska nepridobitna organizacija EAVI, ki se ukvarja s krepitvijo medijske pismenosti, in iz metodologije, ki jo uporablja portal Krik, to je srbski nepridobitni medij,« dodaja sogovornica.

Mešanje megle

Bulatovićeva pravi, da politiki, da bi pridobili volivce na svojo stran, rečejo, da so nekaj naredili oziroma da imajo zasluge za neko stvar, čeprav je jasno, da ni tako. »S tem ciljajo na to, da si povečajo ugled v svoji volilni bazi. Nekateri politiki so vendarle previdni pri tem, kaj govorijo, nekateri govorijo veliko, pri navedbah pa ne navedejo vira, oprijemljivih podatkov oziroma drugače rečeno – mešajo meglo,« dodaja Bulatovićeva.

Na vprašanje, zakaj se v družbi širijo napačne informacije, Bulatovićeva odgovarja, da jim je silovit pospešek dala predvsem epidemija, začel se je pravi cunami lažnih novic in teorij zarote. »Zakaj ljudje lažnim novicam masovno verjamejo? Dezinformiranje v življenje posameznikov morda vnese občutek stabilnosti zaradi občutka strahu, izgube normalnosti, negotovosti. Nekomu je lažje reči, da je pandemija posledica zarote Billa Gatesa, kot poiskati strokovni članek, da bi razumel, kaj se je zgodilo. Verjamejo informacijam, ki dokazljivo niso resnične, a so skladne z njihovim pogledom na svet, kar potrjuje njihova prepričanja,« dodaja Bulatovićeva. Pri tem opozarja, da bi morali biti ljudje bolj kritični tudi pri preverjanju informacij.

Prepričane je težko prepričati

Ob tem dodaja, da je, kadar gre za to, da večina ljudi verjame neki informaciji, ki je že na videz lažna, »prepričane težko prepričati«. Pritrjuje temu, da je veliko ljudi v zadnjih dveh letih izgubilo zaupanje v medije in druge ustanove. »Ljudje ne verjamemo, da se vsak novi-

omrežja dopuščajo oziroma celo potrebujejo delitev klasičnih medijskih vsebin v obliki spletnih povezav,« še dodaja Trojar.

Dober poznavalec Facebooka dodaja, da se večina ljudi sploh ne sprašuje, kaj bo vse to prineslo, ampak so

OB ROBU

Zakaj bi bila tiho?

Spominjam se, da sem pred letom komentirala fotografijo na Facebooku, ob kateri je avtor trdil, da so ga iz enega od zdravstvenih domov obvestili o pozitivnem rezultatu testa za okužbo z koronavirusom. Ko sem preverila elektronski naslov zdravstvenega doma (a mi ne bi bilo treba, ker je bilo očitno, da zdravstveni dom, ki je bil omenjen, sploh ne obstaja) in zapisala, da gre za lažno novico, so me komentatorji napadli. Tudi osebno. Da lažem. A nisem.

Nato sem komentirala pod zapis in posnetek, s katerega je bilo razvidno, da so zdravniki odložili svoje halje in odšli iz bolnišnice. Pripis ob posnetku je bil, da so zdravniki priznali, da gre za covidni nateg. A ni bilo res. Posnetek je nastal že pred leti, ko so francoski zdravniki stavkali. Tudi takrat sem bila napadena. Tudi osebno. Da lažem. A nisem.

Toliko groženj, zmerljivk, tudi psov, kot sem jih deležna v zadnjih dveh letih, ko pišem o epidemiji, še nikoli nisem dobila. Dogajalo se je, da so me znanci videli na ulici in nato na družbenih omrežjih pisali, kako »je novinarka sklonila glavo, ko je šla mimo njih«. A nisem. Oni so. Na družbenih omrežjih so pač pogumni.

Nikoli nisem podcenjevala drugačnih mnenj, čeprav sem vedela, da morda kdo nima prav. Tudi zdaj jih ne. In tudi jaz nimam vedno prav. Le tiho preprosto ne morem biti več. Zakaj bi bila tiho jaz, ki iščem resnico, medtem ko so glasni tisti, ki lahkoverno verjamejo lažem? Da se razumemo: niso vse informacije različnih teorij lažne, treba jih je preveriti. Enkrat. Dvakrat. Stokrat, če je treba. Predvsem informacije, ki so izrečene iz političnih ust. Politika je ugrabila epidemijo za lastno korist. To je jasno vsem. Ampak ne zabriše resnice, da covid-19 obstaja. Novinarstvo je v vsej tej »štali« izgubilo svoj pomen, bi dejali nekateri. A čas bo pokazal, da se ravno v tem času pravo in verodostojno novinarstvo krepi. In novinarji, ki iščemo resnico, nikoli ne bomo sklonili glave. Ali verjeli lažnim novicam.

»Nekomu je lažje reči, da je pandemija posledica zarote Billa Gatesa, kot poiskati strokovni članek, da bi razumel, kaj se je zgodilo. Verjamejo informacijam, ki dokazljivo niso resnične, a so skladne z njihovim pogledom na svet, kar potrjuje njihova prepričanja.«

nar trudi preveriti informacijo, ali je verodostojna. Kakšna je rešitev za okrepitev zaupanja? Generacije bi morali naučiti, zakaj so mediji pomembni, zakaj jih je treba podpreti in kako prepoznati lažne in kako verodostojne informacije. Ministrstvo za kulturo neposrednih ukrepov za to, da bi v tako pomembnem in občutljivem času, kot je epidemija, zajezili širjenje lažnih novic, ne izvaja, medtem ko šolski sistem nima obveznih medijskih vsebin,« pravi sogovornica.

Vse to se ji zdi alarmanтно. »Dolgoročno bi s tem, kar sem omenila, da bi ljudi osveščali o prepoznavanju verodostojnih informacij, lahko izboljšali razmere. V tem trenutku bi moral vsak pri sebi ozavestiti, kakšne informacije deli, in premisliti, ali te informacije potrjujejo njegova prepričanja ali pa so dokazane. Mislim da, na žalost, del ljudi ne bo verjel niti nam, novinarjem, ki informacije preverjamo, niti znanstvenikom. In v tem delu

je to boj z mlini na veter,« dodaja Bulatovićeva.

»Na družabnih omrežjih opažam veliko žaljivk in zmerljivk, mnenj, da so ljudje, ki verjamejo v čipiranja s cepivi in v podobne lažne informacije, neumni. Sama ne bi upala tako žaliti ljudi, ker vem, da je nekatere morda strah, da so razočarani nad sistemom, ustanovami in ukrepi. V bistvu ne zaupajo nikomur več. Pred dnevi smo v naše uredništvo dobili sicer pohvalno elektronsko pošto, v kateri se nam je gospa zahvalila, da preverjamo informacije, toda v isti pošti nam je poslala svoje argumente in priložila nešteto spletnih povezav z lažnimi informacijami in nepreverjenimi viri. S takšnimi osebami je težko razpravljati o dokazih, ker morda ne bodo razumeli. Ampak to ne pomeni, da se bomo pri svojem preverjanju in delu ustavili. Nasprotno,« zaključuje Bulatovićeva. »Kakovostno novinarstvo je odgovor na lažne informacije.«

SIMONA ŠOLINIČ

Po podatkih Statističnega urada je v prvem četrtletju lanskega leta spletne novice, časopise ali revije bralo 66 odstotkov mladih. 91 odstotkov jih je uporabljalo družbena omrežja, med ljudmi, stari od 16 do 74 let, je bilo takšnih 64 odstotkov. Z neresnično ali dvomljivo informacijo ali vsebino se je na novičarskih spletnih straneh ali družbenih omrežjih srečalo 58 odstotkov ljudi, samo med mladimi skoraj 70 odstotkov.

54 odstotkov mladih, ki so videli neresnično informacijo, je preverilo njeno resničnost. Največ jih je preverilo vire podatkov ali našlo druge informacije, npr. na drugi novičarski spletni strani ali Wikipediji. 27 odstotkov je uporabilo druge, nespletne vire podatkov ali so o teh informacijah razpravljali z drugimi osebami, vendar ne na spletu. 24 odstotkov jih je spremljalo razpravo o resničnosti informacije na spletu ali sodelovalo v razpravi. 46 odstotkov jih resničnosti ni preverilo, največkrat so to storili zato, ker so že vedeli, da sta informacija ali njen vir nezanesljiva.

oziroma platformo za odnos med ljudmi, njihov cilj je, da čim več ljudi uporablja omrežje, ker želi uporabnike »prodati« oglaševalcem. Medij je v osnovi vsak možen nosilec informacije – od žice do telegrafa, telefona, spleta, kjer govorimo o tistih, ki

organizirano predajajo informacije, do medijev, ki ponujajo uredniško izbrano vsebino za uporabnike, bralce, poslušalce ali gledalce. Tudi klasični mediji ne bi mogli v zgodovini preživeti, če ne bi svojih uporabnikov, občinstva, ponudili oglaševalcem.«

Leban Trojar kot medije omenja tudi plakate. »Postavljeni so, da pritegnejo pozornost mimoidečih. In v tem smislu, kot sem zdaj omenil, so tudi družbena omrežja mediji, ki ne ponujajo lastne vsebine. To vsebino prispevajo uporabniki, družbena

omrežja dopuščajo oziroma celo potrebujejo delitev klasičnih medijskih vsebin v obliki spletnih povezav,« še dodaja Trojar.

Dober poznavalec Facebooka dodaja, da se večina ljudi sploh ne sprašuje, kaj bo vse to prineslo, ampak so

preprosto zadovoljni s tem stanjem. »Dokler to potrjuje vlogo nekoga v družbi in njegovo socialno stanje, se posameznik počuti manj ogrožen. Lažne novice in teorije zarote so vedno obstajale, v zadnjem času se je samo zelo povečal možen prostor

za razširjanje in uporabo ter posploševanje.« Zaključil je s tem, da gre družba proti obdobju novega primitivizma ali vstopa v novo barbarsko dobo, kjer bo vse možno, kjer bodo ljudje verjeli nemogočim stvarjem bolj kot dokazom.

Prodajalec m/ž (Celje, okolica)

Opis delovnega mesta: priprava prodajalne pred odprtjem, zlaganje svežih izdelkov in označevanje cen, delo s strankami, prodaja kruha, pekovskih izdelkov in drugega asortimana v prodajalni, blagajniško poslovanje, dopeka izdelkov v poslovnih enotah, administrativna dela (evidentiranje, izpisi, popisi in reklamacijski zapisniki v zvezi s prodajnim asortimanom), skrb za urejeno prodajalno. Prijave zbiramo do 4. 3. 2022. Trgotur, d.o.o., Ljubljanska cesta 13 b, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Pek/pomočnik peka m/ž (Celje, okolica)

Opis delovnega mesta: sprva pomoč izkušenejšemu osebu v pekarni pri pripravi pekovskih izdelkov; kasneje: samostojna priprava pekovskih izdelkov in polizdelkov; skrb za urejen prostor. Želimo zaposliti osebo, ki jo veseli peka; ki ima veselje do tega poklica, četudi morda nima primerne izobrazbe. Za nas izobrazba ni merilo. V svojem kolektivu želimo osebo, ki se je pripravljena učiti od izkušenejših mojstrov peke kruha in drugih pekovskih izdelkov. In ki se je pripravljena naučiti tako, da bo nekoč tudi sama mojster. Prijave zbiramo do 4. 3. 2022. Trgotur, d.o.o., Ljubljanska cesta 13 b, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Tehnični nabavnik – koordinator m/ž (Celje)

K sodelovanju vabimo zanesljivega in motiviranega kandidata, od katerega pričakujemo: izobrazbo vsaj V. stopnje ekonomske, tehnične ali logistične smeri, vsaj dve leti delovnih izkušenj na področju nabave (ni pogoj), aktivno znanje angleškega jezika, poznavanje nabavnih postopkov, dobro poznavanje programov MS Office ter drugih orodij in informacijske tehnologije, interes za tehniko, strojništvo in proizvodni proces, sposobnost vodenja in koordiniranja manjših projektov. Prijave zbiramo do 17. 2. 2022. Biro Ogis, d.o.o., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Ključavničar/varilec (delavec v proizvodnji) m/ž

Kaj pričakujemo od kandidatov: ročne spretnosti, natančnost, iznajdljivost in delovno vztrajnost, izobrazba ni pomembna, dovolj so izkušnje, vsaj dve leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih. Kaj kandidatom nudimo: zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas s poskusnim obdobjem šest mesecev. Dolgoročno zaposlitev v stabilnem podjetju. Motivacijsko delovno okolje z možnostjo napredovanja, redno in stimulatívno plačilo. Delo v urejenem okolju, ki se konstantno razvija,

mlada in motivirana ekipa. Prijave zbiramo do 17. 2. 2022. Biro Ogis, d.o.o., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Komercialist m/ž (Celje)

Od kandidatov pričakujemo: V. stopnjo ekonomske, komercialne ali druge tehnične smeri izobraževanja, eno leto delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu, zelo dobro znanje enega tujega jezika, prodajne veščine, smisel za komunikacijo s strankami in psihologijo prodaje, vozniški izpit B-kategorije, dobro računalniško pismenost, MS office, komunikativnost, samostojnost, samoiniciativnost in organizacijske sposobnosti. Kandidatom

nudimo: zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja v nedoločen čas s poskusnim obdobjem tri mesece, urejeno delovno okolje, stabilno, dolgoročno zaposlitev, možnost kariernega in osebnega razvoja, razgibano delo v mednarodnem okolju, stimulatívno plačilo za opravljeno delo, sodelovanje z vodilnimi slovenskimi in tujimi korporacijami. Prijave zbiramo do 17. 2. 2022. Biro Ogis, d.o.o., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Skladiščnik m/ž (Celje)

K sodelovanju vabimo zanesljivega in motiviranega kandidata, od katerega pričakujemo: IV. stopnjo

poklicne izobrazbe prodajalca, oblikovalca kovin ali skladiščnika oz. druge relevantne primerljive smeri (ni pogoj), vsaj dve leti delovnih izkušenj (ni pogoj), izpit B-kategorije, znanje upravljanja viličarja (ni pogoj), osnovno računalniško pismenost, samostojnost, samoiniciativnost in organizacijske sposobnosti. Nudimo: zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja v nedoločen čas s poskusnim obdobjem dva meseca, urejeno delovno okolje, stabilnost, dolgoročno zaposlitev, možnost kariernega in osebnega razvoja, razgibano delo v mednarodnem okolju. Prijave zbiramo do 17. 2. 2022. Biro Ogis, d.o.o., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Flo Radio

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

TRAJNOSTNE KREATIVNE TEHNO DELAVNICE: »Bolj kot imam prazen koš, bolj bogat sem«

Letos v Tehnoparku Celje izvajamo trajnostne kreativne delavnice, s katerimi osveščamo otroke in ostale obiskovalce o pomembnosti trajnostnega razvoja ter o vplivu trajnostnega ravnanja na našo prihodnost. Trajnost je glavna tema Tehnoparka Celje v letu 2022.

Trajnostne Tehno delavnice so preplet okoljskega osveščanja in praktičnega izdelovanja izdelkov iz odpadnih materialov. Otroci s pomočjo vodnikov Tehnoparka Celje ustvarjajo čudovite izdelke iz razbljenih stvari, ki jih lahko odnesejo domov. Delavnice spodbujajo otroško domišljijo, prinašajo nova znanja, hkrati omogočajo ustvarjalno druženje ter okoljsko osveščanje.

Decembra in januarja so že bile prve trajnostne kreativne delavnice, kjer smo izdelovali vetrnice, lončke, namizne svetilke in božične okraske. V naslednjih mesecih bomo ustvarjali po naslednjih tematskih področjih:

REgift srčna darilca, REMask pustne maske, RESnično popolno darilce za mamico, REbit velikonočna ustvarjalnica, REvital ustvarjalnica, odeta v pisane pomladne barve, sREčna ustvarjalnica, RELax poletne mavrične ustvarjalnice in kREator poletne domišljije ustvarjalnice.

Ker želimo pokazati, kako preprosto je v domačih gospodinjstvih zmanjšati količino odpadkov, vabimo otroke, naj se nam pridružijo in s seboj prinesejo kakšen kos odsluženega oblačila, odejice, posteljnine, nakita ali papirja.

Delavnice so ob sobotah od 11.15 do 12.15 v sklopu ogleda znanstveno-zabavnega parka.

Več na: www.tehnopark.si

V sodelovanju z Razpis.si: <http://razpis.si/>

»Prinesem odslužen kos oblačila in ustvarim unikatni izdelek!«

NAJVEČJI ZNANSTVENO-ZABAVNI PARK V SLOVENIJI

Z vsebinami predstavljamo specifična področja, ki zajemajo poklice, za katere je praviloma manj zanimanja. Spodbujanje zanimanja za področja znanosti, naravoslovja in tehnike, je tako eden od osrednjih ciljev javnega zavoda Tehno park Celje.

Park je zasnovan v treh platformah na kar 4.000 m². V prvi in drugi platformi obiskovalci skozi različne raziskovalne postaje spoznavajo zanimive vsebine, ki se na nanašajo na tematike naravoslovja, tehnike in znanosti. Raziskovalne postaje so zasnovane interaktivno, kar pomeni, da obiskovalci dejavno sodelujejo. Poleg znanosti približujemo tudi zgodbe Celja in njegove okolice, ki jih povzemajo naši Tehno liki.

Osnovnim in srednjim šolam ponujamo šolske programe, ki ustrezajo merilom učnega načrta in se prilagajajo glede na starostno skupino. Ponujamo programe za izvedbo celotnega dne dejavnosti, kot tudi le 2-3 urni obisk. Posebej imamo pripravljene programe za nadarjene učence, s katerimi razvijamo višje kognitivne cilje. Kot novost, smo v tem šolskem letu pripravili program za vrtce, kratko igrano predstavo Znanstvenice Ane in gosence Fani.

Skozi celotno leto izvajamo različne delavnice, vezane na naravoslovno – tehnične tematike, s katerimi želimo popestriti dogajanje v Tehnoparku Celje.

[f](https://www.facebook.com/tehnoparkcelje) [@tehnoparkcelje](https://www.instagram.com/tehnoparkcelje)
www.tehnopark.si

Javni zavod Tehno park Celje

Gubčeva ulica 1, SI 3000 Celje

+386 (03) 828 20 93

tehnopark@celje.si

Bo število nedovoljenih prehodov meje začelo rasti?

Zaprosijo za azil, nato pobegnejo

Policisti so pred dnevi na območju Donačke gore izsledili deset državljanov Afganistana, ki so ilegalno vstopili v Slovenijo. Po končanih postopkih so jih predali hrvaškim varnostnim organom. V soboto so tri Afganistance izsledili še v Sodni vasi. Vsi trije so zaprosili za azil.

SIMONA ŠOLINIČ

V Sloveniji je bilo lani obravnavanih 10.067 nedovoljenih prehodov državne meje, kar je približno štiri tisoč odkritih primerov manj oziroma 31 odstotkov manj kot leto prej. Med tistimi, ki mejo prestopijo skrivaj, je bilo tudi na Celjskem največ državljanov Afganistana, Pakistana in Bangladeša. Ti predstavljajo več kot polovico vseh. Na območju Policijske uprave Celje je bilo lani 162 nedovoljenih prehodov državne meje, leto pred tem 283. Za primerjavo: na območju Policijske uprave Koper je bilo lani več kot pet tisoč prijetih ilegalnih migrantov. Tudi za naše območje je značilno, da je lani število nedovoljenih prehodov meje začelo upadati septembra. Mesec kasneje se je to število ne-

koliko povečalo, a decembra spet upadlo, kar povezujejo tudi z vremenskimi razmerami. Vse kršitve tujih državljanov, ki v Slovenijo vstopijo brez dovoljenja, niso zaznane samo tik ob meji, ampak tudi v notranjosti države. Delež takšnih kršitev, ki so povezane predvsem s tem, da tujci nimajo ustreznih dovoljenj, se je lani – v primerjavi z letom prej – povečalo za 6,7 odstotka. Na policiji opazajo, da se povečuje tudi število migrantov, ki vložijo prošnjo za mednarodno zaščito. To gre predvsem na račun afganistanskih državljanov. Težava se pojavi kasneje, ko so tujci nastanjeni v azilnih domovih, ki jih samovoljno zapustijo in nadaljujejo pot v ciljne države. Slovenija praviloma ni med njimi.

Foto: PU Celje

Lani se je nekoliko zmanjšalo število zavrnitev vstopa državljanov tretjih držav, predvsem zaradi manjšega števila državljanov Albanije, ki potujejo proti Italiji. Pri nedovoljenem prebivanju gre še vedno predvsem za prekoračitve dovoljenega časa prebivanja, kar je značilno predvsem za

prebivalce zahodnobalkanske regije in za prebivalce držav brez vizumske obveznosti. Problematika sprejema in vračanja v sosednje države je predvsem odvisna od učinkovitosti izvajanja sporazumov o vračanju in izraženih namer podaje prošenj za mednarodno zaščito.

Zakonca Tuš odsotna, Zadravec krivdo priznal

Na Okrožnem sodišču v Celju je bil v ponedeljek predobravnavni narok zoper Mirka in Tanjo Tuš ter nekdanjega direktorja Tuš Holdinga Matjaža Zdravca. Tožilstvo jim očita zlorabo položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti. Gre za primer prenosa blagovnih znamk Skupine Tuš.

Na sodišče je prišel le Zadravec in krivdo priznal, kot kazen je dobil 480 ur dela v splošno korist, ki jih mora opraviti v dveh letih od pravnomočnosti sodbe. Tuš naj bi bil še vedno v Braziliji, kjer je pred tremi leti doživel hudo nesrečo. Zakonca Tuš sta sicer zoper obtožnico vložila ugovor, kar pomeni, da krivde nista priznala. Ko naj bi bila Skupina Tuš plačilno nesposobna, naj bi Zadravec pooblastil odvetnike za prenos blagovnih znamk na zakonca Tuš, s čimer naj bi pridobila skoraj trideset tisoč evrov premoženjske koristi. Celjsko sodišče bo moralo zdaj odločiti o predlogu obrambe zakoncev Tuš o izločitvi sodnika iz tega postopka. Obramba meni, da se je sodnik opredelil do dokazov v spisu. Zadravec je namreč krivdo priznal, očitajo pa mu kaznivo dejanje v sotorilstvu s Tuševima. Obramba slednjih je še vedno prepričana, da nista naredila ničesar spornega in nezakonitega, ter verjame, da bo to nadaljnji sodni postopek tudi pokazal.

Povečan nadzor nad tovornjaki in avtobusi

Do 13. februarja po vsej Sloveniji traja preventivna akcija za večjo varnost voznikov tovornih vozil in avtobusov, ki jo izvajata Javna agencija za varnost prometa in policija.

Policisti bodo v tem času poostreno nadzorovali avtobuse in tovorna vozila, tudi tista z največjo dovoljeno maso do 3,5 tone. Nadzor tovornih vozil bo organiziran tako, da bodo le-ta preusmerili na nadzorne točke na avtocestah. Nadzori avtobusov pa bodo na avtobusnih postajališčih, prevozi bodo nadzoru podvrženi tudi na avtocestah in hitrih cestah.

Pri nadzorih bodo policisti še posebej pozorni na spoštovanje omejitev hitrosti, tehnično brezhibnost vozil, preobremenjenost, spoštovanje socialne zakonodaje, pravila o nalaganju in pritrjevanju tovora, psihofizično stanje voznikov, uporabo varnostnega pasu in uporabo naprav ter opreme, ki zmanjšujejo voznikovo pozornost.

Foto: Arhiv NT/Andraž Purg – GrupA

Umrli mladoletnik

V sredo minuli teden je v prometni nesreči v Slovenskih Konjicah umrl 15-letni fant. V nesreči je bil udeležen še en 15-letnik. Oba sta se s skuterjem pripeljala iz smeri Blata in v križišču za Loče zavijala na regionalno cesto ter trčila v tovorno vozilo. Prvi 15-letnik je zaradi hudih poškodb umrl na kraju nesreče, drugi se je hudo poškodoval. 45-letni voznik tovornega vozila v trčenju ni bil poškodovan. To je letošnja druga smrtna prometna nesreča na območju Policijske uprave Celje.

Je kdo psičko zastupil?

V soboto se je na družbenem omrežju razširila novica o poginu psičke, ki je bila na sprehodu s svojim lastnikom v Čopovi ulici v Celju. Psička naj bi med sprehodom našla hrano v obliki polpeta. Lastnik naj bi ji del hrane uspel vzeti iz gobčka, a naj bi bilo prepozno. Psička je poginila v nekaj sekundah. Ali je šlo za zastupitev?

Informacija o tem se je na družbenem omrežju razširila hitro, mnogi so komentirali, da to ni prvi primer domnevne zastupitve v zadnjem času. A na celjski policiji so nam povedali, da so v zadnjih dneh obveščeni samo o tem primeru. Še vedno ni znano, ali je res šlo za zastupitev. Kriminalisti primer preiskujejo, lastniku so predlagali tudi postopek obdukcije pri psički, da bi lahko z gotovostjo potrdili ali zavrgli sum zastupitve. Policisti so hrano, katere del je psička zaužila, tudi vzeli za nadaljnje analize. Zaenkrat izsledki preiskave še niso znani. Zadevo je prevzela tudi veterinarska inšpekcija.

Preiskava odmeva, čeprav še ni končana

Policija še vedno ni končala kriminalistične preiskave okoliščin pošiljanja grozilnih pisem nekaterim slovenskim politikom. Nekaj razgovorov z osumljenimi je že opravila, po poročanju številnih medijev naj bi bil osumljenec Celjan Teodor Goznikar. Ta je bil še pred nekaj meseci tudi poveljnik Civilne zaščite Mestne občine Celje.

Novica, ki jo je prvi objavil portal Siol, je na spletnih in družbenih omrežjih, a tudi v političnih krogih povzročila pravi vihar, saj je Goznikar vrsto let zvest stranki SNS. Članstvo v tej stranki mu je dan po objavi novice pretekli teden prenehalo. Goznikar za medije ni dosegljiv, je pa pretekli teden sicer za Večer potrdil, da so ga na policiji zaslili, vpletenost v pošiljanje pisem pa je zanikal. Nadzorne kamere naj bi ga »ujele« na Trojanah, od koder naj bi bila grozila pisma poslana, a naj bi šlo za naključje, pravi Goznikar. Kdaj bo preiskava končana in kdaj bo (če bo) kazenska ovadba podana, še ni znano. Zaradi uhajanja informacij o zaslišanjih naj bi bil po neuradnih informacijah na policiji uveden tudi interni nadzor. Preiskavo vodijo ljubljanski in celjski policisti.

Divjaka prijeli pred Celjem

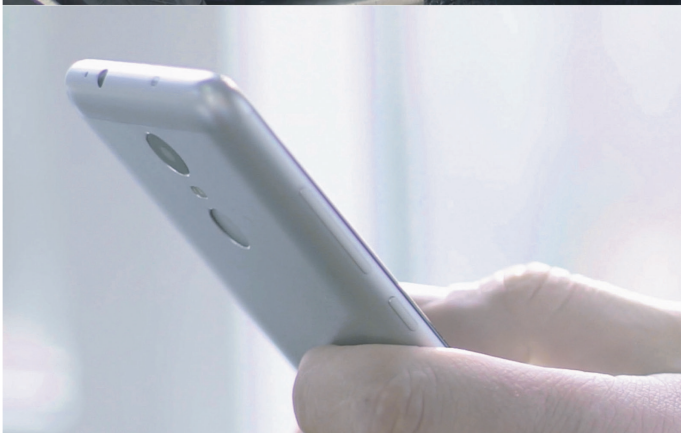
V soboto se je na štajerski avtocesti dogajala prava nočna mora. Policisti so že na avtocesti pri Vrhnikih poskušali ustaviti moškega, ki je na delu, kjer je omejitev 80 km/h, vozil skoraj 130 km/h, a jim ni uspelo. Moški je proti Celju po avtocesti nato vozil s hitrostjo 200 km/h in s tem ogrožal druge v prometu, med drugim je trčil tudi v voznico osebnega vozila, ki se na srečo ni poškodovala.

Trčil je tudi v službeno vozilo policije in vožnjo kljub temu nadaljeval. Zaradi varnosti je policija ustavila promet pred predorom Podmilj na Trojanah, česar voznik ni upošteval, ampak je zapeljal v predor, kjer so policisti pred njim zmanjševali hitrost, da bi ga ustavili. Voznik je trčil še v eno policijsko vozilo ter ga potiskal pred sabo. Ko so divjaka policisti končno ustavili in želeli pristopiti k njegovemu vozilu, je moški zapeljal vanje in trčil v dva policista, zapeljal vzvratno in trčil še v eno policijsko vozilo. Po trčenju je vozilo kršitelja nevezno obstalo v tunelu. Policija je ugotovila, da je 23-letni državljani Turčije v vozilu prevažal tudi 22-letnega sodržavljana, oba sta pred tem poskušala na mejnem prehodu mejo prestopiti brez dokumentov. 22-letnika so odpeljali v Center za tujce, 23-letniku je bila odvzeta prostost in bo zaradi suma storitve kaznivih dejanj preprečitve uradnega dejanja ali maščevanja uradni osebi ter nevarne vožnje v cestnem prometu priveden k preiskovalnemu sodniku.

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

**TVOJA
ODŠKODNINA**
by Center za pravno pomoč

www.tvoja-odskodnina.si
TVOJA ŠKODA + NAŠE ZNANJE = TVOJA ODŠKODNINA

 MODRA ŠTEVILKA
080 34 70

Z našim znanjem do visokih odškodnin!

Kako deluje TVOJA ODŠKODNINA?

1. Kontaktiraj pisarno na enega izmed možnih načinov:
 - na brezplačno telefonsko številko **080 34 70**
 - po e-pošti na info@tvoja-odskodnina.si
 - izpolniš kontaktni obrazec na spletni strani www.tvoja-odskodnina.si
2. TVOJA ODŠKODNINA pregleda dokumentacijo škodnega dogodka in **brezplačno** poda mnenje o možnostih pridobitve odškodnine.
3. TVOJA ODŠKODNINA v celoti izpelje postopek uveljavljanja odškodnine, v katerem je **plačilo za delo pisarne v celoti vezano na uspeh postopka**. V kolikor do izplačila odškodnine ne pride, s postopkom nimaš nobenih stroškov!

Na Mariborski cesti 69 v Celju deluje odškodninska pisarna TVOJA ODŠKODNINA, specializirana za izvedbo vseh vrst odškodninskih postopkov. Škodne zadeve vsak dan pregledujejo in rešujejo pravniki z več letnimi izkušnjami s področja odškodninskega prava.

Si se poškodoval/a v prometni nesreči, na delovnem mestu, na javnih površinah? Si utrpel/a škodo s katerega drugega naslova?
Potem je TVOJA ODŠKODNINA pravi naslov zate.

Kontaktiraj nas še danes in svojo škodo pretvori v denar.

Saj veš:
TVOJA ŠKODA + NAŠE ZNANJE = TVOJA ODŠKODNINA

**Optika
OFTALMOS**

070 458 485
info@optika-oftalmos.si
www.optika-oftalmos.si

**Naroči se na
brezplačno kontrolo vida**

CELJE - PTUJ - ROGAŠKA SLATINA

**GRADBENA
TRGOVINA**

GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
 Spodnje stranice 16, 3206
tomaz@gradbena-trgovina.si
www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI
MATERIAL**

**TVOJA
ODŠKODNINA**
by Center za pravno pomoč

TVOJA ŠKODA + NAŠE ZNANJE = TVOJA ODŠKODNINA

080 34 70
www.tvoja-odskodnina.si

**DOMAČE
PEČENICE
4,76 €/kg**

www.fingust.si
 03/492-71-30
 Cesta na Ostrožno 22, Celje

**Fin
Gušt**
Dober okusi!

FINTERA

POSOJILA
 za podjetja in samostojne podjetnike
do 20.000 €
 ENOSTAVNA IN HITRA ODOBRITEV, TAKOJŠNJE NAKAZILO
064 281 377
www.fintera.si info@fintera.si
 FINTERA d.o.o., Ulica 11. maja 21, Radeče

BiRObit

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si | T: 03 425 6100 | E: info@birobit.si

Z leve stojijo Marjan Glavač (tajnik kluba), Dušan Ulaga, Matej Polutnik, Roman Urbanija, Romeo Ličan, Tomaž Benčina, Robert Tomic, Zvone Hudina, Matjaž Bombač (tehnični pomočnik) in trener Rudi Jerič, čepijo Aleksander Turk, Stanislav Cvikl, Zoran Martič, Jure Zdovc, Aleš Radošević in Aleksander Govc.

Rudi Jerič je bil znan po svoji mirnosti in preudarnosti, a tudi po predanem in neutrudnem delu z mladimi košarkarji.

Leta 1982 so kadeti Libele v Skopju postali jugoslovanski prvaki

Štiri desetletja od podviga mladih celjskih košarkarjev

Zlata leta celjske košarke so bila od sredine sedemdesetih in skoraj do konca osemdesetih let prejšnjega stoletja. Člansko moštvo Libele je več sezon tekmovalo v drugem razredu jugoslovanske košarke, nazadnje v sezoni 1987/88. Republiški prvak je postalo pod vodstvom trenerja Rudija Jeriča. Temu je uspelo pripraviti pravo senzacijo leta 1982. Kadeti celjskega kluba so postali jugoslovanski prvaki.

DEAN ŠUSTER

»Rudi nas je pripravljaval več sezon. Bili smo tehnično in taktično izurjeni, bil je pravi pedagog. V Sloveniji smo se morali zelo potruditi, da smo izločili ljubljansko Ilirijo. V Skopje smo odpotovali brez jasnih ciljev in želja, kajti nasprotnikov nismo poznali. Telesno smo bili zelo dobro pripravljeni,« se spominja najboljši igralec tedanje ekipe **Sašo Govc**, ki je bil najbrž tudi najboljši košarkar

turnirja. Kasneje je z mladinsko jugoslovansko reprezentanco osvojil bronasto medaljo na EP na Švedskem. Libela je izločila Zadar, Bosno in Crveno zvezdo, v finalu se je spopadla z domačim Rabotničkim. »Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, navijači so zahtevali zmago svojega kluba. V zadnji minuti smo zaostajali. Mene so onemogočili domači obrambni igralci,

nekdo od soigralcev je zgrešil met, toda žogo je pod obročem ujel Roman Urbanija in uspel zadeti. Imel je še prosti met, ki ga je prav tako zadel. Sodnika sta bila dobesečno popljuvana. Medalj nismo dobili, le pokal,« je dodal Govc. Spomni se, da je bil z njimi tudi Branko Martič, nekdanji predsednik kluba (zdaj že pokojni), ki se je potrudil, da je bilo sojenje za »avtsajderje« pošteno.

Spoznali, da so dobri

Rudi Jerič je bil v sezoni 1970/71 najboljši strelec republiške lige, ko je igral za šoštanjsko Elektro. V Celje ga je zvalil predsednik kluba Jože Geršak. Že v naslednji sezoni se je mlada celjska ekipa po uspešno odigranih kvalifikacijah v Splitu uvrstila v 2. zvezno ligo. Športni pedagog Jerič je po končani igralski poti postal trener kadetskih in mladinskih ekip Celja. Kasneje je bil trener članov Celja, Elektre, Zlatoroga in Šentjurja. »Na državno prvenstvo v Skopju smo se intenzivno pripravljali. Povečali smo število treningov, vključili vaje za moč. V Makedonijo smo odpotovali povsem neobremenjeni, saj nismo poznali kakovosti drugih ekip. Kmalu smo uvideli, da imamo kakovostno in dobro pripravljeno ekipo. V polfinalu smo premagali Crveno zvezdo s točko razlike in tako smo se znašli v finalu z ekipo Rabotničkega in jo premagali z dvema točkama prednosti. Spominjam se, da je za Jugoplastiko igral Velimir Perasović, pri Ciboni je bil Nebojša Razić. Iz naše ekipe sta kasneje največ dosegla Jure Zdovc in Sašo Govc. Celjska ekipa je v podobni postavi leta 1984, spet v Skopju, osvojila peto mesto na mladinskem jugoslovanskem prvenstvu,« pravi Jerič. »V tistem času smo imeli v Celju odlično strokovno zasedbo. Mile Čepin, Srečko Jošt in jaz smo se lahko po zaslugi predsednika kluba Jožeta Geršaka lotili načrtnega dela. Skrbno smo izbirali mlade igralce in z njimi kakovostno vadili. Iskali smo jih po celjskih osnovnih šolah, visoke fante in dobre košarkarje iz celotne regije smo privabili v klub, ko so se vpisali v celjske srednje šole.«

Pokal za kadetske prvake Jugoslavije

Slavili v vroči dvorani

Pred štiridesetimi leti so mladi celjski košarkarji, ki so jih okrepili trije igralci iz drugih klubov (po predpisih Košarkarske zveze Jugoslavije), v predtekmovanju državnega prvenstva premagali Zadar s 102:85. Nato so bili boljši od sarajevske Bosne s 94:88; po prvem polčasu so zaostajali za šest točk. Sledila je še ena ekipa iz jugoslovanskega košarkarskega velikana, srbske Crvene zvezde. Beograščani so imeli med odmorom prednost 43:31, toda sledil je preobrat in v dramatični končnici so Celjani slavili s 83:82. Že uvrstitev v finale je pomenila senzacijo. Toda Jeričevi fantje se niso ustavili. V izenačeni tekmi je kazalo, da so nekaj sekund pred koncem v izgubljenem položaju, a jim je tudi z malo sreče in s spretnostjo Urbanije uspelo »utišati dvorano«. Zmagali so z 78:76. Najboljši strelec državnih prvakov

je bil Sašo Govc (skupno 88 točk), igrali so še Aleksander Turk (78), Romeo Ličan (58), Matej Polutnik (53), Roman Urbanija (29), Jure Zdovc (26), Dušan Ulaga (20), Robert Tomic (3), Aleš Radošević (2), Stanislav Cvikl, Zvone Hudina in kapetan Zoran Martič.

»Sprejem brez nas«

Matej Polutnik, ki je v vlogi klubskega delavca zelo pripomogel k razvoju celjske ženske vrhunske košarke, se rad spominja dogodkov izpred štiridesetih let: »Najlažje smo premagali Zadar, z Bosno nam je že bilo težje, Crvena zvezda je vodila skoraj celotno tekmo, saj sta bila zelo razpoložena Prelević in Miličević. A smo uspeli zmagati. V finalu sta sodnika zelo dolgo razpravljala z delegatom, ali je bila osebna napaka nad Urbanijo storjena še pred iztekom časa. Odločili so se v našo korist, gledalci so noreli, Zoki Martič je dobil v glavo celo kamen.« Zanimivo mu je bilo, da Jure Zdovc ni bil v začetni postavi. Večinoma so tekme začeli Turk, Govc, Polutnik, Ličan in Urbanija. »Nedolgo pred našim poletom v Skopje je bila nesreča v Ajacciu. Povedali so nam, da letimo z enakim tipom letala. Povsem tiho smo bili do pristanka. Vrniti bi se morali z vlakom, a je pokojni Franc Zorko priskrbel kombi. Nihče ni sporočil, da nas ni na vlak. Na celjski železniški postaji je bil sprejem, nas ni bilo,« se zdaj smeji ob teh besedah Polutnik, čeprav mu je žal, da se je tako končalo. »Bili smo neizmerno veseli, ponosni. Takrat nam je to res veliko pomenilo. Imeli smo odličnega trenerja in pedagoga v eni osebi. Bodrila sta nas Tomaž Benčina in Matjaž Bombač,« je dodal Polutnik. Med nami ni več Stanislava Cvikla in Marjana Glavača. Drugi se dogovarjajo, da bi se čim prej sestali in obudili spomine. A Zdovc je v Litvi, Martič na Japonskem. Ko se bosta vrnila, ne smejo omahovati. Čas je neusmiljen, smeh ob spominu na smešne dogodke pa silno blagodejen.

Foto: arhiv KK CELJE

KOŠARKARSKI KLUB
"LIBELA"
CELJE, Opekarniška 2
Datum: 15.1.1982

Zadeva: Spisek igralcev za državno prvenstvo-kadeti
/ Skopje 21.1.1982 - 24.1.1982 /

1. TURK Aleksander	1965
2. LIČAN Romeo	1965
3. ULAGA Dušan	1965
4. HUDINA Zvone	1965
5. ZDOVC Juri	1966
6. MARTIČ Zoran	1966
7. POLUTNIK Matej	1966
8. RADOŠEVIČ Aleš	1966
9. GOVC Aleksander	1966
10. TOMIC Robert	1966
11. URBANIJA Roman	1966
12. CVIKL Stanislav	1966

Sekretar:
Glavač Marjan

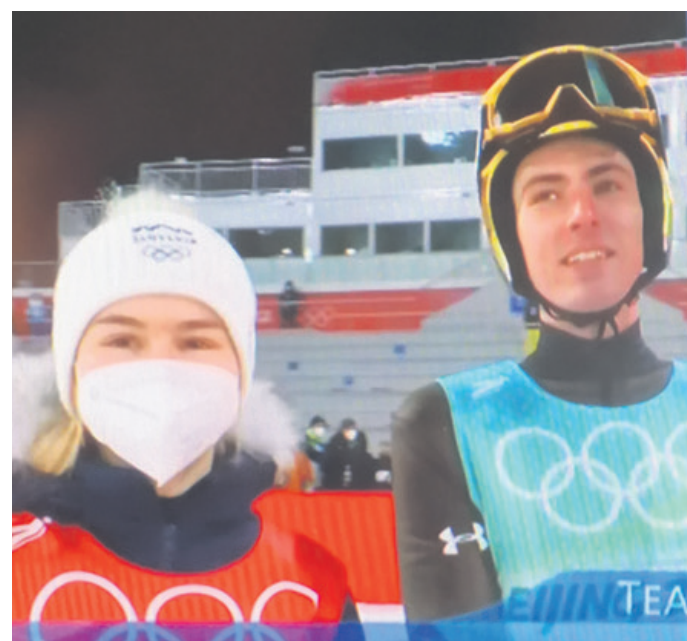
Predsednik KK "LIBELA"
GERŠAK Jože dipl.ing.

Tim Mastnak je odlično vozil tudi v prvem delu finalnega nastopa, nato je žal naredil napako. (Foto: Profimedia)

Gloria Kotnik na progi (Foto: Profimedia)

Timi Zajc v družbi Nike Križnar med čakanjem na skoka Urše Bogataj in Petra Prevca

Sanjsko za Timija Zajca, Tima Mastnaka in Glorio Kotnik

Pri Mastnakovih v Medlogu za zajtrk pili penino

Gloria Kotnik je očitno potrebovala »zgolj« Željka in Maja, da se je lahko sproščeno podala na olimpijske igre.

Najprej je v ospredje stopil celjski deskar Rok Marguč, saj ga je doletela čast, da je z Ilko Štuhec vihtel slovensko zastavo na čelu slovenske reprezentance na stadionu Ptičje gnezdo v Pekingu ob slavnostnem odprtju olimpijskih iger. Celjski smučar Martin Čarter je nameraval na Kitajsko odpotovati z zamudo, toda bolezen ga je dotolkla do te mere, da si je moral premisliti. 21-letni smučarski skakalec Timi Zajc je na srednji skakalnici osvojil deveto mesto in selektor Robert Hrgota ga je uvrstil v našo mešano ekipo, ki je izjemno prepričljivo osvojila prvo mesto. Hramše ležijo med Celjem in Velenjem, ti mesti pa sta dali naslednja dobitnika odličij. Celjski deskar Tim Mastnak je postal olimpijski podprvak, v paralelnem veleslalomu je nastopila tudi Velenjčanka Gloria Kotnik in povsem nepričakovano osvojila bronasto kolajno. Ni je bilo na prvem slovenskem spisku olimpijcev, ponovila je zgodbo Urške Žolnir in se kot »last-minute« potnica dokopala do olimpijske medalje. Na stopničkah v članski konkurenci do torkove tekme še ni stala.

DEAN ŠUSTER

Na mešani ekipni tekmi smučarskih skakalk in skakalcev na olimpijskih igrah v Pekingu je naša reprezentanca osvojila zlato medaljo. V slovenski ekipi je bil tudi Timi Zajc iz Hramš. 21-letni skakalec je član SSK Ljubno

BTC. Nase je prvič opozoril z zmago v poletih leta 2019 v Oberstdorfu. Po težavah z nekdanjim selektorjem Gorazdom Bertoncljem je bil nekaj časa »na hladnem«, potem se je vrnil v svetovni vrh: »Vsi smo lahko zelo veseli. Zma-

Skakalec Timi Zajc je postal olimpijski prvak na mešani ekipni tekmi. (Foto: Profimedia)

gali smo z veliko prednostjo. Ekipno smo bili zelo uspešni. Lahko si favorit, a nikoli ne veš, kaj bo po tekmi. Marsikaj se dogaja v športu, a danes je uspelo nam, kar je najbolj pomembno.« Sodniki so diskvalificirali nekaj zelo močnih reprezentanc. »Danes sem bil brez skrbi, mislim, da tudi drugi v ekipi. Glede opreme imamo vse po pravilih. To je bilo tokrat še najmanj stresno,« je hladnokrvno dodal Timi, čeprav so mnogi gledalci trepetali in se bali, da bo napačen dres krojil usodo daleč najboljše ekipe.

Odrinjen sneg vzel zlato

Timi si je medaljo okoli vratu obesil v torek in užival med Zdravljico. Le malo kasneje sta na vrsto prišla Gloria Kotnik in Tim Mastnak. Slednji je prvi osvojil medaljo po polfinalni zmagi nad predstavnikom Ruskega olimpijskega komiteja Vicom Wildom. Nato je Gloria dobila boj za tretje mesto in sledil je finale za moške. 31-letni Celjan je postal olimpijski podprvak. Pekinško zgodbo je želel končati z zmago, ob njem je bil njegov oče in trener Robert. Tim je vodil v finalu pro-

ti Avstrijcu Benjaminu Karlu, potem je naredil napako, tudi zaradi slabe vidljivosti, kajti tekmelec je vanj poslal pršič. Okoli njega je bil bel oblak: »Za to tekmo sem živel ne le zadnjih nekaj mesecev, temveč zadnjih nekaj let. Veliko truda je bilo vloženega. Na najbolj pomembni tekmi sem bil zelo dober, tega sem res vesel. Vedno sem verjel, da sem dober in da bom to uspel dokazati. Na srečo sem imel okoli sebe ljudi, ki so mi pomagali verjeti, danes pa sem tu z olimpijsko kolajno okoli vratu.« Čeprav ni zlata, je v Medlogu tekla penina. Timova mama **Roza Mastnak** je v mislih zavrtela čas nazaj ob sinovem največjem uspehu: »Spominjam se celotne poti. Ko smo smučali v Franciji, je bil star tri leta in pol. Ko je stopil na desko, je mož takoj rekel, da jo Tim obvlada. Na Rogli je dopoldne smučal, popoldne deskal. Rekel je, da bo profesionalni športnik. V Celju ni bilo dobrih pogojev in je nehal smučati. Želel je deskati. Ko je bil mladinski svetovni prvak, je postal zanimiv Smučarski zvezi Slovenije.« Pred odhodom je Tim tolažil mamo. »Rekel mi je, naj ne skrbim, da bo vse pokazal

Celjski deskar Rok Marguč je z Ilko Štuhec vihtel slovensko zastavo na slavnostnem odprtju olimpijskih iger. (Foto: Profimedia)

Sestra in mama Tima Mastnaka (Foto: DŠ)

31-letni Celjan Tim Mastnak je dosegel svoj največji uspeh na dosedanji športni poti. (Foto: Profimedia)

na smučišču. Vem, da si je silno želel zmago. Ni požrešen in zagotovo je srečen. Poplačalo se je vse. Tudi težki časi so bili. Izpeljali smo družinski projekt. Otroku smo dali vse, kar smo lahko.«

Slab spanec, dober konec

Roza je priznala, da sta s hčerjo Patricijo veliko časa sami doma, ko Tim in Robert vandrata po smučiščih: »Izjemen dvojec sta. Kuhata v avtodomu, mažeta smuči, načrtujeta taktiko. Zelo usklajena sta. Ko se vrneta domov, z veseljem skuham, kar si zaželim, saj vem, da sta na pravi poti.« 8. februar se je začel zelo zgodaj. »Zbudila sem se ob pol treh. Lahko bi še spala poldruugo uro, a nisem mogla. Tudi zadnji teden v službi sem bila ves čas na-

peta. Spomnila sem se olimpijskih iger v Pjongčangu, kjer je Tim v osmini finala le za las izgubil boj s kasnejšim skupnim zmagovalcem Galmarinijem. Zdaj je bil favorit in svojo vlogo je upravičil.«

»Ostal mu je motiv«

Patricija Mastnak se je zbudila že ob pol dveh: »Kljub vsemu trudu nisem več mogla zatisniti očesa. Zaslišala sem mamo in vstala. Kvalifikacije so se začele ob štirih. Televizijskega prenosa ni bilo, spremljale smo čase na spletni strani.« Napetost se je stopnjevala do finalne napeke. »Moj prvi komentar je seveda bil: »Ah, škoda!« Zlata olimpijska medalja je vendarle zlata olimpijska medalja. Srebrni kolajni vsekakor ne gledam v zobe. Sem presrečna in pono-

sna. Fanta sta bila poplačana za trdo in pošteno delo.« Tim je bil drugi na članskem SP, v svetovnem pokalu je osvojil mali kristalni globus, bil je najboljši na mladinskem SP, toda vse skupaj odtehta ena kolajna. »Olimpijske igre imajo poseben čar. Moj brat si je z garanjem zaslužil največji uspeh v karieri,« je razmišljala Patricija, ki je vadila smučanje s Timom in kasneje tudi deskanje pod očetovim vodstvom. Tima Mastnaka sem v zadnjem intervjuju pred odhodom v Peking vprašal, ali bi podpisal prejem bronaste medalje. Njegov odgovor me je začudil. Malo je motovilil in nakazal, da je sposoben še za kaj več. »Strinjam se z njim. Vedel je, da je sposoben osvojiti zlato medaljo, kar je ne nazadnje tudi dokazal. Ostal mu je motiv za naslednje olim-

Patricija in Roza Mastnak (z leve) sta od zgodnjega jutra spremljali razvoj dogodkov deskarskega veleslalom in se veselili s prijatelji, z znanci in s sosedi. (Foto: DŠ)

pijske igre. Zame je sicer njegovo srebro zlato.« Timu naj bi sprejem pripravili v petek.

Bil je popoln dan

Glorio Kotnik bodo v Velenje povabili v soboto. Njen življenjski sopotnik Željko Stevič nam je v torek dejal, da bo Gloria doma že naslednji dan. »Na tekmo sem šla samozavestno, a niti v sanjah si ne bi upala pomisliti na takšen razplet. Danes je res popoln dan,« je dejala, ko je zbrala misli. »Vsako vožnjo sem posebej odpeljala, res sem bila samozavestna, ker sem imela občutek, kot da me nič ne more iztiriti. Saj še nisem dojela, kaj imam okrog vratu. Moj največji dosežek je moja družina in ko sem ta življenjski cilj izpolnila, sem srečna in sproščena in se mi zdi, da se mi ni treba več dokazova-

ti.« Glorijin Željko je bil z njunim sinom Majem med tekmo v Velenju pri Kotnikovih. Vsi so komaj čakali, da se mlada mamica vrne domov. V ponedeljek so ji poslali ganljivo pismo, v katerem so ji sporo-

čili, naj samo uživa med deskanjem in naj bo sproščena, saj je zanje šampionka. Gloria je šokirala tudi njih. Njeno ganjenost je opazila velemostrica snežnih strmin Ester Ledeca in jo objela.

Velenčanka Gloria Kotnik je bila objokana tudi na slavnostni razglasitvi najboljših deskark v veleslalomu. (Foto: Profimedia)

Igral je proti Dembeleju in Aubameyangu

Nogometni klub Celje so okrepili številni igralci, tudi 23-letni vezist Vasilije Janjičič. Švicarski nogometaš srbskih korenin je jeseni igral za drugo ekipo Züricha v 3. švicarski ligi. V Bundesligi je Janjičič v dresu Hamburga prvič zaigral na tekmi z Mainzem. Leta 2019 se je vrnil v Zürich. 1. julija 2020 so mu odkrili raka, ki ga je po treh mesecih intenzivne kemoterapije uspešno premagal. Igral je za vse mlajše švicarske selekcije, želi si, da bi ga povabil tudi selektor članske izbrane vrste.

Janjičič je za celjsko moštvo igral na vseh treh tekmah med pripravami v Turčiji, dvakrat je bil v začetni postavi. Zvestobo je obljubil za dve leti in pol. Odigral je tudi zadnjo pripravljalno tekmo Celja, doma proti Mariboru (0:2).

4. aprila 2017 ste igrali proti Borussiji iz Dortmund-

Lestvica 1. SNL										
MARIBOR	20	12	3	5	30:21	39				
KOPER	20	11	5	4	35:24	38				
OLIMPIJA	18	9	4	5	22:17	31				
BRAVO	20	8	6	6	18:16	30				
MURA	19	7	8	4	26:25	29				
DOMŽALE	19	6	5	8	24:27	23				
CELJE	20	6	4	10	21:25	22				
TABOR	20	5	4	11	19:21	19				
ALUMINIJ	20	4	7	9	19:28	19				
RADOMLJE	20	5	4	11	23:33	19				

da. Se spominjate, katera napadalca sta igrala za nasprotno moštvo?

Spomnim se Pierra-Emerica Aubameyanga. Je bil zraven še Ousmane Dembele? Aha, bil je. Mislim, da je bil Aubameyang takrat najboljši strelec lige. Očitno je bilo, da gre za vrhunskega igralca. Na zelenico sem stopil pred koncem tekme in ni mi ostalo v spominu, da bi se znašel iz oči v oči z omenjenima nogometašema.

Po številnih okrepitvah ljubitelji nogometa v Celju pričakujejo, da se bo vaše moštvo dvignilo po lestvici navzgor. Kaj vi mislite?

Ne vem, bomo videli. Prepričan sem, da smo se dobro pripravili. Zelo dobro smo delali v Turčiji.

Kaj vam je nekdani soigralec Blaž Kramer dejal o NK Celje?

Vse najlepše. Njegova hiša leži dvesto metrov od stadiona. S svojim menedžerjem Alenom Augustinčičem sva nato sprejela celjsko ponudbo.

Od kod sta vaša starša?

Iz Bijeljine v Bosni in Hercegovini. Z bratom dvojčkom sva se rodila v Švici. Tudi on je igral nogomet, a le do svojega trinajstega leta.

V soboto boste gostili ekipo Kopra.

Vem, da so Koprčani drugi na lestvici. A to nič ne pome-

ni. Mi se moramo posvetiti svoji igri. Če nam bo to uspelo, bomo osvojili tri točke.

Kakšen tip zveznega igralca ste?

Mislim, da znam biti mioren, ko imam žogo v nogah. Rad imam tudi dolge podaje. Želim imeti igro pod nadzorom. V postavitvi 4-2-3-1 sem eden od dveh vezistov, ki sta tik pred obrambno vrsto.

Ronaldo, Messi ali kdo tretji?

Messi.

Kaj pa klub?

Ko sem bil otrok, sem občudoval nogomet, ki ga je igrala Barcelona, tako imenovano tiki tako pod vodstvom Pepa Guardirole. Zdaj nimam kluba, ki bi mi bil posebej všeč.

Foto: NK CELJE

Odziv Mestne občine Celje na izjavo Tine Trstenjak

Izjava Tine Trstenjak na prireditvi Športnik leta v Celju nas je zelo presenetila, ker Mestna občina Celje razvoj športa in urejeni športni infrastrukturi namenja veliko sredstev in pozornosti. V Celju imamo zelo veliko odličnih športnikov, na katere smo zelo ponosni. Zelo smo ponosni tudi na Tino Trstenjak. Ko se je lani udeležila županovega sprejema za olimpijce, smo imeli občutek, da je vesela županovih iskrenih čestitk in da je vesela tudi denarne nagrade. Prireditve Športnik leta v Celju, ki jo organizirata Športna zveza Celje in TV Celje, se vsako leto udeležijo najvišji predstavniki Mestne občine Celje (župan, podžupanja, podžupan). Župan Bojan Šrot je priznanje Naj športnica leta Tini Trstenjak izročil leta 2016 in 2017. Rezultate naših športnikov in klubov redno spremljamo in jim za uspehe na tekmovanjih vedno s ponosom čestitamo. Tudi Tini Trstenjak je župan Bojan Šrot lani poslal dve čestitki na naslov njenega kluba. Prvo čestitko ji je poslal za njen izjemen nastop na Evropskem prvenstvu v Lizboni, ko je tretjič zapored postala evropska prvakinja v judu v kategoriji do 63 kilogramov, drugo pa za osvojeeno srebrno olimpijsko medaljo v Tokiu. Upamo, da je čestitki prejela. Župan je lani jeseni poslal čestitko tudi Marjanu Fabjanu za zlato medaljo Mednarodne judoistične zveze. Ob tej priložnosti je Tini Trstenjak ponovno čestital za njen izjemen uspeh na Olimpijskih igrah v Tokiu. Izjava Tine Trstenjak, ki je leta 2015 prejela županovo priznanje Kelih cesarice Barbare, nas je neprijetno presenetila tudi zato, ker je župan Bojan Šrot velik ljubitelj in podpornik športa. Kot nekdani Himalajec se namreč dobro zaveda, koliko truda morajo športniki vložiti, da dosežejo vrhunske rezultate.

Dopis Mestne občine Celje smo objavili v nelektorirani obliki.

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami vedno si.

V SPOMIN

Mineva leto žalosti, kar nas je
zapustil naš dragi

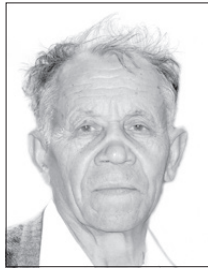
VILI KNEZ

iz Malih Grahovš 5, Laško
(25. 5. 1965–6. 2. 2021)

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, stojte ob
njegovem grobu in mu prižigate sveče v njegov spomin.

Vsi njegovi

P

Sporočamo žalostno vest,
da nas je v 95. letu
zapustil naš dragi
ate in deda

ŠTEFAN PETROVIČ

iz Nazorjeve ulice 14, Celje

Pogreb bo v petek, 11. februarja, ob 14. uri v družinskem
krogu na mestnem pokopališču v Celju.

Žara bo na dan pogreba od 12. ure v tamkajšnji poslo-
vilni vežici.

Pogrebna maša bo po pogrebu.

Žalujoči: vsi njegovi

P

Sonce toplo bo sijalo
in budilo rosní cvet.
Nikdar tebi v sončno jutro
ne odpre se več pogled.
(V. Fabiani)

V SPOMIN

Minilo je 25 let,
kar nas je zapustil naš dragi

VANČI ZDOVC

iz Laškega

Hvala vsem sorodnikom in prijateljem, ki v njegov
spomin prižgete svečo in stojte ob njegovem grobu.

Žalujoča žena Štefka

L 10

MOTORNA VOZILA

KUPIM

AVTO, lahko poškodovan ali v okvari, od
letnika 2005 naprej, kupim. Telefon 041
567-747. 85

MOPED Tomos ali avtomatik, lahko je v okva-
ri in neregistriran, ugodno kupim. Telefon
070 263-987. 99

STROJI

PRODAM

MEŠALEC za beton, motor Akme za motokul-
tivator, z manjšo okvaro in distančnike za
Muto, širina 10 cm, prodam. Telefon 041
987-305. 96

KOSILNICO BCS, Acme motor, letnik 1967,
delujoča, prodam za 200 EUR. Telefon
041 596-149. P

KUPIM

TRAKTOR, prikolico, trosilec, cisterno, plug,
motokultivator, mulčer, koso in drug stroj,
tudi v okvari, kupim. Telefon 041 407-
130. 1080

AVTO STEKLO CENTER
Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

TRAKTOR, lahko poškodovan ali v okvari, ka-
tere koli znamke, od letnika 1975 naprej,
in priključke, kupim. Telefon 041 567-747. 85

ODDAM

DELUJOČ šivalni stroj Bagat Jadranka, v oma-
riči, oddam. Telefon 041 993-966. 101

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesno-
stjo, prodamo. Brezplačna dostava po
celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaot,
telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, črne in graha-
ste barve, pred nesnostjo, prodamo, pri-
peljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

BELE piščance brojlerje, težke 1 kg, za dopi-
tanje ali večje za zakol, prodam. Telefon
031 753-595. 71

DVE telčki limuzin, težki 220 in 270 kg,
prodam. Informacije po telefonu 041
725-055. p

NEMŠKEGA ovčarja, starega 5 mesecev, z ro-
dovnikom, prodam zaradi svoje bolezni.
Cena po dogovoru. Telefon 041 973-833. 93

TELICO simentalke, breje 8 mesecev, prodam.
Telefon 041 539-618. 100

BREJO telico simentalke, vajeno paše, pro-
dam. Telefon 030 693-866. p

BIKCA čb, starega štiri tedne, prodam. Telefon
031 527-635. 103

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupim.
plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-
286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

TELICE in krave za zakol kupim. Telefon 031
832-520. 102

MENJAM

BREJE, pašne telice in pašne bikke ter telčke
menjam ali prodam za kravo ali telico za
zakol. Telefon 031 533-745. p

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

DVE silažni bali, druga košnja, ugodno pro-
dam. Telefon 031 880-878. 92

SUHO koruza prodam. Možna dostava. Tele-
fon 041 742-334. p

OSTALO

PRODAM

SLOVENSKA bukova drva, na paleti dolžine
25, 33, 50 cm, možna dostava, prodam.
Telefon 031 625-479. p

POLSUHA bukova drva, na paleti dolžine
25, 33, 50 cm, cena 140 EUR/paleta,
prodam. Možna dostava. Telefon 041
252-132. p

KOKOŠI mlade nesnice že v začetku nesnosti,
odlične bele nesnice in rjave lohman, pro-
damo na kmetiji Dobrave vsak delavnik
od 8. do 16. ure in ob sobotah do 12.
ure. V prodaji imamo visoko kakovostne
krme mešanice lastne blagovne znam-
ke. Sprejemamo naročila za enodnevn
in pettedenske piščance za dopitanje.
Telefon (03) 700-1446. p

MEŠANA suha drva, 5 m, stara dve leti, pro-
dam. Telefon 031 527-635. 104

KUPIM

PRIKOLICO za kampiranje, od letnika 1990
naprej, kupim. Telefon 041 567-747. 85

HLODOVINO bora, lubadarke, jelko, smreko,
kupim. Plačilo takoj. Telefon 068 681-
374. 97

sport@nt-rc.si

ZMENKI

IŠČEM gospoda 70. let, z vozniskim dovolje-
njem, ki stanuje od Celja do Žalca. Pisne
ponudbe pošljite na Novi tednik, Preše-
nova 19, Celje pod šifro FEBRUAR. 94

Jana
Slovenska gospodinja
Kdo bo skrbel
za naše?
Tajni Tokuhisa
Kaj ni čisto
Dolgo sva
jo čakala
Razveljavila
Nina Mav Hrovat
V vrtah delamo
na etični pogon
Divji prašiči
pustijo po Krasu
Folklor iz fanta
naredi moža
Ob umoru
v Sevnici
NE, NI SI ZASLUŽILA!
DRAGA LOTERIJA HITRIGA TESTIRANJA

Ob umoru v Sevnici

Ne, ni si
zaslužila!

VSAK
TOREK!

Ne spreglejte v novi Jani

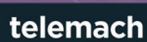
Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom **Novice Svet24**, za samo **3,20 EUR**,
v kompletu z revijo **Liza Maja**, za samo **4,20 EUR**, in v kompletu z revijo **Lady**, za samo **4,20 EUR**.

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA

od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

kanal 673 kanal 306 kanal 271 kanal 152

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER
RDEČI KRIŽ
133.363€

ŠKANDAL NA RDEČEM KRIŽU
Zakaj Mirko Jelenič, ki je humanitarno organizacijo spravil
na boben, kljub sodbi vrhovnega sodišča ni vrnil masne odpravnine

PETER UMEK, forenzični
patolog
Duhovniških zlorab otrok se
je vedno ne odkrije veliko.

ZLATKO ŠABIČ, profesor
mednarodnih odnosov
Janša je v neroden položaj postavil EU,
ko je s čvili napadal evropske politike

BOMBONČKI IN DROBTINICE
Z JANŠEVI MIŽE
Komu je vlada dala največ in koga je pustila na cedlu

www.reporter.si

IZ NOVE ŠTEVILKE

MIRKO JELENIČ
Rdeči križ je spravil na boben,
masne odpravnine pa kljub odločbi sodišča ni vrnil.

BOMBONČKI IN DROBTINICE
Komu je vlada dala največ in koga je pustila na cedlu.

PETER UMEK
Duhovniških zlorab otrok se še vedno ne odkrije veliko.

ZLATKO ŠABIČ
Janša je z napadi na twitterju v neroden položaj postavil EU.

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja

Igor in Zlati zvoki

V četrtek,
10.2.2022
ob 20.00 uri

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

novi tednik

Vedno z menoj!

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.
(J. W. Goethe)

V SPOMIN

EMIL DOKLER

(18. 11. 1946–9. 2. 2020)

Hvala vsem, ki se ga spomnite z lepo mislijo in mu pri-
žgete svečko.

Vsi njegovi, ki ga neizmerno pogrešamo in smo
hvaležni za čas, ko smo bili skupaj.

98

Prazen dom in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnul je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustil dragi mož, ati, sin in brat

FRANC
KORENJAK

iz Lokarij, Šentjur
(11. 1. 1957–25. 1. 2022)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, ki ste s svojo prisotnostjo, z izrečenim so-
žaljem, darovanim cvetjem, s svečami, svetimi mašami
in z darovi pokazali, da ste ga imeli radi. Iskrena hva-
la gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni obred.
Hvala govornicama Bredi Županc in Mariji Klančar za
ganljive poslovilne besede. Velika zahvala tudi članom
Gasilskega društva Lokarje, ki so pripravili žalno sejo
in počastili njegov doprinos k uspešnosti društva. Hva-
la vsem gasilcem in praporščakom za zadnje slovo od
dolgoletnega člana.

Globoko cenimo izkazano spoštovanje, zato vsem iz
srca hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

p

Imel si močno voljo do življenja,
a bila je kruta bolezen
zmagovalka.
Za teboj pa sta ostali tišina in
praznina.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega partnerja, oče-
ta, brata, strica, dedija in pradedija

VJEKOSLAVA GOVEDIČA

iz Zadobrove 75a, Škofja vas
(18. 2. 1943–14. 1. 2022)

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijate-
ljem za izrečeno sožalje ter podarjene sveče, cvetje in
svete maše.

Zahvala gre tudi zdravstvenemu osebju UKC Ljubljana in
gastro oddelku Splošne bolnišnice Celje. Hvala gospodu
župniku za obred in hvala skupini Eros za ganljive pesmi.
Hvala tudi gospe Mariji Čakš za prečudovit govor in po-
grebnemu zavodu Raj.

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi.

p

Oklo zaprem,
v spominu vedno znova tebe uzrem.
Nikjer te ni in to boli ...
Spomin na tebe večno bo živel,
nikoli ti od nas zares ne boš odšel,
v naših srcih večno boš živel.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, tasta,
dedka in pradedka

PETRA GRADIŠNIKA

iz Bukovžlaka 74, Teharje
(1942–2022)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sose-
dom in znancem za izkazano podporo, izražena pisna in
ustna sožalja, podarjeno cvetje in sveče, darovane svete
maše in darove za cerkev.

Hvala zdravnikom in medicinskemu osebju nevrološkega
oddelka Splošne bolnišnice Celje.

Hvala župniku Mihi Hermanu za molitve in podporo v
času njegove bolezni ter br. Marjanu Gačniku in duhov-
niku Robertu Friškovcu za lepo opravljen pogrebni obred
in darovano sveto mašo.

Hvala gospodu Bojanu Himmelreichu za izbrane besede
slovesa, Marini in Franju Osetu za odpete pesmi in go-
spodu Vikiju Ašiču za odigranega Čebelarja.

Hvala Čebelarskemu društvu Henrika Peternela Celje,
številnim praporščakom in čebelarjem sosednjih društev
ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Rozika, hčerki Petrina in Danijela ter sin
Gorazd z družinami

p

Ni večje bolečine
kot v dnevih žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.
(Dante)

V SPOMIN

Čeravno te ni več med nami, v nas živijo spomini,
izkušnje in doživetja, ki smo jih ustvarili skupaj
ter vsa tvoja dejanja in modrost, ki nas plemenitijo.

Minilo je leto, dolgo kot večnost,
odkar nas je zapustila naša draga

ALENKA AUŽNER

(21. 5. 1967–5. 2. 2021)

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu in ji
prižigate svečke.

Tvoji najdražji

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in veselje,
prava in ena sama.
Za vse življenje.
(T. Pavček)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame,
babice in prababice

BREDE MARIJE
KUKOVIČ

iz Šentjurja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, pri-
jateljem in znancem za izrečena sožalja ter darovane sveče,
svete maše in cvetje. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na
zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Zagajšek
in gospe Zdenki za žalni govor.

Posebna zahvala zdravnici dr. Podgoršek za njeno razu-
mevanje in pomoč.

Hvala vsem, ki stojite ob njenem grobu in jo ohranjate
v lepem spominu.

Vsi njeni

n

Smrti

Celje

Umrli so: Jožefa KOLŠEK
iz Celja, 86 let, Milan ROB-
NIK iz Mozirja, 67 let, Bran-
ko FLORJANČIČ iz Gotovelj,
65 let, Gabriel POTOČNIK iz
Zabukovice, 82 let, Vladimir
PRELOVEC iz Celja, 76 let,
Klemen ALJANČIČ iz Celja,
84 let, Ana PECIGUS iz Ce-

lja, 88 let, Peter GRADIŠNIK
iz Bukovžlaka, 80 let, Franc
HRIBERNIK s Polzele, 86 let,
Ana VESELINOVIČ iz Jerčina,
90 let, Bojan POLJANŠEK iz
Nazarij, 67 let, Martina GOJZ-
DNIKAR iz Pongraca, 81 let,
Marija GALOF iz Celja, 92
let, Stevo STANKOVIČ iz Po-
nikve pri Žalcu, 85 let, Janez
PINTARIČ iz Velenja, 68 let,

Ljudmila OŠTIR iz Velenja, 95
let, Daniel STRAŠEK iz Celja,
78 let, Stanislava PLANK iz
Kompol, 87 let, Ivan ČON-
KAŠ iz Malih dol, 70 let, Ana
KRONOVŠEK iz Žalca, 85 let,
Miran URATNIK iz Mozirja,
72 let, Marija KROFLIČ s Pol-
zele, 86 let, Marjan JOŠT iz
Celja, 66 let, Anton OCVIRK
iz Zagrada, 94 let, Vinko NA-
REKS iz Šentjungerta, 83 let,
Ljudmila BOBEK iz Celja,
76 let, Vinko JELEN iz Veli-
ke Pirešice, 86 let, Leonida
NAPRET HOHNJEC iz Celja,
71 let, Valentin TURK iz Mo-
zirja, 78 let, Ivan KLANČNIK
iz Latkove vasi, 65 let, Neža
TOPLAK iz Kasaz, 86 let, Pa-
vla TRATNIK s Polzele, 87 let,
Sonja Andreja JOŠT iz Celja,
75 let.

Laško
Umrli sta: Marijana
AŠKERC iz Tevč, 78 let, Stani-
slav KIHAS iz Laškega, 79 let.

Šentjur
Umrli sta: Vojko GRDINA
iz Dramelj, 63 let, Vida Marija
REMENIH iz Zaloga pod Ur-
šulo, 92 let.

Žalec
Umrli so: Karl VREČAR
s Polzele, 79 let, Jožef PEČ-
NIK iz Petrovč, 87 let, Marija

MATKO iz Braslovč, 91 let,
Franc PLANKO iz Dobja pri
Planini, 81 let, Ana KORU-
ŽNJAK iz Žalca, 85 let, Ana
VIDENŠEK iz Prebolda, 91
let, Peter UPLAZNIK iz Pre-
bolda, 78 let.

Mozirje

Umrli so: Frančiška VER-
ŠNIK iz Sela pri Kamniku, 97
let, Frančiška POTOČNIK iz
Gornjega Grada, 92 let, Franc
POLIČNIK iz Primoža pri
Ljubnem, 83 let, Mirko GRU-
DNIK iz Robanovega Kota,
91 let, Amalija GERMADNIK
iz Brezja, 89 let, Frančiška
SENICA iz Radmirja, 77 let,
Edvard EDUARD iz Lok pri
Mozirju, 70 let, Jagoda TA-
DIČ z Ljubnega ob Savinji, 62
let, Alojz KOSMAČ iz Rade-
gunde, 76 let, Božidar ŠIMIC
z Ljubnega ob Savinji, 84 let,
Ivan VOLČANŽEK z Ljubnega
ob Savinji, 68 let, Branko FE-
KNER iz Nazarij, 76 let.

Velenje

Umrli so: Janez KOREN iz
Velenja, 66 let, Franc ČRNKO
iz Velenja, 88 let, Ruža VE-
BER iz Velenja, 85 let, Mar-
jan DREV iz Šoštanja, 85 let,
Alojzija VODOŠEK iz Velenja,
71 let.

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so
razdalje, kraj in čas.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predrage mamice,
sestre, ome, babice, prababice in
praprababice

VIDE MARIJE
REMENIH

iz Zaloga pod Uršulo 1b, Dramlje
(2. 7. 1929–29. 1. 2022)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem, še posebej hčerki Albini za večletno nesebično
pomoč in ljubečo oskrbo, prijateljska Cvetki in Stanku ter
Suzani Plahuta, družini Hribernik, prijateljici Tilčki, prija-
teljema Simoni in Zvonetu Turnšku ter dr. Tini Kozlevčar.
Hvala vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, izrazili
pisna in ustna sožalja, darovali za sveto mašo in sveče.
Posebna zahvala pogrebni službi Žalujka in gospe Aniti za
pogrebne storitve.

Prav tako lepa hvala gospodu župniku Niku Krajncu za lepo
opravljen cerkveni obred ter govornici in pevki Mateji Bo-
bek. Zahvala tudi cvetličarni Helene Novak in gospe Magdi
Ulbig DU Dramlje.

Iskrena zahvala tudi vsem ostalim.
Posebna zahvala zdravnici dr. Esteri Podgoršek, patrona-
žnima sestrama Mojci in Tini ter osebju nujne medicinske
pomoči.

Žalujoči: hčere Albina, Minka in Vidika, sin Franci,
Marjan, vnukinji in ostali sorodniki

n

novi tednik

radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

MALE OGLASE, ČESTITKE,
OBVESTILA IN OSMRTNICE

za Radio Celje in Novi tednik

sprejemamo v času uradnih ur
(7.00–15.00) na sedežu podjetja,
Prešernova ulica 19, Celje.

POŠILJATE JIH LAHKO TUDI PO
ELEKTRONSKI POŠTI

na naslov oglasit@nt-rc.si

ali jih sporočate po

TELEFONU 03 4225 144.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

Kino

CINEPLEXX

Spored od 10. do 16. 2.

Hiša Gucci – kriminalni, drama, triler
od četrтка do srede: 18.00

Krik – grozljivka
četrtek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 21.00

Padec lune – akcijski, pustolovski, fantazijski
četrtek, torek, sredo: 18.00, 20.30
petek, sobota, nedelja, ponedeljek: 18.00, 20.20

Poročiva se – komedija, romantični
četrtek, torek, sredo: 17.45, 19.00, 20.00, 20.20, 20.45, 21.15
petek, sobota, nedelja: 15.30, 17.45, 19.00, 20.00, 20.30, 21.15
ponedeljek: 17.45, 19.00, 20.00, 20.30, 21.15

Smrt na Nilu – kriminalni, drama
petek, sobota, nedelja: 15.45, 18.15, 19.45, 20.45
ponedeljek: 18.15, 19.45, 20.45

Spider Man: Ni poti domov – fantazijski, akcijski
četrtek, torek, sredo: 17.50, 19.45
petek, sobota, nedelja: 16.40, 19.30
ponedeljek: 19.30

Šola čarobnih živali – komedija, družinski, fantazijski
petek, sobota, nedelja: 16.00

Ulica nočnih mor – akcijski, drama, kriminalni
četrtek, torek, sredo: 19.30
petek, sobota: 21.00

Veliki rdeči pes Clifford – družinska pustolovščina, animirani
četrtek, torek, sredo:17.00, 17.40, 18.20
petek, sobota, nedelja: 15.00, 16.00, 16.20, 17.00, 18.20
ponedeljek: 17.00, 17.30, 18.20

Zapoj 2 – animirani, glasbena komedija
četrtek, torek, sredo. 17.15
petek, sobota, nedelja: 15.15, 17.30
ponedeljek; 17.30

metropol

ČETRTEK
19.00 **Zastoj** – drama, premiera
+ pogovor
PETEK
18.00 **Zastoj** – drama
19.30 **Titan** – drama
SOBOTA
17.00 **Šola čarobnih živali** – družinska pustolovščina
19.00 **Junak** – drama

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

NEDELJA
17.00 **Šola čarobnih živali** – družinska pustolovščina
19.00 **Titan** – drama
SREDA
17.30 **Po Antarktiki** – 16. festival gorniškega filma

KINO ŠMARJE PRI JELŠAH

PETEK
19.00 **Telesce** – drama
SOBOTA
19.00 **Poročiva se** – romantična komedija

KINO VELENJE

PETEK
19.00 **Padec lune** – akcijski
SOBOTA
17.00 **Ulica nočnih mor** – akcijska kriminalna drama
20.00 **Poročiva se** – romantična komedija
NEDELJA
16.00 **Krudovi 2: Nova doba** – družinska pustolovščina, sinh.
19.00 **Ni čas za smrt** – akcijski
PONEDELJEK
19.00 **Vzporedni materi** – drama

Kulturne prireditve

ČETRTEK, 10. 2.

18.00 Pekarna, Stari trg Velenje
KonS modul-Zvočna prepletanja glasbenika Boštjana Pernovška
odprte umetniške instalacije

19.30 Glasbena šola Velenje, orgelska dvorana
S posluhom že 70 let
koncert učiteljev GŠ Velenje ob slovenskem kulturnem prazniku

PETEK, 11. 2.

19.00 Celjska kulturnica
Smeškov petkov večer
gostje bodo člani akustične zasedbe Pocket Edition

19.30 Gledališče Celje
Goran Vojnovič: 14 dni
*Premiera, abonma
Premiera in izven*

SOBOTA, 12. 2.

10.00 Muzej novejšje zgodovine Celje
Čarobni potoček
predstava na Hermanovem odru v izvedbi Glasbenega gledališča Melite Osojnik; za abonma

10.00 Dom kulture Velenje, velika dvorana
O belem mucku, ki je bil čisto črn

*lutkovna predstava
Lutkovnega gledališča Fru – Fru in Hiše otrok in umetnosti; Mini in Mega Pikin abonma ter izven*

10.00 Kulturni dom Šmarje pri Jelšah
Čarobna Vililandija
otroška gledališka matineja, igrana predstava v izvedbi Miškeinega gledališča

10.00 Dom kulture Slovenske Konjice
Fuj gosениca!
lutkovna predstave za otroke Gledališča Lalanit – Društvo lutkovnih ustvarjalcev

11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Celeia – mesto pod mestom
javno vodstvo po razstavi

17.30 in 20.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Večno samska
monokomedija Tine Gorenjak, Špas teater

18.00 eMČe plac Velenje
KonS modul 2022 – a sound arson (konS story)
festival drugačne glasbe

19.30 Gledališče Celje
Goran Vojnovič: 14 dni
abonma Sobota večerni in izven

20.00 Celjski mladinski center
Monokomedija Slaba družba
stand up Admirja Baltića

20.00 Kulturni dom Slovenske Konjice
Mali otroci, veliki problemi
stand – up komedija Uroša Kuzmana in Aleša Novaka

PONEDELJEK, 14. 2.

17.30 Osrednja knjižnica Celje, spletni dogodek
Prešeren po Prešernu
v kontekstu slovensko-hrvaških kulturnih vezi predavanje ob slovenskem kulturnem prazniku in ob razstavi Sosedje Slovenci – Slovenci na Hrvaškem (1886 – 1991)

17.30 OŠ Podčetrtek, jedilnica
Moja luna
igrana animacijska predstava za otroke v izvedbi Pravljičarne

19.00 Dom kulture Velenje, velika dvorana
Pliš
Valentinov koncert

19.30 Plesni forum Celje
Atopos
gledališka predstava, zaključek avtorskega projekta gledališke skupine Središče na Gimnaziji Celje – Center; tudi v torek ob istem času

TOREK, 15. 2.

12.00 Glasbena šola Celje, koncertna dvorana
Javni nastop tekmovalcev GŠ Celje

19.19 Knjižnica Velenje, predverje
Medimurci med Prešernom in Kajuhom
v programu bodo sodelovali člani Kulturnega društva Medimurje iz Velenja

19.30 Celjski dom
Alexander Gadjev
koncert

19.30 Gledališče Celje
Goran Vojnovič: 14 dni
abonma Torek večerni in izven

SREDA, 16. 2.

16.00 Glasbena šola Celje, koncertna dvorana
Javni nastop učencev osnovne stopnje 7. in 8. razred, sledita 5. in 6. razred

19.30 Narodni dom Celje
Milena Keser, klarinet in Stefan Pajanovič, klavir
koncert GM odra; vstop prost

Ostale prireditve

ČETRTEK, 10. 2.

15.15 do 16.45 Tehnopark Celje
Tečaj legorobotike
prijave na spletni strani Tehnoparka

17.00 Galerija Velenje
Delavnica oljnega slikarstva
kreativna delavnica za odrasle bo vodila Uršula Skornšek; prijave: info@galerijavelenje.si

17.00 Ljudska univerza Šentjur, spletni dogodek
Jacob Jordaens (1593-1678) Kralj pije ali Praznovanje dvanaajste noči
spletno predavanje umetnostnega zgodovinarja Donovana Pavlinca

OSREDNJA
Knjižnica Celje

DOGODKI
MED 10.2. in 17.2.2022

PONEDELJEK, 14. februar, ob 17.30

SPLETNO PREDAVANJE
Šenoovo romanje po Prešernovih stopinjah
V sklopu razstave Sosedje Slovenci - Slovenci na Hrvaškem in U3O predava dr. Marijan Dovič (ZRC SAZU)

NE SPREGLEJTE

PLOŠČAD PRED KNJIŽNICO
150 let gasilstva v Celju
Avtorica dr. Andreja Videc

NE SPREGLEJTE

II. NADSTROPJE
razstava Sosedje Slovenci - Slovenci na Hrvaškem
podaljšana do 15. aprila

NE SPREGLEJTE

PREDDVERJE KNJIŽNICE
Mozaik tišine - razstava plakatov članic Društva oseb z okvaro sluha celjske regije
mentorica: Katja Gorečan

NE SPREGLEJTE

CELJSKA KULTURNICA
Mandale: razstava mandal članic krožka U3O
mentorica: Mateja Čretnik

NE SPREGLEJTE

ALMA: SVET PRED DOMAČIM PRAGOM
Prva izvirna slovenska slikanica o Almi Karlin
Sedaj tudi v nemškem in esperantskem prevodu

NE SPREGLEJTE

Z BRANJEM DO ZVEZD
11. bralna značka za odrasle
Seznam priporočene literature je že na voljo v knjižnici in na spletu

17.00 do 20.00 Celjski mladinski center
Tečaj risanja in slikanja
prijave: atelje.ayin@gmail.com

18.00 Knjižnica Nazarje
Ura pravljic z ustvarjalno delavnico

18.00 Celjski mladinski center
Mavrično druženje - Celje
DIC legebitra v sodelovanju s celjskim mladinskim centrom, namenjena vsem mladim LGBT + osebam

novi tednik

PETEK, 11. 2.

10.00 Knjižnica Bistrica ob Sotli
Asertivna komunikacija
delavnica z Mihaelo Kežman za UTŽO

10.30 Knjižnica Šmarje pri Jelšah
Beremo v naročju staršev
uvodno srečanje študijskega krožka

16.00 Knjižnica Bistrica ob Sotli
Pravljična ustvarjalnica
posvečena 100. obletnici rojstva Ele Peroci

21.00 eMČe plac Velenje
KonS modul – Univerze konS edition

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

Četrtek, 10. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Železna cesta**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Intervencija**; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Gospodarski utrip

regije (ponovitev); 19:20 Intervencija (ponovitev)

Petek, 11. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Milenium**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Od petka do petka**; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Global-

ne novice; **17:30 Osmrtnice**; **18:00 Disco mania**

Sobota, 12. februar

6:20 Milenium (ponovitev); 7:10 Koledar svetnikov; 7:40 Časoplov; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 11:00 Globalne novice; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **20:00 Nora sobota**

Nedelja, 13. februar

6:20 Železna cesta (ponovitev); 7:10 Koledar svetnikov; **7:20 Luč v nas**; 7:40 Časoplov; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05**

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi**; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Od petka do petka (ponovitev); **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

Ponedeljek, 14. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Šport danes**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio**; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes;

15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Športnih 30 (ponovitev) **19:00 Katrca**

Torek, 15. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Za zdravje**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Poudarjeno**; 12:00 Globalne novice; **12:20 Zverinice iz regije**; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Poudar-

jeno (ponovitev) 19.20 Za zdravje (ponovitev)

Sreda, 16. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Atlas narave**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije**; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O**; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Atlas narave (ponovitev) 19.20 Zverinice iz regije (ponovitev)

Prisrčno vabljeni

v sredo, 16. februarja 2022, ob 18. uri
v Muzej novejšje zgodovine Celje

**na svečanost ob 150-letnici
Turističnega in kulturnega društva Celje**

- tematsko vodenje po razstavi
- premierna izvedba oživljene pesmi „Ob Savinji“
- odkritje celopostavne figure Josipa Pelikana

Medmuzejska razstava

ŽENSKE ZGODBE

MITSKE PODOBE IN REALNOST

SKOZI MUZEJSKE PREDMETE

~

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE, Knežji dvor, do 31.3.2022

<i>spremljevalni glasbeni program – Univerze konS edition</i>
SOBOTA, 12. 2.
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje Mestna tržnica Velenje
8.00 do 12.00 Tržnica pri Fontani piv Žalec Podeželska tržnica
10.30 do 12.00 Tehnopark Celje Tečaj legorobotike <i>prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
11.15 do 12.15 Tehnopark Celje Trajnostne kreativne tehnodelavnice: REuse v sklopu ogleda Tehnoparka <i>prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
NEDELJA, 13. 2.
11.00 in 15.00 Tehnopark Celje Programiranje robota Photon v sklopu ogleda Tehnoparka <i>prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
PONEDELJEK, 14. 2.
8.00 do 16.00 Glasbena šola Celje Mojstrski tečaj za kitaro za učence in dijake GŠ Celje in I. gimnazije v Celju, predavatelj: Nejc Kuhar
13.00 Mladinski center Velenje Središče mladih in otrok Velenje <i>od ponedeljka do četrтка: delavnice, igre, pomoč pri učenju</i>
14.00 Center starejših Zimzelen Topolšica Bralna čajanka <i>čajanko bo izvajala Bernarda Lukanc</i>
TOREK, 15. 2.
9.00 Muzej novejšje zgodovine Celje Dober spomin na bonton – družabna igra <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob občasni razstavi Hermanov bonton; za skupine</i>
9.00 Večgeneracijski center Planet generacij Celje Delavnica izdelave mozaika

<i>z vami bo Mojca Černivšek; prijave: planet.generacij@lu-velenje.si</i>
9.00 Knjižnica Šmarje pri Jelšah Ali smo bili res na luni? Predavanje dr. Roberta Repnika za UTŽO
10.00 do 11.00 Mladinski center Dravinjske doline Uporaba računalnika in pametnega telefona za starejše <i>obvezne predhodne prijave</i>
17.00 Knjižnica Mozirje Ura pravljic z ustvarjalno delavnico
17.00 Knjižnica Solčava Ura pravljic z ustvarjalno delavnico
17.00 Knjižnica Velenje Zeliščarna <i>izmenjevalnica domačih semen s Kato Laštro</i>
18.30 Mestna knjižnica Šoštanj Romunija: Potovanje z avtomodom po deželi grofa Drakule <i>potopisno predavanje Adriane Ježovnik Andrejc</i>
19.00 Dom svetega Jožefa Celje, spletni dogodek Papež Francišek in njegovo sporočilo trajnega miru <i>pogovor o papeževem zavzetanju za doseganje svetovnega miru, gost: dr Igor Bahovec, pogovor vodi: mag. Jure Levart (preko Zoom aplikacije)</i>
SREDA, 16. 2.
9.00 do 11.00 TIC Laško Domači kotiček <i>prodaja domačih dobrot in izdelkov iz okoliških kmetij</i>
14.00 Tehnopark Celje Delavnica holograma: Izdelaj sam svoj avtoportretni hologram za otroke od 5. do 9. razreda; prijave na spletni strani Tehnoparka
17.00 Knjižnica Ljubno ob Savinji Ura pravljic z ustvarjalnico za otroke
17.00 Knjižnica Velenje, pravljčna soba Pravljčna meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom

<i>meditacijo bo izvajala Janja Rednjak</i>
18.00 Knjižnica Velenje, študijska čitalnica Kakor se gibamo, tako živimo <i>predava Nace Janežič</i>
18.00 Knjižnica Šmarje pri Jelšah Aljoša Bagola: Ob izgorelosti k sreči <i>psihološki večer</i>
Knjižnica Šmarje pri Jelšah,
spletni dogodki: na brezplačnem spletnem kanalu https://bit.ly/KSPJ-youtube :
ČETRTEK, 10. 2.
9.00 Pečeni čaj, zeliščarski nasveti s Špelo Pogelšek
PETEK, 11. 2.
9.00 Joga za celostno zdravje s fizioterapevtko Vesno Tajnšek
PONEDELJEK, 14. 2.
9.00 Polpete s skuto in ohrovt s krompirjem, kuharska delavnica s Slavico Javornik
TOREK, 15. 2.
9.00 Čudovito veselje s Sebastijanom Jakšo: O teleskopih
SREDA, 16. 2.
9.00 O zvokih citer z Jasmino Levičar

Razstave

Pokrajinski muzej Celje – Stara grofija: Dr. Juro Hrašovec, prvi slovenski župan Celja, do junija 2022, Zloščeno do visokega sijaja – Kositrno posodje iz zbirki Pokrajinskega muzeja Celje, do oktobra 2022

Pokrajinski muzej Celje – Knežji dvorec: Kaj počne tukaj samuraj? Vzhodnoazijski predmeti v zbirki Pokrajinskega muzeja Celje, do februarja 2022, Ženske zgodbe, nova občasna medinstitucionalna razstava; do 31. 3.

Otroški muzej Hermanov brlog: nova občasna razstava: Hermanov bonton; do konca leta 2022

Fotoatelj in galerija Pelikan Celje: Obrazi; do konca leta 2022

Muzej novejšje zgodovine Celje: Hermanov bonton; do konca leta 2022, Lepo mesto: 150 let Turističnega in kulturnega društva Celje; do 28. 2. ter spletna razstava: Biti ženska v času korone; do nadaljnjega

Galerija sodobne umetnosti, Likovni salon in Galerija Račka Celje: Festival Račka 2022: Prostor in artikulacije seksualnosti; do 17. 4.

V izložbah mestnih lokalov Celja: razstava Pristneži, avtorica slike Lidija Špiljak, avtor fotografije Nik Jarh; do 28. 2.

Osrednja knjižnica Celje, ploščad: panojska razstava 150 let gasilstva v Celju, avtorice dr. Andreje Videc; do nadaljnjega

Don Boskov center na Hudinji v avli kapele župnije Blažene Antona Martina Slomška: razstava o Jožetu Plečniku, ob njegovi 150. letnici rojstva in Plečnikovem letu, Društvo »mala pot«; do 13. 2.

Savinov likovni salon Žalec: razstava Vztrajnostni moment upora, razstavljata Vesna Bukovec, risba in Janez Zalaznik, fotografija; do 5. 3.

Avla Doma II. slovenskega tabora Žalec in plakatna mesta po občini Žalec: Sobivanje: razstava likovnih izdelkov dijakov umetniške gimnazije – likovna smer GCC; do 28. 2.

Galerija Zgornji trg Šentjur: razstava likovnih del Anžeta Ipačica – pravnuka Josipa Ipačica v naslovom Meditacije 2; do 4. 3.

TIC Rimske Toplice: razstava Zdravilišče Rimske Toplice na razglednicah; do nadaljnjega

Pri Pivnici Savinja Laško: razstava 60 let Hortikulturnega društva Laško; do 15. 2.

Anina galerija Rogaška Slatina: likovna razstava Extempore Art

Kum, posvečena akademskemu slikarju Janezu Knezu; do 13. 2.

Knjižnica Rogaška Slatina: razstava zbirke Uradnih poštinih znamk Pošte Slovenije ob 30-letnici njenega obstoja 1991-2021 iz zbirke Vlada Kučana, predsednika zbirateljskega društva Rogaška Slatina; do 28. 2.

Dom kulture Velenje, predverje male dvorane: Naše leto 2021, fotografska razstava Ksenije Mikor, Petra Žagarja in Luke Štefulja; do 28. 2.

Galerija Velenje: razstava Katje Felle, slikarstvo; do 5. 3.

F-bunker Velenje: Nosimo naš prostor/Holding our space, fotografska razstava Ive Suhadolnik; do 28. 2.

Podhod pošta Velenje: razstava MPT praznuje; do 28. 2.

Galerija na prostem, pešpot med pošto in Kardeljevim trgom Velenje: razstava Podobe kulne zgradbe skozi čas – ob 50. obletnici Galerije Velenje; do 28. 2.

Podhod Pesje: razstava, Škale, ki jih ni več; do oktobra 2022

Razstavišče Standard Velenje: Nemi opazovalec mest, razstava fotografij Velenjskega gradu; do marca 2022

Knjižnica Velenje, osrednje razstavišče: Pozdrav olimpijskemu ognju, sprehod skozi preteklost in sedanost zimskih športov v našem okolju; do 28. 2.

Knjižnica Velenje, sončna stena: razstava 48. Mala Napotnikova kiparska kolonija; do 28. 2.

Knjižnica Velenje, domoznanjski oddelek: razstava Mohorjevi koledarji iz zbirke Janeza Osetiča; do 28. 2.

Knjižnica Velenje, mladinska soba: V iskanju figure, razstava likovnih del učencev OŠ Gorica; do 28. 2.

Knjižnica Velenje, steklena dvojčka: razstava Bralka meseca: Lea Verzel; do 28. 2.

Knjižnica Velenje, otroški oddelek: Ela Peroci, priložnostna razstava otroške pisateljice; do 11. 2., Ugriznimo v zlate hruške, razstava mladinskih knjig, ki so prejela znak zlata hruška; do 28. 2.

Knjižnica Velenje, oddelek za odrasle: Medimurski kokot – petelin, razstava likovnih del članov likovnih društev iz Velenja in Medimurja; do 15. 2.

Muzej premogovništva Slovenije Velenje, vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brezčasni zapis narave avtorice Kate Laštro; do 28. 2.

Muzej premogovništva Slovenije Velenje, črna garderoba: India Welcome, Hanibal Salvaro, do 28. 2.

Muzej premogovništva Slovenije Velenje, podzemni del muzeja 1: Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do 28. 2.

Muzej premogovništva Slovenije Velenje, Ligijev salon – jamski del salona: razstava Poetična podzemna proga – poezija na predstavitenih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poreduš in Stojan Špegel; do 28. 2.

Muzej premogovništva Slovenije, muzejski park: Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do 28. 2.

Razstavišče Vila Bianca Velenje: Kak'lepo se rosa bliska, moje najljubše delo, razstava del članov Društva šaleških likovnikov; do 25. 2.

Galerija Mozirje: fotografska razstava Ob 25. obletnici Slovenskega društva Hospic avtorja Matije Tomca; do nadaljnjega

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Janja Intihar, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolninič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,72 EUR (4 izvodi) oz. 14,65 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 311,04 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

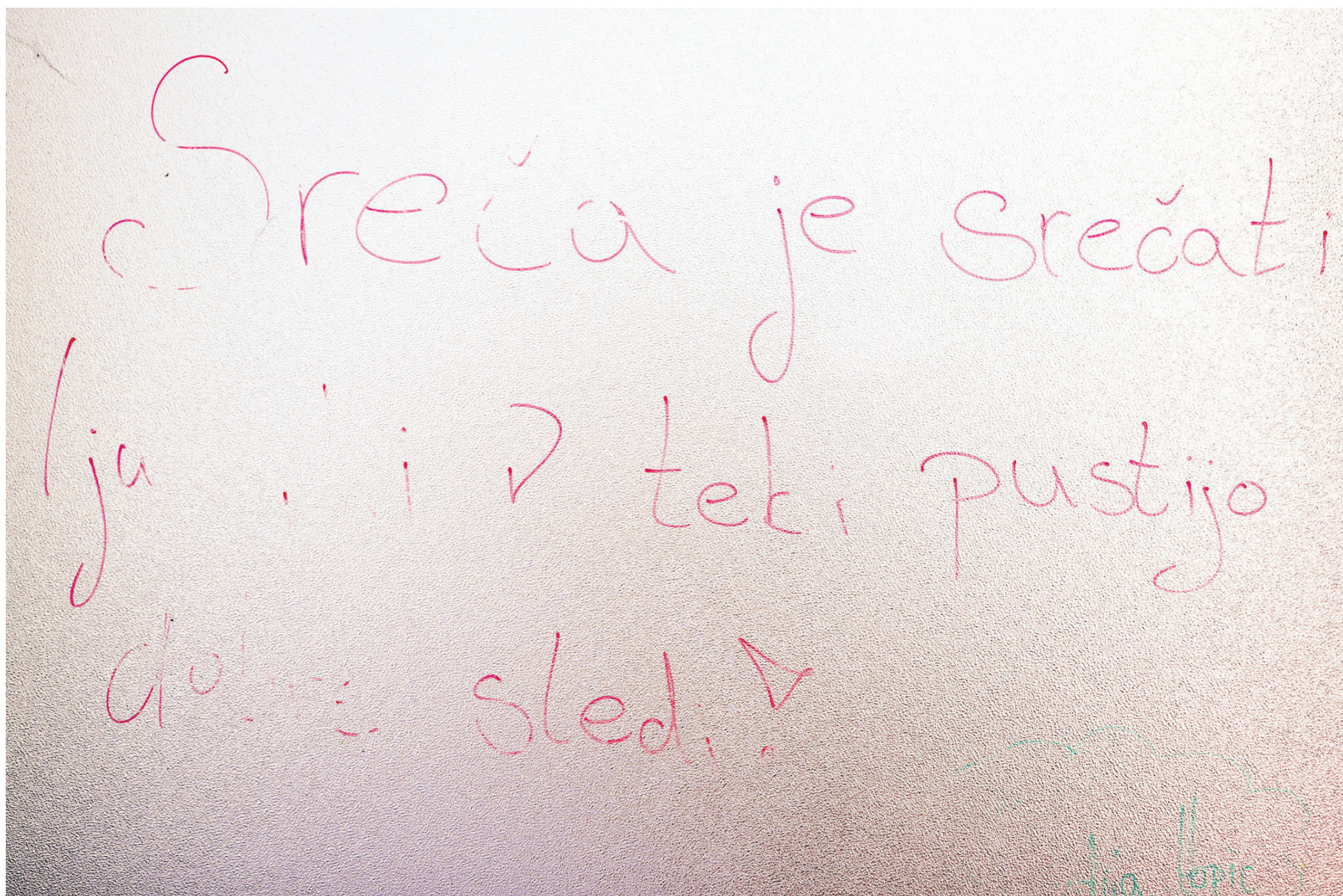
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglas@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

O ljudeh, sreči in dobrih sledih

Foto: Andraž Purg - GrupA

Maska na prostem

Foto: SHERPA

Slovenščina sredi Berlina še živi str. 38-39

Sto let od rojstva
pisateljice Ele Peroci

str. 28-29

Lokostrelec Tim
Jevšnik s Polzele str. 30-31

Daniel Siter o okupaciji
Rogaške Slatine str. 34-35

Direktorica Pegazovega doma Kristina Kampuš

»Ni prav, da starejši za dom dajo celo pokojnino«

Šestnajst let je bila na čelu slatinskega Pegazovega doma, marca bo vodenje prepuстила naslednici. Ko je zapuščala predzadnje delovno mesto, mesto vodje oddelka za družbene dejavnosti v Občini Rogaška Slatina, so jo mnogi spraševali, zakaj odhaja iz javne službe. A priložnost, da življenje vnese v takrat povsem novo stavbo, kamor so želeli na jesen življenja priti starejši, je bila zanjo velik izziv. V vseh mandatih vodenja je dodobra spoznala začaran krog institucionalnega varstva. Poudarja, da so domske storitve slabo ovrednotene, da za nobeno ni predvidenih dovolj zaposlenih, ki bi jo opravljali, in da so delavci za svoje delo premalo plačani. »Država normativov za domove ni posodobila že trideset let. Direktorji domov želimo stanovanjem dati tisto, kar potrebujejo zdaj, leta 2022. In ne le storitve, ki so ustrezale potrebam starejših leta 1990.«

TINA STRMČNIK

Odločitev o prevzemu vodenja Pegazovega doma je spremljala kar nekaj vprašanj. Ni vedela, v kakšne vode se podaja, s kom bo delala, vse je bilo novo. A hkrati je čutila izziv. Vsekakor je bil to velik korak iz območja udobja, je dejala. Družina jo je spodbujala, naj se odloči za spremembo. »Hvaležna sem za to podporo. Mnogi znanci so se sicer čudili, da sem iz javne službe odšla v zasebno. Vendar je tudi moj mož vse življenje v podjetniških vodah, je direktor svojega podjetja. V tem nisem videla ničesar slabega. To, da človek dela po svojih najboljših močeh, da od sebe vse, kar zmore, in da se je pripravljen učiti, se mi zdi bolj pomembno kot to, ali dela v javni ali zasebni ustanovi,« je povedala.

Najbrž je bila velika prednost, da ste lahko delovanje doma zastavili povsem po svoje, od začetka.

Prvega marca 2006 smo v dom prišle prve tri zaposlene, ob meni sta bili še vodja zdra-

metrov, nismo počutili osamljeno, čeprav nas je bila le peščica. Tudi prvim stanovalcem ni bilo preprosto priti v tako veliko stavbo. Gospa Božena Bofulin je ena od prvih treh stanovalk, ki so bile sprejete prvi dan, ko je dom odprl svoja vrata. Zelo sem ponosna, da je še danes z nami, in večkrat se skupaj spominjajo teh začetnih dni.

Iskanje zaposlenih je bilo najbrž, ko ste prevzeli vodenje doma, povsem drugačno kot danes, kajne?

Za iskanje delavcev so bili takrat drugi časi. Za petdeset

delovnih mest smo prejeli več kot tisoč prošenj. Danes je seveda drugače. Velikokrat se zgodi, da se na objavljen razpis za prosto delovno mesto za zdravstveni kader ne prijavi nihče. Ko je dom odprl svoja vrata, so ljudje na to, da bi dobili delo, gledali kot na vrednoto. Ko smo v domu zaznali, da je vedno težje dobiti zaposlene, smo vzporedno spreminjali svoje pristope in programe za zaposlene. Uvedli smo številne ukrepe, da se pri nas dobro počutijo.

Zavzemamo se za usklajevanje njihovih poklicnih in družinskih obveznosti, osveščamo jih o skrbi za lastno zdravje, veliko dobrega je prinesel model kakovosti E-Qalin.

Kako pristopate do starejših? In kaj pri- naša to, da je ljudi, ki bi bili v domovih pripravljeni skrbeti zanje, vedno manj?

Našim stanovalcem smo kot druga družina. Opazijo vsako našo kretnjo, slišijo vsako našo besedo, občutljivi so na to, s kakšnim tonom je izrečena. Potrebujemo zaposlene, ki so empatični, ki znajo pristopiti in znajo na ustrezen način vzpostaviti stik s stanovalci v izjemno različnih razmerah. To velja še posebej takrat, ko gre za osebe z demenco. Od zaposlenih pričakujemo veliko, saj ne delamo s stvarmi, ampak z ljudmi in zanje. Ker je osebja premalo, je preobremenjeno. Mladi se ne želijo zaposliti na takšnih delovnih mestih, ne prijavljajo se na razpise. Ugotovili so, da lahko na drugih področjih, kjer je delo veliko lažje, prejmejo enako ali celo boljše plačilo. V domovih starejših je delo res zahtevno. Če ne bomo dodali več kadra in ga ne bomo dostojno plačali, tovrstne delovne sile pri nas več ne bo. Zaposlene bomo morali kmalu začeti iskati v drugih državah. A tega si ne želim.

Ko starejši pridejo v dom, se najbrž soočajo s stisko in težkimi občutki, da so prišli v novo okolje. Kako jim pomagateg?

»Ko je zaživel Pegazov dom, je vanj prihajalo veliko več vitalnih stanovalcev. Danes v dom v pretežni meri prihajajo ljudje, ki potrebujejo več naše pomoči. Gre za težje pomične ljudi in za starejše z demenco. Tisti, ki so še vitalni, so v večji meri računalniško pismeni, s sabo prinesejo računalnik, v svoji sobi želijo imeti dostop do spleta.«

»Začeti iz nič je bila res edinstvena izkušnja. S sodelavci smo rasli, pridobivali znanje.

Bili smo dobra ekipa, v domu smo bili od jutra do večera, nič nam ni bilo težko. Delali smo z veseljem. Ponosna sem, da smo brez težav vzpostavili delovanje doma.«

vstvene nege in socialna delavka. Takrat so bili v prostorih še delavci, ki so zaključevali gradbeno-obrtniška dela. Prve dopise dobaviteljem sem napisala v gradbenem zaboju, saj v pisarnah še nismo imeli računalniške opreme. Spominjam se, kako sem odšla v eno od tehničnih trgovin in kupovala vso osnovno opremo za kuhinjo. Res je bilo treba poprijeti za vse čisto od začetka. S sodelavci smo se začeli ukvarjati z vlogami in drugimi vsebinami, vzpostavili smo sistem za prihod stanovalcev. Ko so se ti preselili v prvo stanovanjsko skupino k nam na Celjsko cesto, smo jedli kar vsi skupaj, da nam je bilo prijetneje. Ko smo se družili, se v hiši, ki meri 5.400 kvadratnih

Seveda morata biti pri nas osnovna in zdravstvena oskrba na visoki strokovni ravni. Ob tem se mi zdi zelo pomembna skrb za dobro počutje stanovalcev. Ti se zaradi zdravstvenih težav velikokrat ne morejo več udeleževati dogodkov v kraju, v družbo se ne morejo več vključevati tako, kot so se prej. Zato jim želimo vsaj del življenja pripeljati v dom. Tako skušamo dokazovati, da je bivanje na jesen življenja pri nas lahko lepo. Če se stanovalec dobro počuti, mu že malenkosti vzbujajo občutke veselja in sreče. In obratno, če se človek pri nas ne počuti dobro, mu prav nič ne pomeni vse udobje, ki mu je na voljo. Naše počutje je namreč tisto, ki določa naš pogled na svet. Prav se mi zdi, da lahko vsak najde nekaj zase – naj bo to sveta maša, ogled razstave, sprehod, pe-tje ali še marsikaj drugega, kar ponujamo. Zaradi vsega omenjenega stanovalci lažje sprejmejo prihod iz domačega v domsko okolje. Žal so nekatere dejavnosti zaradi koronavirusa okrnjene. Upam, da bo omejitve čim prej konec.

A pristop zaposlenih in utrip v hiši ne moreta preseči zakonodaje, ki kroji vaše delo. Bodo zaradi nedavno sprejetega Zakona o dolgotrajni oskrbi potrebe starejših bolj postavljene v ospredje?

Na področju kadrov ni bilo v zadnjih petnajstih letih sistemsko narejenega nič. Država je za delno blažitev katastrofalnih razmer leta 2020 zaradi epidemije koronavirusa namenila malo več denarja za zaposlovanje dodatnih zaposlenih. Lani so se nekoliko izboljšale razmere na področju plač za zdravstveni in delno oskrbovalni kader. Ostala »fronta« ostaja še odprta.

Vseh nakopičenih težav ni možno rešiti čez noč. A upam, da bo Zakon o dolgotrajni oskrbi vendarle jasno določil nabor storitev,

Kristina Kampuš

Po študiju je pripravništvo opravljala v celjskem podjetju Tkanina. Vendar je bila pot s Sladke Gore v knežje mesto naporna. Vstajala je ob štirih zjutraj in se z delavskim avtobusom vozila na delo, ki se je začelo ob šesti uri. Želela si je službo bližje domačemu kraju. Zaposlila se je v skupnih službah samoupravne interesne skupnosti v Šmarju pri Jelšah, in sicer na področju družbenih dejavnosti, po nekaj letih je napredovala v vodjo oddelka. Kmalu, ko se je vrnila z druge porodniške, se je zaposlila v Občini Šmarje pri Jelšah, kjer je napredovala v podpredsednico izvršnega sveta. Ko so nastale nove občine, se je leta 1994 zaposlila v Občini Rogaška Slatina kot vodja oddelka za družbene dejavnosti. Leta 2006 so jo lastniki Pegazovega doma povabili k sodelovanju in ji ponudili mesto direktorice.

»Že takrat, ko so vsi moji sodelavci na delovnem mestu, je ljudi premalo. Kaj šele, ko nastopijo bolniške, ko zaposleni zbolijo ali zbolijo njihovi majhni otroci. Da ne govorimo o razmerah, kot je epidemija koronavirusa, ko je lahko sočasno odsotna tudi petina zaposlenih. To je nesprejemljivo.«

do katerih bodo upravičeni stanovalci. In da bo za opravljanje vsake predvidene storitve predvidel dovolj kadra. Slednji mora biti za svoje delo ustrezno plačan.

Opozarjate tudi na veliko denarno obremenitev za stanovalce.

Res je, upam, da bo Zakon o dolgotrajni oskrbi zmanjšal denarno obremenitev zanje. Ta je glede na druge evropske države ter glede na dohodke in pokojnine, ki jih imajo starejši pri nas, zagotovo prevelika. Stanovalci v domovih v Sloveniji morajo za domsko oskrbo dati celo svojo pokojnino in v večini primeri je še premalo, nič jim ne ostane, nekateri nimajo niti za frizerja. Ob tem moram pojasniti, da so naše cene domskih storitev v primerjavi z evropskimi cenami nizke. A ker področje ni sistemsko urejeno in manjka tretji vir za pokrivanje stroškov oskrbe, so zaradi plačila domov obremenjeni še svojci in lokalna skupnost.

Od zakona pričakujem še, da bo ponudil širši nabor storitev za starejše. Danes poznamo le storitev pomoči na domu in institucionalno varstvo. Medtem ko naj bi nova zakonska ureditev prinesla še druge oblike pomoči, da bi ljudje lahko dlje ostali v domačem okolju. To je zagotovo pravilna usmeritev za prihodnost. Sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi pozdravljam. Manjka pa nam še veliko podzakonskih predpisov, ki bodo natančneje določili številne podrobnosti.

Da lahko človek dlje ostane v domačem okolju, je najbrž v veliki meri odvisno od njegovega zdravja. Ali na staranje pomislimo pravočasno?

Premalo se zavedamo, da se staranje ne začne s starostjo. Zaposleni v domu večkrat zaznamo, da si mnogi zatiskajo oči pred tem. Govorijo si, da se jih to ne tiče in da jim o tem še ni treba razmišljati. To, da človek dočaka starost, je pravzaprav velik privilegij. Mnoga življenja ugasnejo, še preden bi se ljudje lahko postarali. Temu, da s starostjo upadeta telesna in miselna zmogljivost, se ne moremo izogniti. A lahko poskrbimo, da se staramo počasneje. Pomembno je, da skrbimo za svoje psihično in duhovno zdravje, da smo telesno dejavni. Tako bomo kakovostneje preživljali starost – doma ali v domu. Zdi se mi pomembno še to, da imamo stvarna pričakovanja. Naše življenje bo na starost zagotovo drugačno, lahko pa bo vseeno kakovostno.

Ali o staranju ne govorimo radi, ker gre za bolečo temo, povezano z minljivostjo?

Radi se pogovarjamo o projektih, razvoju, digitalizaciji, medtem ko je pogovor o pripravah na starost v naši družbi še vedno tabu. Priprave na starost se dotikajo različnih področij. Razmisliti bi morali o denarnem,

»Kot dom se ves čas trudimo biti sestavni del življenja v kraju. Hvaležna sem vsem, ki prihajajo k nam in bogatijo življenje stanovalcev. Gre za številne prostovoljce, pevce, glasbenike, učence, dijake, otroke iz vrtca. Brez njih bi bil utrip v domu precej drugačen.«

a tudi o socialnem področju staranja. Da bi si za obdobje, ko imamo manj stikov s svojimi otroki, saj so ti obremenjeni v službah, našli primerno družbo, v kateri bi uživali in se dobro počutili. Pomembno se mi zdi še zagotavljanje primerne bivalnega okolja, brez številnih stopnic in nadstropij. Še sedanja starejša generacija se zelo težko loči od svojega stanovanja ali hiše, čeprav svojega bivališča ne more več vzdrževati in v njem težko poskrbi za svoje potrebe. Pripravam na starost bi morali kot celotna družba vsekakor nameniti več skrbi in pozornosti.

Tik pred upokojitvijo, ko nekateri ljudje morda že malo izprežejo, ste se vi kot direktorica doma ukvarjali z epidemijo koronavirusa. Kakšno je bilo to obdobje?

»Delo s stanovalci ni v opisu del in nalog, je pa za dušo. Vedno sem ga rada vključila v svoj delovnik, morda ne v osem ur, ampak še v kakšno dodatno,« je povedala.

Opozarja, da so plače na področju socialnega varstva prenizke in da imajo domovi premalo kadra. »Razmere so kritične. Ne vem, ali se odločevalci zavedajo, kaj bo čez nekaj let, glede na to, da se mladi več nočejo zaposliti na takšnih delovnih mestih.«

»Pri nas je stanovala zelo znana Slatinčanka Ela Krumpak, dejavna je bila na številnih področjih. Vsem, ki smo zaposleni v domu, je bila vzor. Umrla je v 102. letu. Po njeni smrti so nam svojci v zahvali napisali, kar je ona napisala svojim otrokom, ki jih je imela sicer zelo rada. Dejala jim je, naj na obisk ne hodijo dopoldne, saj takrat nima časa.«

To obdobje je bilo res povsem drugačno od vsega, kar sem izkusila v vseh letih vodenja doma do zdaj. Zaposleni smo se soočili z nepredvidljivimi razmerami. Preden je bilo na voljo cepivo, smo bili v primežu virusa, kot je to veljalo za ostale dele družbe. Ni nam preostalo drugega, kot da smo organizirali cone in da smo izselili stanovalce. Najbolj hudo je bilo prav zanje. In ker je bilo težko njim, je bilo težko tudi vsem zaposlenim. Izjemno sem ponosna na svoje sodelavce, da smo tudi v teh težkih razmerah znali stopiti skupaj, bili

svoji sobi, v svoji skupini. Vsekakor je zanje zdaj veliko bolje kot takrat, ko so morali zapustiti znano okolje in iti drugam. To je bilo še zlasti težko za stanovalce z demenco. Spoprijemanje z omikronom je torej lažje in upam, da bomo tudi to obdobje čim prej premostili.

Na kaj ste najbolj ponosni po prehojeni službeni poti?

Ponosna sem na prehojeno pot od začetka do konca in na vse, kar smo v domu storili za stanovalce, a tudi za zaposlene. Najbolj sem ponosna na svojo ožjo ekipo sodelavcev. V šestnajstih letih smo bili kljub manjšim kadrovskim spremembam vedno povezani, vedeli smo, kakšne so naše naloge. Zavedali smo se moči, ki smo jo imeli skupaj. Dopolnjevali smo se, uživali smo v sodelovanju. Na neuradnih srečanjih smo doživeli veliko lepih trenutkov. To zveni kot pravljica. Vendar smo res znali stopiti skupaj, ko je bilo treba. Uživali smo v vsebinah, ki smo jih pripravljali za stanovalce, in se znali poveseleti ob čisto vsakdanjih dogodkih.

Ne skrivate niti dobrih odnosov z lastnikom doma.

Pegazov dom je dom s koncesijo in zelo sem hvaležna za odnos z lastnikom te ustanove. Vsa leta je bil ta odnos profesionalen, a vendar tudi sproščen, zaradi česar sem se dobro počutila na tem delovnem mestu in bila motivirana. Kadarkoli smo v vodstveni ekipi predlagali nakup kakšne opreme, pripomočkov za stanovalce ali za lažje delo zaposlenih, smo naleteli na posluš. Tudi ko smo govorili o plačah ali božičnici, smo vedno naleteli na pozitiven odziv. V vseh teh letih ni bil nikoli

cilj dobiček. Denar, ki je bil na voljo, je bil namenjen za dejavnost in lepo je bilo delati tako.

Kaj vam je dalo delo s starejšimi, šibkejšimi in z ranljivejšimi?

Mislim, da mi je dalo vpogled v trenutek sedanjega življenja – veliko bolj ga znam ceniti. Prav tako znam ceniti svoje zmožnosti in vse, kar mi je dano danes. Veliko bolj znam biti hvaležna za vse stvari, ki niso samoumevne. Za stvari, ki jih danes še lahko počnem in jih nekoč ne bom več mogla. Zaradi dela s starejšimi je moje življenje danes polnejše. Ko se srečujem z našimi stanovalci, ko jih pozdravim in jim namenim prijazno besedo, mi svojo hvaležnost vračajo. To mi je v vseh minulih letih dajalo motivacijo in mi je veliko pomenilo. Res sem hvaležna, da sem imela priložnost delati v domu za starejše.

Kako boste zapolnili dneve v pokoju? Kaj vas veseli, kaj radi počnete?

Najprej si želim več časa zase. Med konjički, ki so mi ljubi in s katerimi ohranjam telesno vzdržljivost, so pohodništvo, kolesarjenje, skupinska vadba. Če bom znala poskrbeti zase, bom lahko več časa, kot sem ga zdaj, namenila svoji družini. Do zdaj namreč najbližjim nisem mogla nameniti toliko časa, kot sem želela. Upam, da bom lahko več časa posvetila vnukinji, delu na vrtu, z možem želiva več časa preživeti na morju, rada bi se udeležila tudi kakšnega programa na univerzi za tretje življenjsko obdobje. Veselim se, da mi bo morda življenje prineslo še kaj, česar trenutno še nimam na seznamu.

Foto: Andraž Purg – GrupA

Ela Peroci z možem Milanom in vnuki Andrejem, Filipom in Tonko (Foto: Arhiv Jelke Pogačnik)

Sto let od rojstva pisateljice Ele Peroci

Otrokom je nizala besede za veselje in tolažbo

»V majhni vasi so majhne hiše in v vsaki hiši so otroci. V pisanih srajčkah so in obuti v redeče in modre copatke.« Tako se začne zgodba o Muci Copatarici, s katero so zrasle generacije otrok. Gre za najbolj znano delo pisateljice Ele Peroci, ki je bila v Rogaški Slatini rojena 11. februarja pred stotimi leti. Njenemu literarnemu ustvarjanju za otroke je krila dalo rojstvo dveh hčera. Zamisli za pravljice je dobivala, ko je opazovala, kako sta njeni deklici doživljali drobne dogodke. Nato je izbirala besede in mislila na otroka, ki mu bo to pravljico povedala. »Najbolj je bila vesela, če ji je otrok, ko je bila na obisku v šoli, prinesel v podpis povsem obrabljeno knjigo. Tako je vedela, da so jo veliko brali,« se ob letošnji pomembni obletnici spominja njena hči Jelka Pogačnik.

TINA STRMČNIK

Čeprav je Ela Peroci ustvarila izjemen opus otroške in mladinske literature, sama v otroštvu ni bila obdana z zgodbami in s knjigami. Otroštvo je bilo v tistih časih drugačno, kot je danes. Tudi njeni starši ji niso pripovedovali pravljic, ker jih tudi njim ni nihče pripovedoval. »Ji je pa mama pela pesem Dekle je po vodo šlo. To je pesem, ki jo zdaj moja otroka pojeta svojima hčerkama. In z njo smo se od mame poslovili na pogrebu,« je pojasnila Jelka Pogačnik.

Priljubljena mladinska pisateljica je osnovno šolo obiskovala v Šmarju pri Jelšah, Rogatcu in Šentvidu pri Grobelnem. Družina se je veliko selila, saj je bil njen oče zaposlen v državni službi in so ga velikokrat premestili. Prva knjiga, ki jo je imela, je bilo prav šolsko berilo. Veselje ob pisanju je v sebi začutila že kot osnovnošolka, ko je učitelj na tablo

napisal naslov spisa in učencem rekel, naj pišejo lepo.

Ko trma rodi dobro

Gimnazijo in meščansko šolo je obiskovala v Celju in Kočevju. Nato se je izobraževala na učiteljsku v Ljubljani. Študirala je ob delu. Iz pedagogike je leta 1954 diplomirala na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Kot učiteljica je delala v več slovenskih krajih. Po hčerinih besedah je v njej občutek za doživljanje otrok, njihovega sveta stisk in veselja poglobilo obdobje, ko je bila zaposlena v domu invalidne mladine v Kamniku. O svoji izkušnji je pripravila zapis in ga poslala časopisu Slovenski poročevalec. Po objavi članka o mladih v domu so jo povabili k Pionirju in Cicibanu. In tako se je začelo njeno uredniško delo.

K ustvarjanju za otroke jo je spodbudilo rojstvo hčera. Začela je pisati

Ela Peroci je bila po besedah hčerke Jelke Pogačnik mila, ljubezniva in zamišljena oseba. (Foto: Arhiv Mladinske knjige)

dnevnik o njunem razvoju, dožitjih, prvih besedah, raziskovanjih sveta. »Tako je nastajalo seme njenih pravljic. Pripovedovala nama jih je ob večerih, zato sva se veselili tega dela dneva. Edina pravljica, ki mi jo je povedala podnevi, je bila tista, ki sem jo izsilila na sprehodu. Voziti sestrico v vozičku se mi je očitno zdelo dolgočasno. In mi je morala povedati kaj lepega. Tako je nastala Muca Copatarica. Podnevi nama je brala tudi, kadar sva bili bolni,« je pojasnila Jelka Pogačnik. In kot zaslužna za to, da so številne generacije otrok zrasle ob muc, ki otroke uči reda, pripomnila, da včasih tudi trma rodi kaj dobrega.

Besede, ki tolažijo

Ela Peroci je pravljice najprej popolnoma ustvarila v mislih. Zapisala jih je ponoči, ko je imela mir. V začetku so bili to rokopisi, kasneje je pisala na pisalni stroj. Tudi knjiga

»Pisala je zaradi notranje potrebe, ne zaradi odobravanja ali slave. Nagrade je dojemala kot priznanje za ustvarjeno delo.«

Moj dežnik je lahko balon temelji na resnični zgodbi, s katero je povezano otroštvo njene najstarejše hčere. Slednja se je rada igrala pod mizo ali pod grmom forzicije na vrtu. Še danes se spominja lepe rdeče žoge, ki ji je padla v Gradaščico. Reka jo je odnesla s seboj. Starši so deklico okarali. In kadar so bili hudi nanjo, je zaprla oči ter se umaknila v svoj svet.

Vse to je njena mama prenesla v pravljico in vanjo vpletla tudi pripoved o dežniku, ki je njeni hčeri predstavljal zavetje. »Tako je nastala pravljica, ki na koncu potolaži. Vsak dobi v njej svoje veselje – klobuk, ki

mu predstavlja to, kar bi rad bil,« je pojasnila Pogačnikova. Kot junakinja zgodbe je našla žogo, klobuka pa ni potrebovala. Hvaležna je bila za svoj dežnik, ki je lahko postal balon in jo je ponesel v druge svetove.

Dojemljiva za doživljanja otrok

»Mama je bila mila, ljubezniva, zamišljena ... Rada je opazovala otroke. Predvsem pri delu z invalidnimi se je

»Šele ko je bila pravljica v mislih popolnoma dokončana, jo je mama ponoči napisala.«

v njej prebudila globoka empatija za njihova notranja doživetja,« je značaj znane slovenske pisateljice, urednice in pedagoginje opisala njena hči. Pojasnila je, da je bila občutljiva že kot otrok. To je razbrala iz njenih pripovedi o takratnih dogodkih iz otroštva. »Sošolka ji je enkrat zaprla pot, da med odmorom ni mogla na stranišče. Samo ravnilo je postavila na klopi in ji rekla, da ji ne dovoli nikamor. In je majhna Ela obsedela v klopi.«

O krivicah, ki jih je doživela v otroštvu, med drugim govori tudi pravljica Smetana. Ko skromna deklica Nežika obišče bogato družino deklice Laure, kjer babica smetano postreže le svoji vnukinji, obiskovalki pa ne.

Odraščanje ob pisateljici

Kakšno je bilo odrasčanje ob takšni ustvarjalki? Jelka Pogačnik je pojasnila, da je bila njena mama zanjo najpomembnejša zaradi materinske vloge. Šele kasneje je ugotovila, kako je nanjo vplivalo to, da je bila njena mama pisateljica. »Bila sem obdana z lepimi besedami, ki so mi odpirale okna v svetove. Bila sem obdana s knjigami in podobami. In velikokrat sem raje ležala v travi na vrtu ter brala, kot da bi se družila z vrstniki.«

Spomine na mamo je ob stoti obletnici njenega rojstva obudila njena starejša hčerka Jelka Pogačnik. (Foto: Osebni arhiv Jelke Pogačnik)

K njim domov so na obisk prihajali zanimivi ljudje, pesniki, pisatelji, ilustratorji ali se je k njim na obisk odpravila družina priljubljene otroške in mladinske pisateljice. »Čeprav sem bila otrok, sem čutila, da je njihov svet drugačen, to so bili drugačni pogovori, drugačno razumevanje sveta. Že zgodaj sem razumela, da je vsak človek svet zase, kot pravi Tone Pavček.« Jelka Pogačnik je še dodala, da odrasčanje prinaša tudi iskanje samega sebe. »Nisem samo hči Ele Peroci. To mi je zagotovo po svoje pomagalo pri zavestnem iskanju sebe in tega, kar lahko prispevam k svetu vsak dan, droben kamenček v mozaiku.«

Pečat skrbno izbranih besed

Obe s sestro sta izbrali poklic, povezan z ustvarjanjem. Mlajša

»V Rogaško Slatino smo hodili na počitnice. Tam sem shodila. Obiskovali smo tudi mamino botro Marijo Kit, ki je živela tam. Z njo je ohranila stike do njene smrti. Skupaj sva jo obiskovali v domu za ostarele na Taboru v Ljubljani.«

Pesnik Tone Pavček je zapisal, da so njene pravljice darilo vsem nam za lepe ure in za hude dni. »Hvala ti, Ela, za ta dar. Kdor ga je in ga bo sprejel v otroštvu, bo odrasel vedel, da je na svetu mogoča radost, da je na Zemlji prostor za pravljice, da je v človeku neugasljiva žej po čudežnem.«

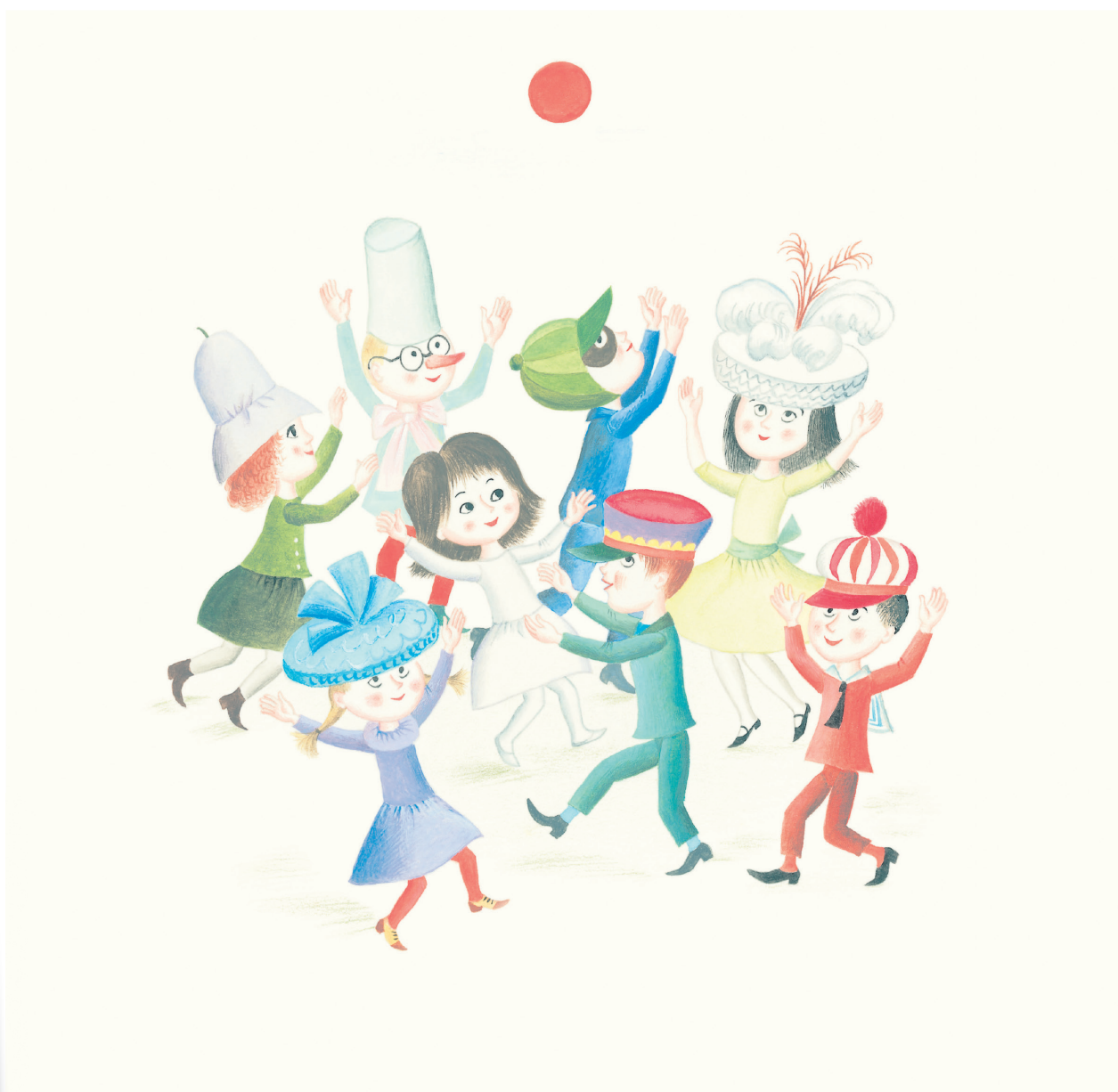
sestra Anka Luger Peroci živi na Dunaju. Je slikarka, ilustrira tudi pravljice. Njene podobe so pospremile nekaj knjig Ele Peroci in knjigo Jelke Pogačnik z naslovom Srček za Nino.

Jelka Pogačnik, ki je diplomirala iz biologije, prav tako rada piše za otroke. Rada bi jih spodbudila k radovednosti, čudenju in odkrivanju

»Pravljice – mamine in tiste iz knjig, ki so napolnjevale naše knjižne police, a tudi iz Cicibana – so nama s sestro razgrnile čarovnijo domišljije in veselje do ustvarjanja.«

narave. »Verjamem, da v tem času potrebujemo ljudi, ki bodo našli veselje in mir, navdušenje in spoznanja, ki nam prinašajo razumevanje življenja ter s tem spoštovanje in ohranjanje vsega živega. Vsi smo povezani in odvisni drug od drugega. Od deževnika v zemlji do orla na nebu, od mlake do oceana,« je dejala.

Vedenje, da je njena mama polepšala otroštvo številnim otrokom in vplivala na njihova življenja, v njenem srcu budi prijetne občutke. »Vedno mi je lepo, ko kdo reče, da pozna njene pravljice. In da je odraščal z njimi. Da so njene skrbno izbrane besede, nanizane v zgodbe, razveselile in potolažile mnogo otrok.«

Založba Mladinska knjiga bo kmalu izdala novo zbirko njenih del z naslovom Med pravljice. V njej je devet zgodb, od tega so tri ilustrirane na novo. Naslovnico zbirke krasi ilustracija Ančke Gošnik Godec. (Foto: Arhiv Mladinske knjige)

Zgodba o Muci Copatarici, ki jo je takole upodobila Ančka Gošnik Godec, je bila natisnjena v več kot sto tisoč izvodih. (Foto: Arhiv Mladinske knjige)

»Zamisli za pravljice so nastajale ob drobnih dogodkih, doživljajih in razmišljanjih mene in sestre. Nato je mama izbirala besede in mislila na otroke, ki mu bo to pravljico povedala. Pisala je z željo, da bi lahko vsak otrok našel v pravljici sebe, svoje doživljanje, veselje ali tolažbo.«

V letih 1952–1953, ko je bila absolventka pedagogike, je nastala njena prva pravljica Hišica iz kock. Slednja je – z ilustracijami Lidije Osterc – izšla šele leta 1964. (Foto: Arhiv Mladinske knjige)

Knjigo Nina v čudežni deželi je ilustrirala Jelka Reichman. (Foto: Arhiv Mladinske knjige)

Prva objavljena pravljica Ele Peroci je bila Moj dežnik je lahko balon, ki jo je ilustrirala Marlenka Stupica. Delo je izšlo leta 1955. (Foto: Arhiv Mladinske knjige)

Lokostrelec Tim Jevšnik s Polzele pometa s svetovno konkurenco

Po stopinjah njegovega prvega vzornika Vinetouja

Kljub temu da so njegove misli že povsem osredotočene na ponedeljkovo tekmovanje, ko bo na evropskem dvoranskem prvenstvu v Laškem imel spet odlično priložnost, da bo posegel po vrhunskih uvrstitvah, še ni pozabil izjemne uvrstitve, ki jo je dosegel konec januarja v francoskem Nimesu. Na tekmi svetovnega lokostrelskega dvoranskega pokala, ki je bila zaradi korone prva in zadnja preizkušnja letošnje sezone, je pometel z vso konkurenco. Osvojil je zlato in pridobil naziv zmagovalca svetovnega pokala.

ŠPELA OŽIR

»Takšna tekmovanja, ki trajajo štiri do pet ur, od tekmovalca zahtevajo dobro telesno pripravljenost, saj ves čas hodimo od ene do druge tarče in zraven prenašamo še opremo.«

»Loki sicer delujejo zelo varno, lahko pa se tu in tam zgodi tovarniška napaka, da raznese puščico. Za to je res zelo malo možnosti. Morda ena na milijon primerov. A dekletu se je zgodilo ravno to.«

Ima srečo, da ima doma kar nekaj prostora okrog hiše, kar s pridom izkorišča za občasne treninge. Med zaprtjem države, ko je imel preveč časa, si je v okolici hiše postavil progo za lokostrelski biatlon.

Uspeh je še toliko večji, ker je to tekmovanje na jugu Francije znano kot največji lokostrelski dogodek v Evropi. Na njem je letos nastopilo več kot sedemsto tekmovalcev iz šestindvajsetih držav sveta. Po napornih kvalifikacijah in izločitvenih bojih, kjer je osemnajstletni Polzelan premagal Italijana, Izraelca in na koncu še slovenskega sotekmovalca, je na finalni tekmi ugnal še Francoza. Vse

to si je bilo mogoče v neposrednem prenosu ogledati na francoski televiziji in Eurosportu, zaradi česar je tekmovanje dobilo še dodatno težo. »Tako ko je bilo mogoče, sem si ogledal posnetek in bil pozitivno presenečen, kako mirno in zbrano sem deloval. V resnici sem namreč imel gromozansko tremo. Pri drugih športih adrenalin in stres športnika še bolj spodbudita. Pri

»Ko sem bil deček, mi je velikokrat bral Vinetouja, čigar glavni pripomoček je lok. Oče mi je prvega naredil iz leskove palice. Kmalu mi je odstopil svoj stari lok.«

lokostrelstvu je obratno. Bolj kot smo pod stresom, več kot je v nas adrenalina, manj smo natančni,« pojasni Tim Jevšnik, ki se mu je ne glede na adrenalin uspelo zbrati do te mere, da je bil med vsemi udeleženci najbolj natančen.

Poleg njegovih staršev, ki so si tekmo ogledali v živo, je pesti zanj stiskalo še njegovo dekle, ki je na tekmovanju kot slovaška lokostrelka odigralo pomembno vlogo pri njegovi zmagi. Bilo je v vlogi njegovega trenerja, kar pomeni, da je z daljnogledom spremljalo njegove strele in ga na podlagi tega usmerjalo. Ob njem je bil še agent, čigar vloga je, da popisuje tekmovalčeve zadetke in preverja sodniške zapise. Na tako pomembnih tekmovanjih namreč odločajo milimetri. Takoj ko podvomijo v sodniško odločitev, lahko zahtevajo ponovno preverjanje.

Prvi je bil iz leskove veje

Da se je Tim znašel med svetovno lokostrelsko smetano, ima zagotovo največ zaslug njegov oče. »Ko sem bil deček, mi je velikokrat bral Vinetouja, čigar glavni pripomoček je lok. Oče mi je prvega naredil iz leskove palice. Kmalu mi je odstopil svoj stari lok,« se spominja aktualni zmagovalca svetovnega pokala, ki je bil nad streljanjem vedno bolj navdušen, zato je kmalu dobil svoj lok. Leta 2011 se je včlanil v lokostrelski klub in že naslednje leto postal regijski prvak. Danes je član lokostrelskega kluba iz Gornjega Grada in slovenske reprezentance, s katero vsak podaljšan konec tedna trenira v Planici in se udeležuje lokostrelskih preizkušenj po svetu.

Kot dijak Srednje šole za mehatroniko, strojništvo in medije Šolskega centra Celje ima to sre-

Z dekletom, ki je s Slovaške, sta se spoznala na enem od tekmovanj. Zdaj skupaj streljata že leto in pol.

čo, da ima zaradi statusa športnika šolske obveznosti prilagojene treningom. »Ob petkih me skoraj nikoli ni v šoli. Zgodi se, da zaradi napornih treningov kdaj manjkam tudi v ponedeljek. Zelo sem hvaležen vsem profesorjem, ker me razumejo in so zelo prilagodljivi,« pravi dijak četrtega letnika, ki bo po srednji šoli nadaljeval izobraževanje. Kot pravi, želi vzporedno s športno potjo pridobiti tudi dobro izobrazbo.

Po polju sem in tja

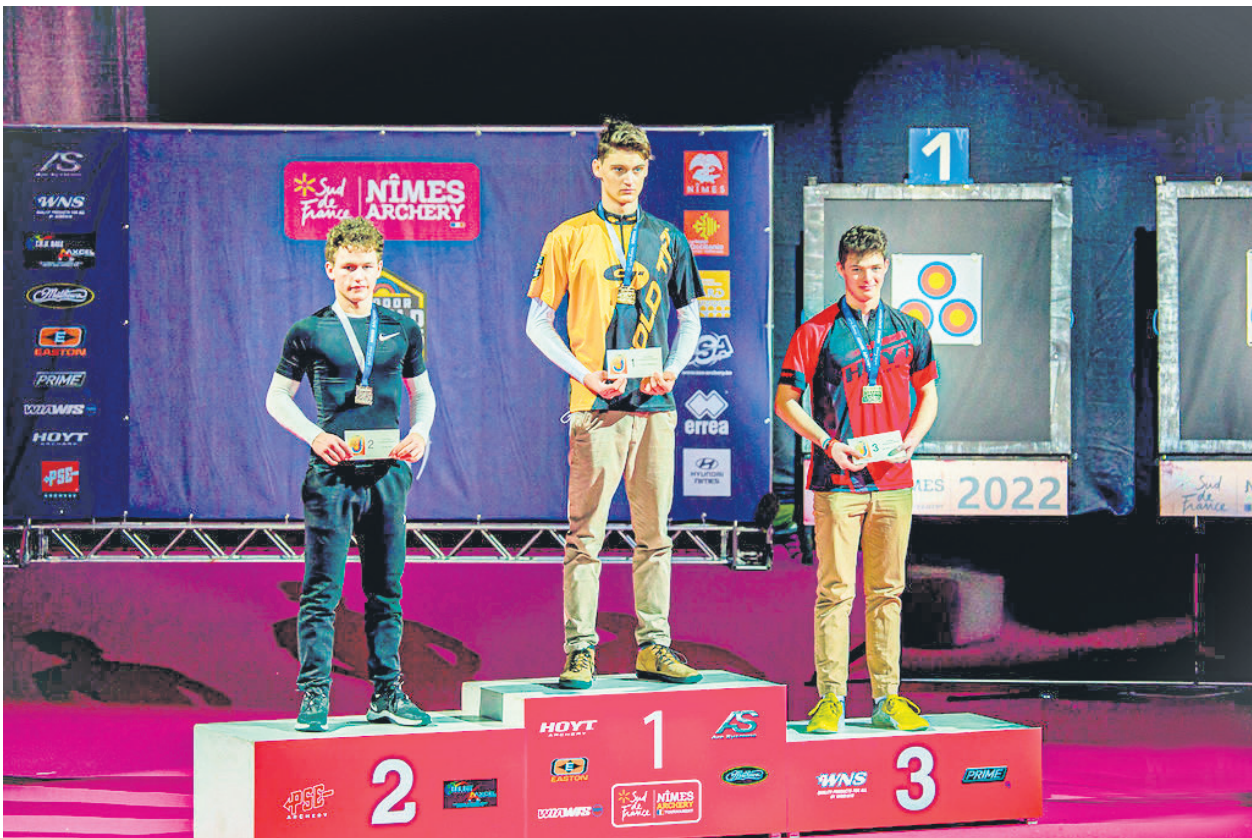
Mlad Polzelan tekmuje v različnih disciplinah. Na dvoranskih preizkušnjah, kakršna bo v ponedeljek v Laškem, tekmovalci streljajo v osemnajst metrov oddaljeno tarčo. Na prostem je ta od njih oddaljena petdeset metrov in je zaradi tega primerno večja. Svojevrsten izziv mu predstavlja poljsko lokostrelstvo, še ena v vrsti disciplin, v kateri se dobro znajde. V njej je lani septembra v Poreču postal evropski podprvak. Gre za tekmovanja v naravi po bolj ali manj razgibani progi, kjer je razporejenih štiriindvajset tarč v enem ali dveh krogih. »Takšna tekmovanja, ki trajajo štiri do pet ur, od tekmovalca zahtevajo dobro telesno pripravljenost, saj ves čas hodimo od ene do druge tarče in zraven prenašamo še opremo,« pojasni Tim, ki zato posebno pozornost namenja tudi telesni vzdržljivosti. Miroval ni niti v času popolnega zaprtja države. Okrog domače hiše je postavil svoj poligon za biatlonsko lokostrelstvo, čeprav nekoliko prilagojen, in sicer z manj tarčami. Kot pravi, je priporočljivo, da lokostrelca dnevno opravi vsaj sto petdeset strelcov. Za enega s pripravo porabi od petnajst do dvajset sekund, kar skupaj nanese približno dve uri. Brez rednih treningov, ki jih večinoma opravi s slovensko reprezentanco, zagotovo ne bi prišel tako daleč. Še posebej veliko zaslug za uspehe imajo njegovi straši, ki ga že od začetka podpirajo tako moralno kot finančno.

Najbolj priljubljeno v Ameriki

Najvišje uvrstitve na tekmovanjih prinašajo denarne nagrade, a so te odvisne od države do države, glede na to, kako razvito in priljubljeno je lokostrelstvo. Evropska lokostrelska velesila je Danska, medtem ko je tovrsten šport na svetovni ravni zagotovo najbolj razvit v Združenih državah Amerike, kjer so nagrade bistveno višje kot drugod po svetu. »Med Američani je zelo priljubljen konjiček lovljenje z lokom. Mnogi se zato zanimajo tudi za tarčno lokostrelstvo. Če šport zanima širši krog ljudi, je bolj zanimiv za več sponzorjev, tekmovanja so odmevnejša in prinašajo bistveno višje denarne nagrade kot v drugih državah.« Polzelan je do zdaj v Ameriki tekmoval dvakrat. Prvič je bil star šestnajst let in drugi sedemnajst, torej na pragu svoje športne poti, ki bo lahko še zelo dolga. Pri lokostrelcih je namreč v primerjavi z drugimi športi starostni razpon nekoliko širši. Tekmujejo lahko do štiridesetega leta ali še kakšno leto več. Glavni razlog pri večini tekmovalcev, ki se odločijo končati tekmovalno pot, je, da si želijo v življenju početi še kaj drugega.

Zadela je sama sebe

Z vidika poškodb lokostrelstvo ni preveč tvegano, a se kljub vsemu lahko hitro pripeti kakšna. »Morda se sliši nenavadno, vendar je moje dekle ustrelilo samo sebe. Puščice so iz karbona, sila loka je kar velika. Loki sicer delujejo zelo varno, lahko pa se tu in tam zgodi tovarniška napaka, da raznese puščico. Za to je res zelo malo možnosti. Morda ena na milijon primerov. A dekletu se je zgodilo ravno to. Prebilo mu je dlan, a na srečo ni bilo hujšega, saj si ni prestrelilo nobenega živca,« ob koncu še deli izkušnjo Tim, ki mu skupnih tem z dekletom zagotovo ne manjka. Tudi ona se kot lokostrelka udeležuje tekm evropskega in svetovnega nivoja. Veliko lažje je tudi, ker slovenska in slovaška reprezentanca dobro sodelujeta, zaradi česar

Na tekmi svetovnega lokostrelskega dvoranskega pokala, ki je bila zaradi korone prva in zadnja preizkušnja letošnje sezone, je pometel z vso konkurenco. Osvojil je zlato in pridobil naziv zmagovalca svetovnega pokala.

Da je prišel tako daleč, do reprezentance, imajo največ zaslug njegovi starši, ki so ga podpirali tako moralno kot finančno. Večkrat ga v živo še danes spremljajo na tekmovanjih v tujini.

Na svetovnem prvenstvu je bil do zdaj najvišje na četrtem mestu. Želi priti še višje.

občasna gostovanja tekmovalcev na treningih druge države niso ovira. Tim se kar nekaj časa mudi na Slo-

vaškem, kjer je včlanjen v enega tamkajšnjih lokostrelskih klubov, s čimer je pridobil vstopnico, da se

lahko udeležuje lokostrelskih tekmovanj slovaškega prvenstva.

Foto: SHERPA, osebni arhiv

Vrhunske znamke so lahko tudi poceni

Druga modna muha brenči in vabi

V poplavi izdelkov, ki jih niti ne potrebujemo in z njimi samo obremenjujemo okolje, je vedno težje najti kakovostne kose, ki bi nam služili nekaj desetletij. Še bolj očitno je to v ponudbi tekstila, kjer prevladujejo poceni izdelki hitre mode, uporabni le eno sezono. Tisti, ki se potrudijo in najdejo boljše kose oblačil, se jih lahko sčasoma naveličajo. Ker jih je škoda zavreči, lahko dobijo novo priložnost v trgovini z rabljenimi stvarmi. Tudi pri nas jih je vedno več, postajajo vedno bolj priljubljene in ljudje se počasi otrešajo predsodkov, povezanih z nakupom v njih. Zanimivo, da se v nekaterih na prvi pogled sploh ne vidi, da gre za ponudbo rabljenih oblačil. Ena takšnih je zagotovo trgovinica Druga modna muha na Glavnem trgu v Celju.

TATJANA CVIRN

Vrata je odprla lani avgusta. V prijetnem, lepo urejenem prostoru je ponudba res pestra, od hlač, majic, srajc, bund, jaken in plaščev do čevljev in modnih dodatkov. Mnoge pritegne že urejena izložba, na osnovi katere stranke domnevajo, da so v trgovini na prodaj samo drage stvari. Šele ko vstopijo, ugotovijo, da gre za rabljena oblačila in obutev. A ne kakršnakoli, pravi lastnica **Ksenija Zor**, ki ponuja kakovostne kose priznanih proizvajalcev in modnih oblikovalcev, a po zelo sprejemljivih cenah.

Še po nečem se trgovina loči od drugih podobnih: prepoznavna je po zanimivem imenu in odličnem logotipu s postavno muhico z velikimi očmi v seksi salonarjih. Ilustracija je delo Ksenijinje hčerke Sare Žičkar, vedno bolj uveljavljene mlade slovenske likovne ustvarjalke, ki deluje z imenom SaraWired. Nekaj izdelkov z njenimi prepoznavnimi ilustracijami žensk z oblinami in živali, ki v človeka zrejo z

velikimi očmi, je mogoče najti tudi v celjski trgovini.

Polne omare – kam z oblačili?

Ksenija priznava, da je od nekdaj rada obiskovala trgovine z oblačili in da je obvladala to »sceno«. »Bila sem »šopoholik«. Nisem bila obsedena z znamkami, a sem uživala v nakupih doma in v tujini.« Seveda so se ob tem njene omare pridno polnile, saj ni ničesar zavrgla, le kakšen kos je podarila. »Nisem kupovala v trgovinah s poceni oblačili niti ne v najdražjih. Vedno sem rekla, da nisem tako bogata, da bi kupovala poceni. V tem primeru ne bi imela ničesar več, tako pa še vedno imam kakovostne kose oblačil, nekatere stare tudi trideset let, ki so še vedno lepi in modni. Takšne kose, primerne za vse čase, je danes v trgovinah težko najti,« ugotavlja.

Ko se je pred nekaj leti selila, se je bilo vendarle treba posloviti tudi od nekaterih oblačil. A zavreči bi jih bilo škoda. Tako

Trgovina na Glavnem trgu je obogatila ponudbo Celja in privablja kupce ne le zaradi lepe urejenosti in dobre ponudbe, ampak tudi zaradi zanimivega imena in logotipa.

Izdelki z ilustracijami Ksenijinje hčerke Sare Žičkar – Sare Wired dajejo poseben pečat ponudbi trgovinice Druga modna muha, za katero je Sara narisala prepoznaven logotip.

»Včasih so bile modne novosti bolj pomembne, zdaj je vse preplavila hitra moda. Veliko ljudi kupuje na spletu, ker je možno vse vrniti, če jim oblačila ne ustrezajo.«

je počasi odkrivala »second hand« trgovine pri nas in jih nekaj tudi obiskala. V Velenju je na primer ves dan spremljala dogajanje v njej. »Zdelo se

mi je zelo zanimivo, ugotovila sem, da ima ta dejavnost prihodnost, in sem se tudi sama začela ukvarjati z njo.« Izkušnja s prodajo tekstila ji sicer ni manjkala, saj se je na začetku službene poti nekaj časa ukvarjala s tem področjem in celo razmišljala o svoji trgovini z oblačili. A ker je konkurenca na tem področju velika, se je raje odločila za prodajo rabljenih stvari in za trgovinico, kakršne Celje še ni imelo.

Zanimivo ime in zabaven logotip

Veliko njenih znank in prijateljic je imelo podobno polne omare in so želele oddati stvari. Tako se je lani februarja Ksenija odločila, da bo najela prostor in svojo Drugo modno muho predstavila na spletu, saj je takrat izbruhnila korona. Poseben projekt je bil izbira zanimivega imena. »S Sara sva se pogovarjali po telefonu, saj živi v Ljubljani, in razmišljali o imenih. Predlogi, kot so bili Grofica, Celjska grofica, Druga kura ..., mi niso bili všeč. Naenkrat je predlagala, da bi bila lahko Druga modna muha, in v minuti je narisala muhico ter mi poslala fotografijo ilustraci-

je,« se spominja Ksenija in dodaja, da je ime vsem zelo všeč, saj se odlično ujema s z osnovno zamislijo trgovine, dodano vrednost ji daje logotip s Sarino ilustracijo. Hči ji je pomagala tudi pri oblikovanju strani na Instagramu in Facebooku. Ksenija je nato pridno fotografirala izdelke in jih objavljala na spletu ter postajala vedno bolj prepoznavna po Sloveniji. »Dobivala sem še nove stvari z nalepkami s ceno ali takšne, ki so bile nošene samo enkrat. V času korone so ženske ugotovile, da jim petke ne pridejo prav, da je v omarah premalo prostora, in so ponudile izdelke v prodajo.«

Kot poznavalka Ksenija izbira samo kakovostne oblikovalske in »vintage« kose. Ko ji stranka prinese oblačilo ali čevlje, točno ve, koliko stanejo v redni prodaji.

»Imam že nekaj strank, za katere točno vem, kaj želijo, in jih obvestim, če dobim v trgovino kaj primerne.«

Med ponudbo čevljev najdemo svetovno znane znamke, kot so Valentino, Jimmy Choo, Versace ...

»Sarin logotip muhe ima pomembno vlogo pri prepoznavnosti trgovine, pri čemer mnogi mislijo, da je to njena trgovina, saj so tudi njene ilustracije zelo prepoznavne.«

Muha najde svoj prostor

Ob prodaji na spletu je ves čas iskala prostor v mestu. Nekaj časa je trajalo, da je našla sedanjí lokal na Glavnem trgu in z njim je zelo zadovoljna. »Prostor je odličén, v njem veje pozitivna energija in tudi na dovolj vidnem mestu je, da ga opazijo. Takšne trgovine ne sodijo v strogo središče mesta, saj imajo ženske še vedno predsodke, ko gre za obisk trgovine z oblačili iz druge roke. Sicer pa je trgovina opremljena tako, da na prvi pogled sploh ne veš, da gre za oblačila, ki so bila že nošena. Na koncu so ženske hvaležne, saj ugotovijo, da je mogoče tudi kakovostne znamke kupiti po zelo ugodni ceni,« ugotavlja sogovornica, ki meni, da smo kupci tudi vedno bolj osveščeni, da s takšnim nakupom ni nič narobe. Predvsem mladi imajo do tega drugačen odnos, ugotavlja. Šolski center Velenje ima trgovino, da si mladi izmenjujejo oblačila. Nekaj jih kupijo tudi pri Kseniji in potem krožijo naprej. »V tem vidim prihodnost, mladi mi dajo ogromno idej. Tudi blogerke in spletne vplivnice podpirajo tovrstne trgovine, kar je pri odločanju mladih pomembno.«

Vsak kos lahko najde kupca

V Drugi modni muhi so kosi oblačil in obutve naprodaj sezonsko, nato jih vrne lastnikom, če jih ne proda. Oblačila morajo biti lepa, oprana ali očiščena. »Zneski, ki jih dobijo zanje, niso visoki, a to je še vedno bolje, kot če jim oblačila ležijo doma v omarah.« Če lastniki oblačil ne vzamejo nazaj, jih lahko podari ali proda v sodelovanju z drugimi tovrstnimi trgovinami po Sloveniji, kjer je morda posamezen kos bolj zaželen. »Ponekod nekaterih modnih

Ksenija Zor v svoji trgovini z rabljenimi oblačili, kjer ji družbo dela Timi.

znamk sploh ne prodajo,« ugotavlja in dodaja, da k njej prihajajo ženske iz različnih koncev Slovenije, celo iz sosednje Hrvaške in Bruslja ima stranke. Tudi sama si marsikatero oblačilo izbere iz ponudbe v trgovini. »Vintage kosi so mi bili vedno všeč, nisem pa prej kupovala v takšnih trgovinah. Ko sem jih začela obiskovati, sem v vsaki nekaj kupila, tudi v znak hvaležnosti, ker so mi dekleta pomagala.« Ker je na tem področju Ksenija še novinka, je še vedno hvaležna za nasvete teh lastnic trgovin v drugih krajih, kjer se s to dejavnostjo ukvarjajo že vrsto let in ji rade priskočijo na pomoč. Sploh ko gre za ceno dražjega kosa, se kdaj posvetuje. A tisti kupci, ki poznajo izdelke, poznajo tudi njihove prvotne cene in vedo, kdaj so opravili dober nakup. »Cen ne nižam, popust dam stalni stranki ali tisti, ki kupi malo več,« pojasnjuje Ksenija, ki s cenami ne pretirava in je prepričana, da ima vsak kos oblačila svojega kupca. Res pa je, da zadnje

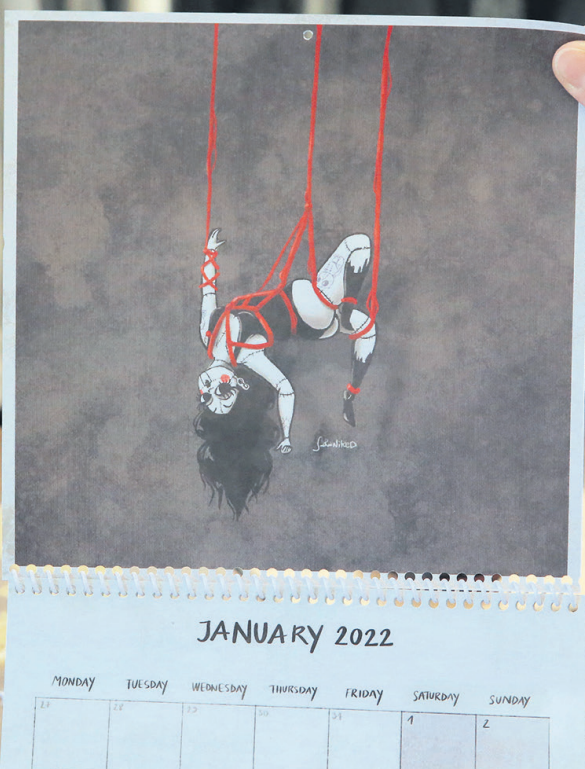

Druga modna muha ponuja zanimive kose tekstilnih izdelkov priznanih blagovnih znamk, tudi naših nekoč uglednih tekstilnih tovarn.

Prijatelji in znanci so Kseniji Zor podarili različne kose opreme za trgovino, med drugim tudi staro kolo z motorjem.

Koledar s Sarinimi ilustracijami

čase težje proda slavnostna oblačila in čevlje, medtem ko športni kosi ne ostanejo dolgo na policah, k čemur so žal prispevale epidemija in z njo spremenjene navade ljudi. Vesela je, da tudi starejše gospe pridejo in iščejo šale, rutke, rokavice, bunde ... »Struktura kupcev je pestra, težava je le, da za močnejše postave nimam veliko ponudbe.«

Svoboda je pomembna

V življenju ji ni bilo vedno lahko, kar nekaj težkih preizkušenj je preživela zadnja leta, a kot pravi, si zapomni predvsem lepe stvari. Vesela je, da jo pri delu podpirata hčerki Sara in Hana ter da ji pomagajo tudi sorodniki in prijatelji. Mnogi so ji pomagali tudi pri urejanju lokala, kjer bi rada dokončala še nekaj podrobnosti. Dneve tako preživlja v svoji trgovini, kjer ji družbo dela

kosmatinec Timi. »Želim ponuditi še več posebnih kosov priznanih znamk, takšnih, ki jih druge ni mogoče dobiti, pri meni pa bi bili na voljo po dostopnih cenah,« razkriva svoje cilje. Pravi, da ne bo vrgla puške v koruzo, četudi ne bo šlo vse gladko. Tega je že vajena. »Običajno pridem do cilja po vijugasti poti, ne naravnost, kar je sicer težje in prinaša veliko preizkušenj, a je na koncu zadovoljstvo toliko večje,« pravi sogovornica, ki je našla zadovoljstvo v tej trgovini in dela v njej ne bi zamenjala za redno službo.

Foto: Andraž Purg – GrupA

»Želim ponuditi nekaj posebnega, drugačnega, da bodo ljudje radi prihajali.«

Zgodovinar Daniel Siter je raziskal okupacijo Rogaške Slatine

Da se grozodejstva ne bi nikoli ponovila

Misel, da ne moremo živeti v sedanjosti in drveti proti prihodnosti, če ne poznamo svoje preteklosti, vodi Slatinčana asist. Daniela Siterja, mag. zgod., ki je nedavno v domačem kraju predstavil delo Rogaška Slatina pod kljukastim križem. Opomnil je, kaj se je v tem kraju dogajalo, odkar je svastika leta 1941 prvič zaplapolala z Zdraviliškega doma. Mesto je bilo za okupatorja zaradi zdraviliške in steklarske dejavnosti, namestitvenih zmogljivosti ter lege ob nemško-hrvaški državni meji ključno za delovanje Spodnje Štajerske. Ker spomini na obdobje nacistične vladavine vztrajno bledijo in tonejo proti večni pozabi, se je želel z monografijo pokloniti vsem, ki so trpeli zaradi rasnega nasilja. Svoje delo je posvetil ohranjanju zgodovinskega spomina, podajanju nauka in večnega opominjanja pred ponavljanjem totalitarnih ali drugih režimov.

TINA STRMČNIK

Daniel Siter se že precej časa posveča preučevanju druge svetovne vojne na Slovenskem. Raziskovalno strast je začutil v času gimnazije, ki jo je obiskoval v Solskem centru Rogaška Slatina. Leta 2019 je iz zgodovine magistriral na Filozofski fakulteti Univerze

v Ljubljani. Zdaj je kot mladi raziskovalec zaposlen na Fakulteti za humanistični študij mednarodne univerze Alma Mater Europaea, kjer opravlja tudi doktorski študij.

Pisanja znanstvene monografije se je lotil, da bi prikazal, kako je čas štiriletn

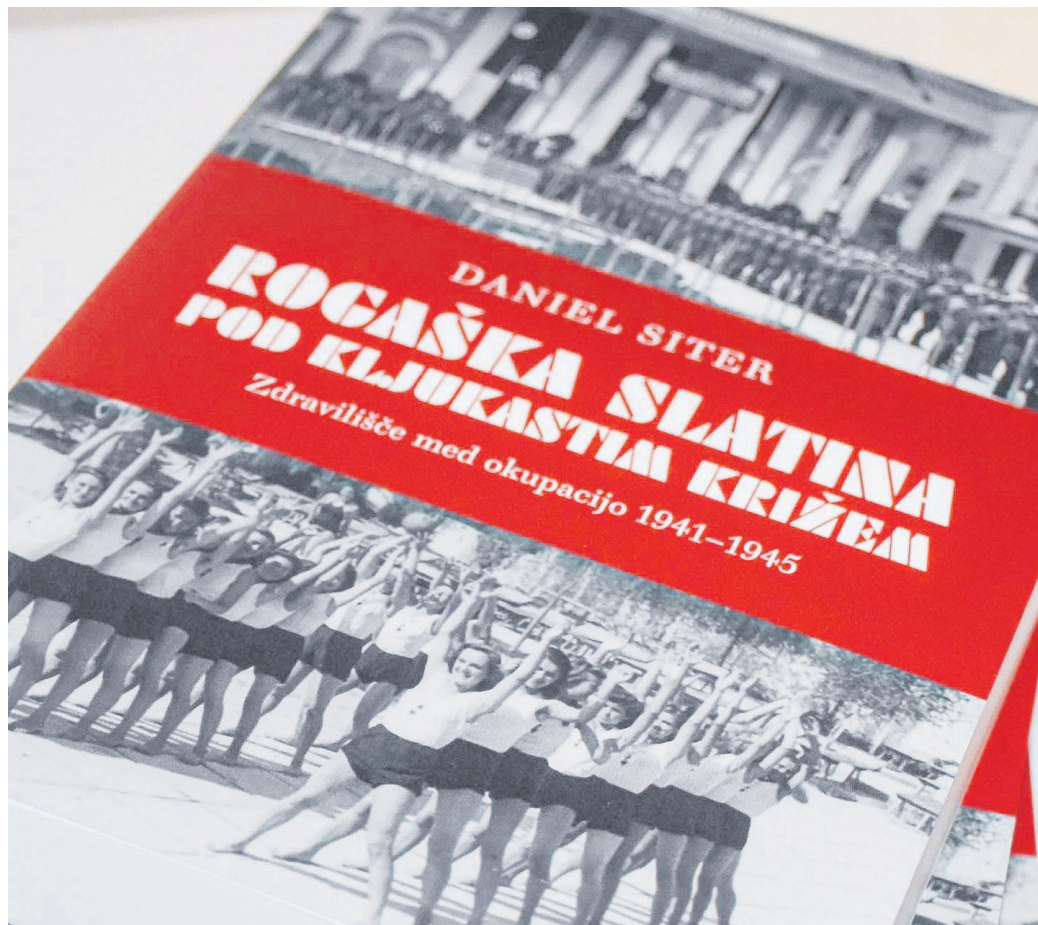
nemške okupacije in okupatorjeve oblasti v vojnih letih 1941–1945 vplival na življenje v Rogaški Slatini. V svojo raziskavo je vključil obsežne intervjuje s pričevalci, ki so to obdobje doživeli na lastni koži. »Približno 77 let po največji svetovni moriji v zgodovini človeštva tovrstne spominske drobce v sebi nosi le še peščica živčih žrtev nasilja. Ti so zadnji neposredni pomnik o trpljenju in nepopravljivih krivicah. Posledično sem se z delom želel simbolično pokloniti vsem preživelim in umrlim, ki so med drugo svetovno vojno v Rogaški Slatini trpeli zaradi raznarodovanja, ponemčevanja in rasnega nasilja. Prav se mi je zdelo, da počastim njihov spomin,« je dejal. Poleg tega je želel sedanjim in prihodnjim generacijam ponuditi delo, ki bo služilo ohranjanju zgodovinskega spomina, podajanju nauka in večnega opominjanja pred ponavljanjem totalitarnih ali drugih režimov.

bile sežgane. V vseh šolah je bil uveden pouk v nemškem jeziku, okupator je začel graditi nemške otroške vrtce, šole in knjižnice.

Slatinčani so bili po zgodovinarjevih besedah takoj po zasedbi ozemlja podvrženi rasnim, političnim in dedno-zdravstvenim pregledom. Na podlagi omenjenih pregledov so prejeli politične in rasne ocene. S pomočjo slednjih je

Pomembna je bila lega tega kraja tik ob reki Sotli, ki je takrat predstavljala najbolj južno mejo tretjega rajha. Bila je ločnica med Neodvisno državo Hrvaško na eni in nemškim rajhom na drugi strani. »Rogaška Slatina je bila velikokrat ena najpomembnejših enot znotraj celjskega političnega okrožja,« je pojasnil Siter.

Kraj je oktobra leta 1944, ko je bil Beograd osvobojen,

Daniel Siter je znanstveni monografiji, ki je izšla pri založbi fakultete Alma Mater Europaea, posvetil ogromno energije in neprespanih noči. Prvotna naklada dela je razprodana, sledila bosta ponatis in priprava druge, dopolnjene izdaje. (Foto: Marko Pigac)

»V monografijo sem vključil izseke pogovorov s pričevalko, ki je bila poslana v Auschwitz. Pogovarjal sem se še z ljudmi, ki so bili kot otroci leta 1942 poslani na rasne preglede v deško okoliško šolo v Celje. Od tam so bili nekateri otroci poslani v nemške prevzgojne domove Lebensborn, kjer so bili nato predani nemškim krušnim staršem. Mnogi še danes ne vedo, kdo so njihovi biološki starši.«

Čas silovitih sprememb

Z nemško okupacijo v Rogaški Slatini, ki se je začela 11. aprila 1941, se je življenje v tem zdraviliškem kraju silovito spremenilo. Nemški okupator je Slovence takoj po zasedbi obsodil na narodno smrt. Njegov cilj je bil etnocid, torej uničenje slovenskega naroda, kar je želel doseči s programom raznarodovanja in ponemčevanja. Siter je pojasnil, da naj bi Slovenci v prostoru napovedanega tisočletnega tretjega rajha izginiti v obdobju štirih ali petih let, po desetletju naj bi se spremenili le še v zgodovinski pojem.

Okupator je takoj zapovedal prepoved rabe slovenskega jezika in obvezno rabo nemškega. Ljudje so morali ob obisku vseh javnih uradov pozdravljati z nacističnim pozdravom, povsod je bil obešen firerjev portret. Razpuščena so bila vsa slovenska politična, kulturna, gospodarska in dobrodelna društva oz. organizacije. Prepovedan je bil slovenski tisk, slovenske knjižnice so bile uničene, slovenske knjige so

okupator odločil, ali so ljudje lahko ostali v svojem domačem kraju ali so bili izgnani.

Strateška lega ob Sotli

Nemški okupator je slovensko ozemlje razdelil na dve okupacijski pokrajini – Gorenjsko z Mežiško dolino in Spodnjo Štajersko. Avtor znanstvene monografije je pojasnil, da je imela Rogaška Slatina v okupirani Spodnji Štajerski poseben pomen. Tam so delovale vse pomembnejše nacistične organizacije, na primer zloglasna državna tajna policija gestapo, nemška varnostna služba oz. Sicherheitsdienst, Štajerska domovinska zveza. Tam je delovala še elitna šola za vojaško in politično ideološko usposabljanje vodstvenega kadra Wehrmannschafta. Slednji je deloval kot oboroženo krilo štajerske domovinske zveze in hkrati kot pomožni oddelek nemške vojske. V Rogaški so Nemci ustanovili različne vojaške in gradbene štabe, tam je deloval okrajni carinski komisariat.

spremenil v velikansko gradbišče obrambnih sistemov ob meji. Takrat je tam delovalo kazensko delovno taborišče. Vanj so na silo privedli domačine, ki so ob meji kopali strelske in protitankovske jarko. Obmejno območje so utrjevali, saj je bila vzhodna fronta od Rogaške Slatine oddaljena le 410 kilometrov zračne razdalje.

Za okrevanje oficirjev

Za okupatorja je bila Rogaška zanimiva tudi zaradi tamkajšnje gospodarske dejavnosti. Nemci tega, zaradi česar je kraj užival sloves po vsem svetu, niso spreminjali. Steklarna, ki je bila ustanovljena leta 1927, je delovala do konca predzadnjega leta vojne. Zdravilišče je sprejemalo goste iz držav, ki so bile v prijateljskih ali nevtralnih odnosih z nemškim rajhom. Del namestitvenih zmogljivosti je bil po besedah sogovornika prilagojen okrevanju visoko odlikovanih oficirjev, ki so bili ranjeni na frontah.

»Nemci so obmejni sotelski okoliš, tudi kraje, ki so danes v občinah Podčetrtek, Kozje in Rogatec, ob koncu leta 1944 utrdili. Okoliške gozdove so prepredli s stotinami kilometrov strelskih in protitankovskih jarkov. Namestili so mitraljezna gnezda, kopali so bunkerske jame, namenjene bivanju in skladiščenju.«

Slatinčan se trenutno posveča doktorskemu študiju. Raziskuje tematiko iz predvojnega obdobja, in sicer delovanje Kulturbunda oz. Švabsko-nemško kulturne zveze na Slovenskem. Slednja je močno povezana z drugo svetovno vojno in s posledicami, ki so jih na prostor Kraljevine Jugoslavije prinesla štiri okupacijska leta. (Foto: Marko Pigac)

11. aprila 1942 je bila pred Zdraviliškim domom v Rogaški Slatini slovesna proslava ob prvi obletnici nemške »osvoboditve« zdraviliškega kraja. Na fotografiji je četa nemških vojakov, v ozadju stojijo dečki Hitlerjeve mladine, med njimi so enote Wehrmannschafta. (Vir: Šolska kronika Podružnične osnovne šole Kostrivnica)

Postroj vermanskih kandidatov pred posebno šolo za vojaško-politično teoretično izobraževanje in praktično usposabljanje vodstvenih kadrov Wehrmannschafta. Fotografija je posneta na zunanem dvorišču hotelskega poslopja, kjer je bil sedež šole. (Vir: Zbirka albumov, Album Wehrmannschaft, MNZS, inv. št. A44-9.)

V letu 1944 je okupator sredi zdraviliškega parka v Rogaški Slatini postavil lesene barake – taboriščna stranišča na prostem. Namenjena so bila prisilno mobiliziranim delavcem. Slednji so v Zdraviliškem domu stanovali v obdobju, ko so v obmejnem okolišču kopali strelske jarko in gradili utrdbeno linijo. (Vir: SI_ZAC/0907/004/018/00074.)

Siter je dejal, da je bila Rogaška Slatina ob koncu vojne eden glavnih izhodnih koridorjev za vse oborožene vojake, ki so se znašli na strani poraženec. Skozi kraj so se umikali hrvaško ljudstvo in uradniki državno-političnega vrha Neodvisne države Hrvaške. Njen vodja Ante Pavelić je imel v Rogaški svoj zadnji sestanek, na katerem je izvedel, da bo nemški rajh v Berlinu podpisal brezpogojno kapitulacijo. Skozi ta kraj so odšli tudi oboroženi oddelki nemške vojske, med drugim armadna skupina pod poveljstvom Alexandra Löhra.

Vojaštvo zaviralo odpor

Kako so se na prihod okupatorja odzvali domačini? Na od pričevalk, danes že pokojna Gabriela Krumpak, je mlademu zgodovinarju dejala, da so se domače zavedne družine skrile, zaprle so okna svojih domov. Lokalni Nemci in domačini, ki so bili Nemcem naklonjeni, so prihod okupatorja sprejeli z navdušenjem, z nacističnim pozdravom. Na vseh pomembnih stavbah so bile izobešene nacistične zastave, ljudje so delili šopke rož.

»Rogaška Slatina je imela varovalno vlogo zaradi strateške lege ob reki Sotli. Meja je predstavljala najjužnejše obronke tretjega rajha. Načrt Hitleja in drugih vodilnih v nacistični državi je bil, da bi to območje branili tako goreče, kot so kasneje branili Berlin.«

Marsikdo je prihod okupatorja sprejel z naklonjenostjo. A ob prvih raznarodovalnih ukrepih in kasneje tudi ob pobojih domačinov so mnogi spremenili svoje mnenje.

Narodnoosvobodilni odpor se v ožjem središču Rogaške Slatine ni mogel razviti do leta 1944. Za okupatorja je bilo mesto izjemno pomembno, kar pomeni, da je bilo tam nastanjenega zelo veliko izurjenega vojaštva. »Kraj je bil preveč pomemben, da bi se tam lahko razvilo razvejano partizansko narodnoosvobodilno gibanje. Obstajajo pa nekatere izjeme,« je povedal Siter. Od leta 1942 so se mnogi domačini okupatorju upirali z razpošiljanjem partizanske literature. Na Boču je delovala partizanska bolnica, ki so jo lokalni partizanski borci uporabljali predvsem od leta 1944.

Rudaril po arhivskem gradivu

Siter se z raziskovanjem zgodovine Rogaške Slatine v obdobju nemške okupacije ukvarja od leta 2016. Takrat je na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani prijavil naslov magistrskega dela, ki je zametek lani izdane znanstvene monografije. »Tako sem vedel, da me čaka ogromen izziv,« je dejal avtor, ki je več let raziskoval arhivsko gradivo v Sloveniji in tujini. Kot vire je uporabil predvsem arhivske dokumente, matične knjige, šolske kronike, mikrofilme, okupatorjev in drugi tisk. Informacije je iskal še v zasebnih zbirkah, pregledal je tudi veliko osebnega gradiva žrtev.

Spoznal je, da je arhivsko gradivo za okupirano Rogaško izjemno razdrobljeno po mnogih arhivskih fondih in ustanovah. »Potrdil se je rek zgodovinarjev, ki velikokrat rečejo, da je

za tako izvirno delo nujno treba rudariti in kopati po arhivih.« Med raziskovanjem se je soočil tudi z zakonskimi ovirami. Ko se je lotil priprave magistrskega dela, je bilo arhivsko gradivo »navadnim« uporabnikom nedostopno. Osební podatki so bili namreč zakonsko varovani. Ko je na arhivsko komisijo naslovil prošnjo, je dobil izjemen dostop. Pojasnil je, da omenjeni viri danes niso več deležni posebnega varovanja, saj je od njihovega nastanka minilo več kot 75 let.

»Posledice okupacije je ob vseh grozodejstvih v Rogaški Slatini utrpelo več kot tisoč prebivalcev.«

Ena vrata odprla druga

S pričevalci je lažje prišel v stik kot domačin, ljudje so ga spoznali že v preteklosti. Vsak pogovor z njimi mu je odprl še dodatna vrata. »Šlo je za nekakšen verižen odziv. Vsi, s katerimi sem navezal stik, so z veseljem z mano delili svoje

spomine. Bili so hvaležni, da me tema zanima in da ji bom posvetil raziskavo.«

Čeprav želi kot zgodovinar delati objektivno in je pri ustvarjanju raziskave sledil svojemu profesionalnemu nazoru zgodovinarja, so s tematiko povezani tudi osebni vzgibi. Posledice druge svetovne vojne so namreč na svoji koži občutili tudi njegovi predniki. Slednji so bili znani po dolgoletni steklarski tradiciji. V Rogaško Slatino so se preselili, ko je bila v Zasavju leta 1926 dokončno ukinjena steklarna. »V slatinski steklarni je bila že pred vojno ustanovljena partijska celica z zametki komunistične ideologije. Med ustanovitelji te celice je bil brat mojega pradedca. Vsi ti ljudje so bili leta 1941 na podlagi tajnih seznamov, ki so bili zaradi dejavnosti organizacije Kulturbund pripravljeni že pred vojno, izgnani na prostor današnje Srbije in Bosne, kjer je takrat delovala ustaška Neodvisna država Hrvaška.«

V spomin in opomin

Se ob krepitvi nestrpnosti na najrazličnejših področjih družbe sploh še zavedamo, do kam so delitve pripeljale le osem desetletij nazaj? Siter je dejal, da je monografijo napisal, da bi bila v spomin in opomin. »Ko enkrat pozabimo, kaj se je zgodilo v preteklosti, na ravni celotne družbe moralno pogrnemo na celotni črti. Danes je vedno več vzhajajočih skrajno desničarskih gibanj, obdani smo z nasilnim in s sovražnim govorom, po Evropi se krepijo neonacistične skupine. Z vidika zgodovine in zgodovinopisja je zastrašujoče opazovati, kaj se dogaja. Poleg tega smo danes zgodovinarji priča mnogim potvarjanjem zgodovinskih dejstev.«

Pogovor z mladim celjskim kuharjem Majem Drobnetom

»Na krožniku se vidi, če kuhar pri delu uživa!«

Kuhanje je vsakdanje opravilo, ki nekaterim predstavlja obveznosti, drugim sprostitiv. Dvajsetletni Maj Drobne se zna ob kuhanju sprostiti, prav tako pa želi spoznati vse trike in pasti, ki jih skriva kuharski svet. Kuhanje mu je že v zgodnji mladosti ponudilo čisto novi svet, v katerem je lahko ustvarjal brez meja.

LUKA DIMITRIJEVIČ

Maj Drobne je mlad kuhar, ki je na dosedanji kuharski poti premagal že kar nekaj preprek. Po informativnem dnevu na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Celje so vse poklicne možnosti – razen poklica poklicnega kuharja – odpadle. Po končani gostinski šoli se je nekaj časa učil pri Jezerškovich. Že kot dijak je mesec dni preko projekta Erasmus delal v hotelu Valamar President v Dubrovniku. Tja so dijaki sicer odšli pozimi, vendar je bil hotel poln do zadnjega kottička. Posebno izkušnjo mu je predstavljalo delo v tako velikem sistemu, kjer so vloge natančno razdeljene. Ob odhodu so mu podarili kuharsko uniformo zlato-črne barve, ki jo še danes z veseljem obleče. Pred zaposlitvijo v Lisjaku Celjskem, kjer trenutno dela, je delal v restavraciji Taboljš v Celju. Leta prakse je oddelel tudi pri kuharju Miranu Ojsteršku v Oštirki, kjer se je, kot pravi, veliko naučil.

Začetki

Že kot otrok je Maj govoril, da bo kuhar in košarkar, a sčasoma je »zmagal« poklic kuharja. Še vedno rad

po službi, kadar ima čas, vzame košarkarsko žogo in gre na igrišče. Ko so imeli nekateri njegovi sošolci težavo, v katero srednjo šolo naj se vpišejo, Maj ni imel pomislekov. Izbral je Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje, saj je imel samo eno željo – da bi postal kuhar. Prvič je gostinsko šolo obiskal na informativnem dnevu, kjer so ga tamkajšnji dijaki navdušili. Presenetili ga nista le domačnost in prijaznost šole, ampak tudi izdelki, ki so jih dijaki gostinske šole za obiskovalce pripravili. Navdušila ga je njihova spretnost. Takrat si je delo kuharja predstavljal povsem drugače kot danes, bolj filmsko. Maju kuhanje predstavlja strast, ustvarjanje, način življenja in trdo delo.

Lisjak Celjski

Maj je trenutno zaposlen v Lisjaku Celjskem, kjer je izredno zadovoljen. Opazil je, da v starem legendarnem Merxu nastaja nova sodobna restavracija, in si zaželel, da bi postal del te zgodbe. Ker ni človek, ki čaka, da ga priložnost poišče, je šel vprašat, ali bodo potrebovali kuharja. Že

Majev vzornik je Gordon Ramsay, saj je samozavesten in ogromno zna. Njegov portret ima tudi tetoviran na roki. »Rad bi odprl majhno restavracijo z ustvarjalnimi zaposlenimi. Na jedilniku bi bilo malo manj jedi, a bi bile vrhunske!«

(Lisjak Celjski), poseben pomen pa ima zanj tudi priprava slavnostnih obrokov na drugih območjih.

Osebni okus

S težavo izbere hrano, ki jo najraje pripravlja. Vsaka zase mu predstavlja svoj vrstni izziv. Pri hladnih predjedeh si da duška z raznimi tatarskimi bifteki, od mesnih do ribjih in zelenjavnih. Tudi pri okraševanju jedi uživa. Pri mesnih jedeh najraje pripravlja govedino na različne načine in najmanjkrat piščanca. Zanimivo je, da rad pripravlja vampe po tržaško, a poskusiti jih noče, zato namesto njega to storijo kuharski kolegi.

Maj ne more izpostaviti hrane, ki bi mu povzročala preglavice. Manj pripravlja sladice. Zna in rad jih pripravi, ampak jih preprosto manjkrat pripravlja kot druge jedi in pri pripravi ni tako samozavesten kot pri pripravi druge hrane.

Pohvala

Težko izpostavi, katera pohvala se ga je najbolj »dotaknila«. Zagotovo med velike pohvale šteje ponudba za službo. Od ljudi, s katerimi je že delal, ali od tistih,

ki so slišali zanj. To mu veliko pomeni.

Že leta je njegov vzornik Gordon Ramsay. Na roki ima tudi vtetoviran njegov portret, saj ga vidi kot posebnega človeka. Samozavesten je in ogromno zna, pravi Maj. Včasih je pregrob, kdaj tudi nesramen in do nekaterih zoprni, vendar je v sebi mehak. Meni, da je Ramsay v kuhinji virtuoz.

Priprava jedi

Težko se odloči, katera priprava jedi mu je bila najtežja. Zaključna jed, ki jo je pripravil s sošolcem in dobrim prijateljem Rokom Zapuškem, je bila dokaj zahtevna, pravi, da morda tudi zato, ker še takrat ni imel toliko izkušenj. Pripravila sta svinjsko ribico sous-vide v zelenem ovoju, rikoto z gobicami, pire zelene, nadevanega piščanca z zlatimi rožinami in okusnim prelivom, pečeno slanino in flambirane slive. Vse skupaj sta okrasila z redkvico in porom.

Sanje

Najprej se želi še veliko naučiti. Čim več na vseh področjih kuhanja. V prihodnosti bi rad odprl »nekaj svojega«. Majhno restavracijo z ustvarjalnimi zaposlenimi. Pravi, da na jedilniku ne bi imeli veliko jedi, ampak manj in tiste vrhunske. Gostje bi prihajali izključno zaradi teh jedi, ker bi vedeli, da so najboljše pripravljene. Všeč mu je slog restavracije, kjer je v ospredju domačnost, kjer šef poklepeta z gostom in mu da vedeti, da je dobrodošel. Vsak odziv gosta je zanj tudi informacija, kaj popraviti, kaj nadgraditi in kaj umakniti iz ponudbe. Tako si predstavlja svojo poklicno pot, takšni so njegovi dolgoročni kuharski cilji. Pove nam, da večkrat pomisli na besede legendarnega alpinista Nejc Zaplutnika: »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.« Maj je prepričan, da je našel pravo pot in da se bo na njej še veliko naučil, sklenil mnogo novih prijateljev, nihal uspehe, odkrival nove neverjetne recepte in se ob tem zabaval. Vsega ravno prav, tako kot mora biti vsega ravno prav tudi v loncu, ponvi in na krožniku, nam zaupa mlad kuhar.

Maj

Maj je še mlad, star komaj dvajset let. Trenutno se mu zdi pomembno, da se uči, ima proste roke pri ustvarjanju, se v službi med trdim delom s sodelavci nasmeji, zabava in se delodajalcu izkaže kot zanesljiv kuhar, ki si upa biti drugačen. Najpomembnejše se mu zdi, da bo v kuhinjah, kamor ga bo pot zanesla, užival. Vsak dan posebej. Pravi, da se na krožnikih pozna, če kuhar pri delu uživa. Želi, da ga ljudje poznajo kot kuharja, ki na krožniku izrazi svoja čustva.

FOTO: Osebni arhiv

Jed, ki jo je Maj pripravil za ključni izpit v Srednji šoli za gostinstvo in turizem Celje.

prvi občutek po pogovoru s šefom Mirkom Laznikom je bil odlični. Dogovorila sta se za poskusni dan, kjer je spoznal takratnega šefa kuhinje Damjana Wallnerja in preostale zaposlene. Ko je vstopil v kuhinjo, so ga takoj pričakali polnozrnata moka, voda in sol. Narediti je moral polnozrnat štruklje. Na srečo se ni ustrašil in jih je uspešno pripravil. Poskusni dan mu bo tako ostal v spominu po štrukljih. Zdaj je zaposlen že skoraj devet mesecev. Pravi, da ima s sodelavci odličen odnos, hkrati pa se ima priložnost učiti od odličnih kuharjev, ki spodbujajo njegovo ustvarjalnost. Prednost Lisjaka Celjskega je, da imajo možnost svojo kulinarčno zgodbo ustvarjati na štirih območjih. Ustvarjajo na celjskem območju, kjer pripravljajo zajtrke, malice, kosila in večerje po naročilu, prav tako pa tudi na drugih območjih na prostem – kozolec pri ribniku v Miklavžu pri Taboru in na bližnjem območju Na jasi. Na Ločici pri Vranskem goste razvajajo v Gostilni pri mami. Maj večinoma kuha in ustvarja v Celju

Maj v Lisjaku Celjskem, kjer bo kmalu zaposlen eno leto.

Pijača, ki združuje in sprošča, a tudi deli mnenja

Pitje kave – ritual, ki lepša vsakdan

Slovenci nedvomno veljamo za ljubitelje kave. Povprečen Slovenec po podatkih Statističnega urada RS (SURS) zaužije pet do šest kilogramov kave na leto oziroma približno dve skodelici dnevno. Pri tem je kava mnogo več kot le pijača. Lahko je tudi najboljša budilka, saj nas prebudi iz jutranje zaspanosti. Marsikdo si začetka dneva ne predstavlja brez tega dišečega

Celjski sejem bo v sklopu Pomladnih sejmov med 20. in 22. majem gostil tudi 5. Festival kave Slovenija. Dogodek je namenjen ljubiteljem žlahtnega črnega napitka, a tudi tistim, ki se s pripravo in ponudbo kave ukvarjajo profesionalno. Na festivalu se bodo predstavili številni ponudniki: od največjih imen iz kavne industrije do mikro prazarn, ki s svojimi inovativnimi pogledi ustvarjajo nove dimenzije užitkov ob kavi, napovedujejo organizatorji.

Naš odnos do kave se odraža celo v kulturi. Slikarka Ivana Kobilca je na slikarskem platnu upodobila svojo Kofetarico, Ivan Cankar je svoj grenak spomin opisal v črtici Skodelica kave, kava je priljubljen motiv tudi v gledaliških delih (Čakam na kavo, Vse o Ivanu), pogosto se pojavlja tudi v besedilih popevk. Od leta 2015 ima tudi svoj mednarodni dan (obeležujemo ga 1. oktobra), v Celju imamo festival kave, z njo se ukvarja tudi znanost ...

O kavi se že od nekdaj tudi krešejo mnenja, zlasti o njenem vplivu na človeško telo. Različne študije so pokazale, da ima pitje kave v zmernih količinah (od dve do tri skodelice na dan) vrsto pozitivnih učinkov na telo oziroma zdravje. Vsebuje enega najpomembnejših rastlinskih alkaloidov – kofein, ki deluje poživljajoče: prežene utrujenost, zaspanost, ravnu dušnost in izboljša delovanje čutil. Kava je bogat vir antioksidantov in naj bi tudi zmanjševala nekatera vnetja v našem telesu. Toda pretiravati pri uživanju te priljubljene in

vsestranske pijače vendarle ne smemo, opozarjajo strokovnjaki, saj ima kofein tudi stranske učinke. Ti se lahko kažejo kot pogostejše uriniranje, saj kava deluje kot blago odvajalo, hitrejši srčni utrip, glavobol, nemirnost, tresenje in nespečnost. Stranske učinke lahko okrepi sočasno uživanje kofeina z nekaterimi zdravili in alkoholom, opozarjajo na portalu Veš, kaj ješ.

Kdaj je kofeina preveč?

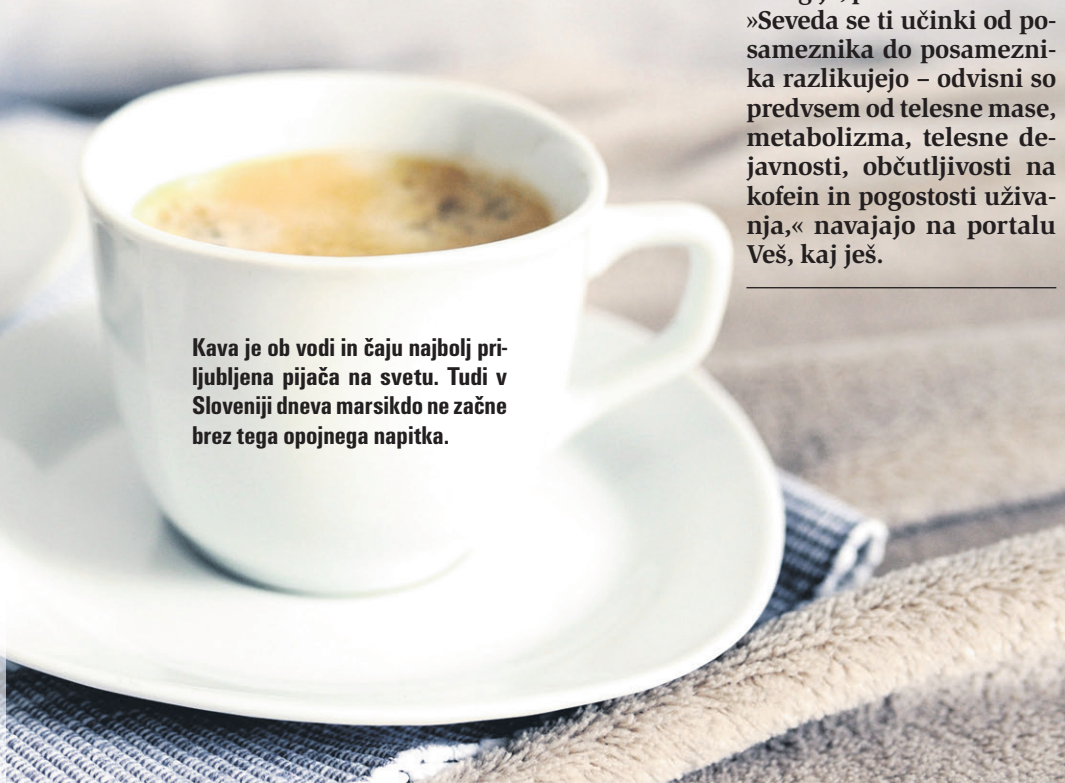
Kofein je grenka psihotropna snov, ki je prisotna v več rastlinah in tudi v mnogih drugih izdelkih. Najdemo ga v energijskih pijačah, kavi, čaju, gaziranih sladkih pijačah, čokoladi, kakavu, slaščicah in različnih prehranskih dopolnilih. »Glede na priporočilo Evropske agencije za varno hrano je največja dnevna količina za zdravega odraslega človeka, težkega sedemdeset kilogramov, štiristo miligramov kofeina oziroma 5,7 miligrama na kilogram telesne mase, ki pa ga ne smemo zaužiti naenkrat, temveč v dve- do štiriurnih pre-

sledkih čez dan. Toliko kofeina na primer zaužijemo v desetih skodelicah kave espresso (30 ml), osmih skodelicah črnega čaja ali petih pločevinkah energijskih pijač (330 ml). Za otroke je varna dnevna količina kofeina še manjša in jo hitro lahko presežejo zaradi manjše telesne mase,« navajajo na portalu Veš, kaj ješ.

Melita Kogovšek iz Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS) pojasnjuje, da napitkov s kofeinom ni priporočljivo zaužiti tik pred telesno dejavnostjo zaradi morebitnih učinkov, ki jih ima lahko kofein (želodčne težave, srčna aritmija). So pa ti učinki odvisni od vsakega posameznika. Ob tem dodaja, da izdelka s kofeinom ni preprosto prepoznati, izjema so pijače, ki vsebujejo veliko kofeina (več kot 150 miligramov na liter). Pri njih je poleg imena obvezna navedba: »Visoka vsebnost kofeina. Ni priporočljivo za otroke ali nosečnice ali doječe matere.« V izdelkih z nižjo vrednostjo kofeina informacijo najdemo med sestavinami, pojasnjuje Kogovškova.

Foto: Pixabay

napitka. Kava je tudi najboljša spodbuda, saj na človeško telo deluje spodbudno, ter najboljša družba, saj jo največkrat pijemo v družbi prijateljev. Pitje kave je družabni obred, sinonim za druženje, za sprostitev. Povabilo na kavo je postalo fraza, ki se ne nanaša le na pitje kave. Iti na kavo pomeni več kot samo srkanje te opojne pijače.

Kava je ob vodi in čaju najbolj priljubljena pijača na svetu. Tudi v Sloveniji dneva marsikdo ne začne brez tega opojnega napitka.

Kofein spodbuja delovanje osrednjega živčnega sistema, poveča sposobnost zbranosti, miselne sposobnosti, zvišuje raven energije, poveča budnost ... »Seveda se ti učinki od posameznika do posameznika razlikujejo – odvisni so predvsem od telesne mase, metabolizma, telesne dejavnosti, občutljivosti na kofein in pogostosti uživanja,« navajajo na portalu Veš, kaj ješ.

Nasveti Veš, kaj ješ:

Vir: Veš, kaj ješ

- Če zaužijemo preveč kofeina, se lahko pojavijo nemir, vzbujenost, nespečnost, rdečica na obrazu, pogostejše uriniranje, prebavne motnje, mišični krči, motnje srčnega ritma, nepovezane misli ...
- Pijače s kofeinom, kot so energijske pijače, vsebujejo tudi veliko sladkorja in drugih dodatkov – njihovo uživanje naj bo zmerno.
- Namesto energijske pijače izberite skodelico kave ali zelenega/črnega čaja.
- Energijske pijače (zaradi visokih vsebnosti kofeina in sladkorja) niso primeren napitek za otroke in mladostnike. Starši bodite zgled.
- Mešanje energijskih pijač/pijač s kofeinom z alkoholnimi pijačami ima lahko usodne posledice, saj kofein delno prikrije delovanje alkohola.

Koliko kofeina lahko zaužijemo dnevno? Kako sploh prepoznamo izdelke s kofeinom? Pomagamo si lahko z aplikacijo VešKajJeš, svetujejo v ZPS. Ko potrošnik poskenira črtno kodo izdelka, se mu na zaslonu poleg drugih informacij prikaže tudi podatek, ali izdelek vsebuje kofein. Z aplikacijo lahko preverjamo tudi, kako izbrati bolj zdrav obrok, saj omogoča preprost pregled nad članki, dostop do več kot 500 zdravih receptov ...

Dejstva o kavi:

Vir: splet

- Kavo naj bi v 9. stoletju po naključju odkril etiopski kozji pastir, ki je opazil, kako živahne so postale koze, ko so pojedle zrna kavovca.
- Kava je drugo najbolj dragoceno trgovsko blago na svetu, pred njo je le nafta.
- Po svetu vsak dan popijemo približno 2,25 milijarde skodelic kave.
- Najdražjo kavo na svetu, Kopi luwak, pridobivajo v Indoneziji iz neprebavljenih zrn v izločkih cibetovke, mački in kuni podobne živali. Skodelica v povprečju stane od trideset do sto evrov, polkilogramski zavitek približno 500 evrov.

Pitje kave je postalo obred. Odmor za kavo pomeni čas za sprostitev in druženje, tudi za neformalno srečanje, sestanek. Kava je nepogrešljiva pri študiju, ko se učenje prevesi dolgo v noč. Kofein namreč spodbuja delovanje osrednjega živčnega sistema, poveča sposobnost zbranosti, miselne sposobnosti, zvišuje raven energije, poveča budnost ...

Kavo pridobivajo iz plodov kavovca. Rastlina, ki izvira iz Etiopije in uspeva v tropskih deželah, rodi rdeče češnjam podobne plodove. Zrelim plodom najprej odstranijo mesnat ovoj, način odstranitve pa naj bi bil pomemben za končno kakovost kavnih zrn. Kavovec predstavlja enega od glavnih svetovnih blagovnih pridelkov, v nekaterih državah tudi glavni vir izvoza.

Dopolnilni pouk slovenščine v Berlinu v rokah Polzelanke Magdalene Novak

Slovenščina sredi narodnostno mešanega Berlina še živi

V torek smo praznovali slovenski kulturni praznik, ko smo bolj kot ponavadi v ospredje postavili kulturo in svojo identiteto. Eden njenih temeljev je zagotovo jezik. Slovenščina je v zadnjih desetletjih zaradi razširjene angleščine vedno bolj na udaru, zato je še toliko bolj spodbudno, da kljub življenju v tujini na svoj materni jezik ni pozabil marsikateri izseljenec. V pomoč jim je dopolnilni pouk slovenskega jezika, ki ga v Berlinu že petnajsto leto poučuje mag. Magdalena Novak, profesorica slovenščine in angleščine. Delo jo zelo navdihuje in veseli, obenem je ustvarjalno, zato ji ni nikoli dolgčas. Dopolnilni pouk slovenščine, ki ga organizira in financira ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, strokovno podporo pa učiteljem nudi zavod za šolstvo, v nemški prestolnici obiskuje devetdeset udeležencev, med katerimi so tako otroci kot odrasli.

ŠPELA OŽIR

Kot rojena Savinčanka, Polzelanka, je v prvi polovici delovne dobe poučevala slovenščino in angleščino v osnovni šoli – najprej na Polzeli, kasneje v II. OŠ Celje in nato v Šempetru. Zadnji dve leti pred odhodom v Berlin je bila svetovalka za angleščino na zavodu

za šolstvo. »Moje življenje se je presenetljivo spremenilo, ko so v Berlinu iskali učitelja slovenščine. Zaradi želje po novem strokovnem izzivu

sem se prijavila na razpis. Izziv je bil velik, navdihuje in izpopolnjuje pa me še danes. Izkušnje, ki sem jih pridobila kot učiteljica slovenščine in angleščine v osnovni šoli, zdaj s pridom uporabljam, saj imam med učenci tudi otroke, ki doma ne govorijo slovensko. Tako lahko vso didaktiko angleščine kot tujega jezika uporabim pri pouku

»Ti otroci so neizmerno čustveno navezani na Slovenijo, na vse, kar je slovenskega.«

z njimi,« nam je zaupala Novakova in dodala, da je kljub vsemu pri njenem delu v Berlinu in Sloveniji ena pomembna razlika. »Otroci tukaj so neizmerno čustveno navezani na Slovenijo, na vse, kar je slovenskega. Prav vsi otroci s slovenskimi koreninami imajo zelo močan čustveni naboj, ki ga pri poučevanju ves čas nagovarjam in spodbujam. Učenje, pri katerem je otrok tudi čustveno vpleten, je veliko učinkovitejše.«

Od študentov do upokoencev

Približno devetdeset udeležencev vseh starostnih skupin – najmlajši so stari dve in tri leta, najstarejši je star 68 let – poučuje vsak teden. »Posebej razveseljivo je, da je nekaj m l a -

dih družin, v katerih se partner uči slovenščino v skupini odraslih, medtem ko je v pouk slovenščine vključen tudi že otrok iz te mešane družine. Ena od partnerk se je pred kratkim celo odločila za obiskovanje pouka v dveh skupinah hkrati, da se bo hitreje naučila slovenščino. »Moram se potruditi, da bom lahko

sko, madžarsko, argentinsko, brazilsko, venezuelsko in avstralsko narodnost.

Že tretja generacija

Pred petnajstimi leti, ko je prevzela učne skupine v Berlinu, so bili njeni učenci predvsem otroci in mladina druge generacije, skratka tisti, ki so se rodili v Nemčiji slovenskim staršem. V naslednjih letih so se že začeli v pouk vključevati tudi otroci tretje generacije iz večinoma mešanih zakonov. »V prvih letih je približno polovica učencev slovensčino slišala tudi doma, druga polovica le občasno, predvsem ob obiskih Slovenije poleti, zato je bilo delo v starostno mešanih skupinah, v katerih so se skupaj učili čisti začetniki in govorci slovenščine, izjemno zahtevno,« pravi magistrica znanosti in dodaja, da se v zadnjih letih v pouk vključuje tudi vedno več otrok Slovencev, ki so se v Berlin priselili šele pred nekaj leti in si zdaj počasi ustvarjajo družine. »Tako se je zelo povečal prirast predšolskih otrok, ki slovenščino govorijo tudi doma, in sicer s staršem, ki je Slovenec. To je seveda razveseljivo, saj ti otroci tudi ob vstopu v šolo nadaljujejo učenje slovenščine in se nato pridružijo eni od štirih šolskih skupin, ki so jim na voljo – glede na oddaljenost pouka od njihovega doma.« Berlin je namreč zelo velik, zato je Novakova vesela, da imajo šolske skupine v različnih okrožjih. Tako je družinam ob pogosto zapleteni logistiki – služba in zu-

»Izidor Pečovnik – Dori je že od nekdaj velik podpornik slovenske šole v Berlinu. Po njegovi zaslugi ima kar šest skupin pouk slovenščine v prostorih Slovenske katoliške misije. Njegova vrata so vedno odprta za nas. Tudi sam je neutrudni promotor učenja slovenščine. Nešteto udeležencev, tako staršev otrok kot odraslih, je ravno zaradi njega našlo pot do mene in pouka slovenščine.«

najšolske dejavnosti otrok – redno obiskovanje pouka slovenščine nekoliko lažje.

In kako je videti pouk? »Naš pouk je morda nekoliko podoben kombiniranemu pouku, kot ga poznamo v nekaterih manjših podeželskih šolah v Sloveniji. Glede na tako veliko heterogenost šolskih skupin se pri pouku večkrat vzporedno dogaja več predstav na več odrih hkrati, pri nas frontalnega pouka torej ni. Tudi učbenikov ne uporabljamo, vsa gradiva za vse skupine in podskupine oblikujem sama. Pomembno se mi zdi, da v času pouka vsaj tretjino dejavnosti izvede cela skupina, da otroci pri učenju sodelujejo kljub velikim starostnim in jezikovnim razlikam. To je zelo pomembno za razvoj njihovih socialnih veščin in še lepše se imamo,« pravi.

Vez s Slovenijo

Staršem po njenih besedah pri ohranjanju slovenščine zagotovo ni lahko, zlasti v mešanih družinah, kjer se sporazumevajo v dveh jezikih. Niso namreč redke družine, kjer otrok odrasča v družini, kjer

Mag. Magdalena Novak, rojena Polzelanka, slovenščino v Berlinu poučuje v treh predšolskih skupinah, štirih šolskih skupinah, ki so zelo raznolike po starosti in jezikovnem znanju, in v štirih skupinah odraslih.

Obisk klekljaric iz Slovenije

V Nemčiji po uradnih podatkih živi približno petdeset tisoč Slovencev, od tega naj bi jih v Berlinu živel približno dva tisoč. Pomembna prвина ohranjanja slovenstva je dopolnilni pouk slovenskega jezika, ki ga financira ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, izvaja pa ga v sodelovanju s tujimi šolskimi oblastmi in slovenskimi skupnostmi v tujini. Prvo slovensko šolo so v Nemčiji ustanovili že leta 1976. Danes je pouk tako za otroke kot odrasle organiziran v Baden-Württembergu, na Bavarskem, v Severnem Porenju-Vestfaliji, Hessnu in Berlinu.

člani govorijo tri ali celo štiri jezike. Takšen primer predstavlja oče Slovenec in mama Španka, ki se pogovarjata angleško, medtem ko otrok obiskuje nemški vrtec. »V večini družin, ki pošiljajo otroke k pouku slovenščine, starši slovenskega izvora z otrokom govorijo slovensko, kar me zelo veseli. Dopolnilni pouk

»Jezikovno znanje otroka je kot ledena gora: mi vidimo samo vrh, pod površjem pa je še veliko več.«

slovenščine starše podpira pri njihovem trudu, da bi otroci odrasli v dvo- ali večjezično osebo. Od njih ne pričakujemo, da bodo takoj odgovarjali v slovenščini, prav tako ne odnehamo z njimi govoriti slovensko, če vedno odgovarjajo v nemščini. Jezikovno znanje otroka je kot ledena gora: mi vidimo samo vrh, pod površjem pa je še veliko več.«

Glede na to, da v Berlinu živi že vrsto let, je letos doživela tudi to, da je triletnika k pouku slovenščine pripeljala njena nekdanja učenka, ki je druga generacija Slovencev v

»Moram reči, da imam posebno spoštovanje do mladih Slovencev, ki so se že rodili v Nemčiji in zdaj s svojimi otroki govorijo v slovenščini.«

Nemčiji, torej se je že rodila v Berlinu slovenskim staršem. »Zdaj je tako zavedna, da z otrokom govori samo v slovenščini, saj se bo, kot pravi, nemščino naučil v vrtcu. Takšnih primerov družin, ko se slovenščino učijo že otroci tretje generacije, je še več. Moram reči, da imam posebno spoštovanje do mladih Slovencev, ki so se že rodili v Nemčiji in zdaj s svojimi otroki govorijo v slovenščini.«

Kmalu spet gregorjevo

Dopolnilni pouk slovenščine je veliko več kot zgolj učenje jezika, saj ima pomembno vlogo pri ohranjanju slovenskih običajev in kulture. »Vsaka zunajšolska dejavnost, ki poveže otroke različnih skupin, je zelo dragocena. Zelo sem hvaležna, da imamo v Berlinu našega Dorijsa in slovensko veleposlaništvo, ki ima poseben po-

sluh za skupnost slovenskih družin. Ob začetku letošnjega šolskega leta smo imeli piknik na zelenici pred veleposlanikovo rezidenco, na katerega nas je – kot že večkrat prej – povabil veleposlanik Franc But.«

Zelo priljubljeno je vsakoletno miklavževanje pri Izidorju Pečovniku – Dorijsu, za katerega so učenci slovenske šole v vseh letih doslej pripravili bogat program v cerkvi sv. Elizabete pri Slovenski katoliški misiji v Berlinu. To je po njenih ocenah vsako leto najbolj obiskana prireditve za Slovence v Berlinu. »Otroci se zelo radi predstavijo svojim družinam, sorodnikom in drugemu občinstvu ter pokažejo, kaj znajo. V preteklih letih smo izvedli dramatizacijo pravljice Kdo je napravil Vidku srajčico, Mojca Pokrajculja, Šivilja in škarjice, Muca Copatarica in številnih drugih.« V času pandemije miklavževanja ni bilo mogoče

organizirati, zato so bili toliko bolj veseli miklavževanja lani decembra. Množično so se zbrali na dvorišču Slovenske katoliške misije pred pogankom najstarejše trte na svetu. Učenci so izvedli kulturni program, v katerem se je predstavila vsaka učna skupina otrok, od najmlajših do najstarejših, od začetnikov do izpopolnjevalcev. Po programu je otroke obiskal in obdaril Miklavž.

Gregorjevo so v Berlinu začeli praznovati na

pobudo Izidorja Pečovnika – Dorijsa, ki ima na ta dan rojstni dan. »Ob njegovi šestdesetletnici smo ga presenetili z našim prvim spuščanjem gregorčkov po reki Spree. Pri organizaciji je sodelovalo tudi veleposlaništvo in doslej smo gregorjevo praznovali že petkrat zapored. Pandemija je to tradicijo prekinila, a jo bomo letos obudili,« ob koncu še dodaja

Novakova.

Foto: osebni arhiv

Gregorjevo so v Berlinu začeli praznovati na pobudo Izidorja Pečovnika – Dorijsa, ki ima na ta dan rojstni dan.

Otroci so dopoldne v nemški redni šoli, enkrat na teden pa po pouku pridejo v slovensko šolo. Pri pouku slovenščine otroci radi rešujejo naloge iz Cicijevega zabavnika.

Med pripravami na dramsko igro Zakaj je smreka tudi pozimi zelena

Pri pouku uporabljajo različne učne pripomočke.

Učenci v Berlinu vsako leto sodelujejo v veseli šoli Cici.

Nastop na Emi freš (Foto: Jan Pintar, RTV Slovenija)

Mlada zasedba LPS vedno bolj uspešna in prepoznavna

»Bila sva v disku, ko je LPS igral ...«

Preboj med uspešne slovenske zasedbe ni preprost, kakovostnih mladih skupin, ki sanjajo o nastopih na velikih odrih, je cela vrsta. Izbor Ema freš daje zadnja leta možnost neveljavljenim glasbenikom, da se predstavijo širšemu občinstvu in se z že uveljavljenimi glasbeniki potegujejo za vstopnico na evrovizijski oder. Med tistimi, ki se potegujejo za nastop na njem, je tudi mlada celjska zasedba LPS.

TATJANA CVIRN

Naš predstavnik za evrovizijsko tekmovanje bo znan 19. februarja, ko bo veliki finale izbora Eme 2022. Šest izvajalcev si je na sobotnem predizboru že zagotovilo nastop v finalu, drugih šest finalistov bo znanih to soboto. Za glasove občinstva in strokovne žirije se bo potegovala tudi petčlanska

jateljev. Zasedba se je od takrat spremenila, sedanja je tista, ki bo zdržala, so prepričani. Žiga je slišal peti Filipa Vidušina in ga povabil k sodelovanju, ta je nato pritegnil sošolca Gašperja Hlupiča, ki igra bobne. Pridružila sta se še kitarist

Prostor za vaje ima LPS še vedno na GCC, kjer lahko vse mlade šolske skupine vadijo v posebej urejeni in opremljeni sobi, kjer so na voljo tudi nekatera glasbila in ozvočenje. »Brez naše šole bi nam bilo težko. Ravnatelj Gregor Deleja podpira glasbeno udejstvovanje dijakov, šola nudi prostor za vajo, možnosti nastopanja na vseh šolskih prireditvah ter predstavitev na socialnih omrežjih šole,« izpostavlja Gašper.

Kratica, ki lahko pomeni marsikaj

Tudi ime zasedbe je povezano s šolo. Žiga pojasni izvor kratice, ki je najprej pomenila lepi, pametni in spo-

Zala: »Za zdaj je najbolj pomembno, da se imamo fino, ko skupaj igramo, in če lahko še komu polepšamo dan, je to nekaj najlepšega.«

Zala Velenšek, basistka

Celjanka, dijakinja tretjega letnika I. gimnazije v Celju splošne smeri. Rada bi študirala anglistiko in francistiko. V glasbeni šoli se je učila klavir. Sama je začela igrati kitaro in bas kitaro. Še vedno obiskuje program džez kitare na Glasbeni šoli Celje. Rada posluša slovenske popevke, vseh ji je Nina Strnad, od tujih zasedba Abba. V prostem času se vedno več ukvarja tudi s fotografiranjem.

zasedba LPS (izgovor: el pi es), ki je še s tremi izvajalci zmaga la na Emi freš. »Že to je bilo več, kot smo pričakovali, zato smo tudi manj obremenjeni pred sobotnim koncertom,« pravijo mladi člani zasedbe, ki je nastala konec leta 2018 na Gimnaziji Celje – Center (GCC).

GCC in Kajuh

Klaviaturist Žiga Žvižej je s takratnim kitaristom zasedbe k sodelovanju povabil še nekaj pri-

Mark Semeja in basistka Zala Velenšek, ki edina prihaja s I. gimnazije v Celju. Zasedba je imela basista, ki je bil v njej začasno, zato so iskali novega člana. Povabili so Zalo, ki je avgusta lani prišla na vajo in od takrat igra s fanti.

Odkar sta Žiga in Mark študenta – prvi študira glasbeno pedagogiko na Akademiji za glasbo v Ljubljani in drugi biologijo v Mariboru – ima zasedba vaje ob koncu tedna in takrat malo bolj intenzivne.

Gašper Hlupič, bobnar

Polzelan, maturant GCC, morda bo študiral politologijo. Zaradi močne bobnarske tradicije v žalski glasbeni šoli se je tudi sam odločil za bobne. Ima podoben glasbeni okus kot Zala. Pred leti je poslušal zasedbi Led Zeppelin in AC/DC, zdaj je vedno primeren čas za Hama in Magnifica. V prostem času zelo rad pije kavo.

Gašper: »Nekateri učitelji bolj razumejo naše ustvarjanje in odsotnost od pouka, drugi malo manj.«

Foto: Lucijan Platovšek

Foto: Žan Žvižej

sobni: »Ko je profesor športa nekoga od dijakov zadolžil, da mora opraviti neko zadolžitev, temu pa

se to ni ljubilo in je vprašal, zakaj mora to storiti prav on, je slišal odgovor, da zato, ker je lep, pameten

in sposoben.« Tako je zasedba dobila ime LPS, a čez čas se članom pomen kratice ni več zdel najbolj posrečen, zato so se odločili, da bo pomenila Last Pizza Slice (Zadnji kos pice). Domnevamo, da je šlo za prepir, kdo bo pojedel zadnji kos. Medtem so namreč ugotovili, da je najbolje, če vsak naroči svojo pico in ni prepira.

Če so se kdaj sprli zaradi pice, pa v en glas zatrjujejo, da so vse druge razprave v zasedbi zelo ustvarjalne. Gašper razloži: »V vsaki skupini so kdaj kakšna nesoglasja. Vsak želi najboljše, a vedno se vsi ne strinjamo, zato pride do razprave. Mislim, da smo dovolj odrasli, da ločimo med osebnimi stvarmi in tistimi, povezanimi z zasedbo. Želimo, da vedno vsak pove svoje mnenje, in smo demokratični glede odločitve. Želimo ohranjati dobre odnose, saj smo tudi prijatelji.«

Žiga Žvižej, klaviaturist

Celjan, študent glasbene pedagogike. Glasbeno znanje je nabiral na Glasbeni šoli Celje, kjer je končal nižjo stopnjo klavirja in že takrat je raje kot po notah, ki jih je dobil v šoli, igral priredbe in svoje skladbe. Nekaj let je igral tudi džez klavir. Všeč mu je tuja zasedba Lawrence, rad posluša slovenske skupine Kokosy, Babooni, Plateau ... Je tudi strasten in odličen šahist.

Žiga doda, da je sicer najstarejši član zasedbe, a se nima za šefa, ki bi »komandiral«. Vsak ima svoj glas in dobro je, da se ne strinjajo vselej o vsem, je prepričan. »Najboljše stvari so se vedno dogajale zaradi neswtrinjanj.«

Vesela in žalostna hkrati

Njihovi glasbeni okusi so različni, vsak posluša drugačno glasbo, zato so tudi razprave o tem zanimive. Filip meni, da je to dobro, saj tako člani zasedbe dobijo vtis, kako bo skladbe sprejelo občinstvo, ki je tudi zelo raznoliko.

Če so na začetku igrali glasbo, ki so jo želeli slišati tisti, ki so jih povabili na nastope, in so preigravali različne skladbe drugih avtorjev, je zadnje čase v ospredju avtorska glasba. Besedila in glasbo ustvarjajo vsi člani. Filip je na začetku veliko skladb napisal v angleščini, zadnje čase se loteva tudi slovenskih besedil. »Pomembno je, da znam izraziti, kar v nekem trenutku začutim,« pravi mlad ustvarjalec. Na vajah skladbe ponavadi dobijo novo podobo in dokler ni zasedba v studiu na snemanju, se lahko še marsikaj spremeni. Tako je bilo tudi s skladbo Disko, s katero se je LPS predstavil na Emi freš. V smehu člani pravijo, da so z njo presenetili tudi sebe, saj ni ravno

v njihovem slogu. Igrajo namreč bolj soul in pop skladbe. Disko bi moral biti na začetku v ritmu bossa nove, a se je nekdo od članov začel zafrkavati in igrati v disko ritmu. Drugim je bilo to všeč in nastala je skladba v ritmu, ki vabi na ples, a z besedilom, ob katerem bi se zjokal, kot pravi Filip, saj govori o čustvih, ki jih doživljamo ob razočaranju v ljubezenskih zvezah, o nezvestobi.

Za veselje in užitek

Kljub temu da je uspeh na Emi freš največ, kar so doslej dosegli, so ponosni tudi na druge dosežke v času delovanja. Na Špil ligi v Ljubljani, kjer nastopajo dijaške zasedbe, so lani prišli med prve štiri. Prav tako so se v vrh uvrstili na poletnem žalskem natečaju

Žiga: »Všeč nam je misel celjskega glasbenika Leona Firšta, da je veliko bolj zabavno in v užitek, če igraš z drugimi, ne sam.«

Stresi oder in na natečaju za mlade zasedbe Šourock.

Od kod sploh zamisel, da bi se preizkusili še na Emi? Navdušil jih je Žiga, ki je evrovizijski oboževalec že od mladih nog. Zakaj pa ne, so rekli drugi in se brez velikih pričakovanj podali v tekmo.

Sicer pa so se za prepoznavnost zasedbe člani že prej trudili tudi na socialnih omrežjih. V časih, ko zaradi epidemije ni bilo mogoče nastopati, je postala tovrstna predstavitev še pomembnejša, saj se je večina glasbe preselila na spletne platforme. »Takšna promocija zahteva sicer več dela in časa, da te ljudje opazijo, a zasedba Plateau je primer, da lahko uspeš, tudi če ne greš na Emo,« pravi Gašper. Člani seveda želijo čim prej in čim več nastopati tudi v živo in menijo, da si tudi ljudje to želijo. »Brez korone ne bi vedeli, da kaj pogrešajo, saj so imeli prej večino stvari ves čas na voljo. Zdaj si spet

Filip: »Verjamemo, da lahko nekaj naredimo, ker ustvarjamo glasbo, ki je všeč nam in ljudem.«

Filip Vidušin, pevec

Celjan, maturant GCC, rad bi študiral anglistiko. Doma so starši imeli veliko plošč in ob njihovem poslušanju je začel peti. V osnovni šoli se je priključil pevskemu zboru. Hotel se je učiti kitaro, a ker v glasbeni šoli tisto leto ni bilo prostora, se je odločil za trobento in naslednje leto začel igrati še kitaro. Ko je začel trenirati košarko, jo je opustil, medtem ko je trobento igral osem let. Včasih je poslušal Eda Sheerana, Imagine Dragons, Bruna Marsa ... Všeč so mu slovenske zasedbe Kokosy, Babooni, Joker Out, Hamo & Tribute 2 Love.

Foto: Patrik Kociper

Z leve: Filip Vidušin, Mark Semeja, Gašper Hlupič, Zala Velenšek in Žiga Žvižej (Foto: Janja Šolinc)

Mark Semeja, kitarist

Letušan, študent biologije v Mariboru. Najprej se je učil igranja klavirja, za katerega ga je navdušil njegov oče. Kasneje ga je pot ponesla k igranju klavirske harmonike, sedaj že dve leti in pol igra električno kitaro. V prostem času se poleg glasbe rad ukvarja tudi s športom. Rad posluša blues, rok in indie. Njegovi najljubši izvajalci so Dire Straits, Stevie Ray Vaughan in Greto Van Fleet.

Mark: »Glasbo dojemamo kot medij za svobodno izražanje in si svojega življenja brez nje preprosto ne predstavljamo.«

želijo doživeti glasbo v živo,« pravi Filip. LPS je čas korone izkoristil za ustvarjanje novih skladb, rast in razvoj.

Na Emi se želijo člani predvsem imeti fino, pravi Zala, ki je prepričana, da se še ne zavedajo povsem uspeha, ki so ga dosegli.

In kje se vidijo čez nekaj let? »Upam, da nas rezultat na Emi ne bo tako prizadel, da se ne bi več hoteli ukvarjati z glasbo,« pravi v šali Gašper. Žiga meni, da so povezani, da radi ustvarjajo, kar je sproščujoče in v užitek, zato računajo, da bodo čez čas še vedno skupaj ter da bodo lahko igrali na malo večjih odrih, v klubih.

»Za zdaj je najbolj pomembno, da se imamo fino, ko skupaj igramo, in če lahko še komu polepšamo dan, je to nekaj najlepšega,« zaključuje Zala.

Foto: Jan Pintar, RTV Slovenija

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Za domovino z rokom naprej – kratka zgodovina celjske rokovske glasbe ⁽¹⁾

Rokovska glasba je ena od nosilk popularne kulture druge polovice 20. stoletja, zato kot taka ni samo glasbena zvrst, pač pa tudi kulturno-popularni fenomen, ki je v sedemdesetih letih svojega obstoja spremenil način skladanja, izvajanja in poslušanja glasbe. Rok je s svojim množičnim vplivom premikal meje, osvobajal mlade kulturnih in socialnih spon ter poskrbel, da se je zanj začela zanimati tudi politika. Vsekakor dovolj razlogov, da je rok s svojo bogato dediščino in vplivom na slovensko družbo dobil v Muzeju novejši zgodovine Celje tudi lastno pregledno razstavo, ki pa tokrat ni bila vezana zgolj na lokalno okolje, pač pa je vsebinsko povežala celotni slovenski prostor ter celo del bivšega jugoslovanskega. Ko govorimo o slovenskem roku med leti 1965 in 1991, ga je namreč nemogoče vzeti iz jugoslovanskega konteksta. Enoten glasbeni trg, državni snemalni studij in založbe, državni mediji ter

nenehna glasbena sodelovanja so namreč vplivali, da je rok glasba brezmejno prehajala kulturne meje vseh šestih republik, obenem pa skrbela za kakovost in pojavnost, pa tudi cenzuro.

Kljub temu, da so pionirski začetki roka v Sloveniji in s tem najbolj odmevni rokovski ansambli izhajali iz treh glavnih rokovskih centrov v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, Maribor, Ljubljana, Koper, pa Celje niti malo ni zaostajalo v izvedbi, pa tudi v avtorstvu prvih rokovskih zasedb ne. Celje je imelo vsekozi dobro razvito rokovsko sceno, ki je sledila svetovnim trendom, a se je skozi razvoj, skoraj raje kot z mainstreamovsko glasbo, spogledovala z alternativno produkcijo, ki je svoj razcvet doživela predvsem v osemdesetih.

Se nadaljuje ...

Sebastjan Weber
Muzej novejši
zgodovine Celje

Konec 70. let 20. stoletja je začela delovati skupina Kladio, konj in voda. S svojim akustičnim pristopom in liričnostjo besedil je postala ena od nosilk tako imenovanega folk roka v Sloveniji. (Foto: Dani Bedrač, kopijo hrani Fototeka MNZC.)

Skupina Electric fish je sredi 80. let sledila valu industrijskega oz. elektro roka. Kopijo hrani Fototeka MNZC.

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

ALBUM S CELJSKEGA

Dvanajstletna Ela Hrga, por. Peroci

(1922–2001)

11. februarja 1922 se je v Sv. Križu pri Rogaški Slatini rodila Ela Hrga, por. Peroci, slovenska mladinska pisateljica, urednica, pesnica in učiteljica. Osnovno šolo je obiskovala v Šmarju pri Jelšah, Rogatcu in Šentvidu pri Grobelnem, gimnazijo in meščansko šolo pa v Celju in Kočevju. Študij je zaključila na državnem učiteljskišču. Diplomirala je na Filozofski fakulteti, na oddelku za pedagogiko, leta 1954. Delovala je kot učiteljica, pisateljica in novinarka. Njena najbolj znana dela so Muca Copatarica, Moj dežnik je lahko balon, Hišica iz kock in mnoga druga.

Umrla je 18. novembra 2001 v Ljubljani, kjer je na Žalah tudi pokopana.

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek
Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije –
osebni spomini 20. st.

Medijski pokrovitelj: Novi tednik

Povabilo ...

Knjižnica Rogaška Slatina ob 100-letnici njenega rojstva vabi k sodelovanju vse slovenske osnovnošolce na natečaju za najboljšo pesem v sklopu festivala Mali Pranger – Ela. Povabilo velja od 11. februarja, Elinega rojstnega dne, in do svetovnega dneva knjige 2. aprila. Zaključek z razglasitvijo rezultatov bo v maju. Vse informacije dobite pri vodji festivala mag. Nataši Koražija, direktorici Knjižnice Rogaška Slatina, na e-naslov natasa.korazija@r-sl.sik.si

»Ko je učitelj napisal na šolsko tablo naslov spisa, ki naj bi ga napisali v šoli ali doma, se je v meni utrnul trenutek pravljčnosti.«

www.novitednik.si

Fotografijo
hrani Knjižnica
Šmarje pri
Jelšah.

Ni telesnega organa, ki ga kajenje ne bi prizadelo

Podatki kažejo, da se razširjenost kajenja v Sloveniji sicer zmanjšuje, a še vedno kadi vsak četrty odrasli prebivalec Slovenije. Tobačni dim je mešanica več kot pet tisoč kemikalij, rakotvornih snovi, toksinov, ki povzročajo bolezni pri ljudeh. Kajenje je eden od dejavnikov tveganja za razvoj in poslabšanje bolezni dihal, vključno z okužbami. Kajenje tobaka je eden glavnih dejavnikov za nastanek bolezni dihal, ki vključujejo kronično obstruktivno pljučno bolezen in pljučnega raka.

SIMONA ŠOLINIČ

Kajenje negativno vpliva na zdravje pljuč in škoduje imunskemu odzivu v dihalnem sistemu, zaradi česar so kadilci bolj nagnjeni k okužbam. Kajenje je eden od dejavnikov tveganja tudi za okužbo in smrt zaradi patogenov iz skupine koronavirusov. Razi-skovalci poudarjajo možnost, da kajenje pri posameznikih poveča verjetnost okužbe z novim koronavirusom ali poslabša potek bolezni. Pri bistveno večjem deležu bolnikov s covidom-19, ki so kadilci, se je med sprejemom v bolnišnico pokazalo hitro poslabšanje zdravja v primerjavi z nekadilci. Med bolniki s covidom-19, ki so bili sprejeti na intenzivno zdravljenje in so potrebovali mehansko ventilacijo, je bilo bistveno več kadilcev kot nekadilcev. Tako pravijo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje.

Opustitev kajenja prinese koristi

Kajenje tobaka škoduje vsem organom v telesu in škodljivo vpliva na zdravje. Predvsem je eden glavnih dejavnikov za nastanek bolezni dihal, ki vključujejo kronično obstruktivno pljučno bolezen in pljučnega

raka. Opustitev kajenja prinese številne koristi za zdravje v vsakem starostnem obdobju in v času covid-19 pomeni pomembne dodatne koristi za zdravje. Mnogi posamezniki težko prenehajo kaditi, še posebej če poskušajo kajenje opustiti sami, brez pomoči.

Zaradi pandemije se je zmanjšala tudi stopnost do različnih oblik pomoči pri opušcanju kajenja, saj so v Sloveniji brezplačna svetovanja za posameznike, svetovanja in skupinski programi za opušcanje kajenja v zdravstvenovzgojnih centrih in centrih za krepitev zdravja še vedno omejeni. Zdravniki želijo, da bi bila ta vrsta pomoči čim prej spet vzpostavljena. Tudi v Slovenski zvezi za javno zdravje, okolje in tobačni nadzor svetujejo in pripravljajo delavnice za opušcanje kajenja tako za odrasle kot tudi v osnovnih in srednjih šolah. Mlade spodbujajo, naj ostanejo nekadilci, tudi s spletno nekadilsko zaobljubo na spletni strani. Evropske smernice za zdravljenje mladostnikov, zasvojenih z nikotinom, navajajo, da imajo najstniki, ki se udeležijo programa za opustitev kajenja v skupini, dvakrat več možnosti, da prenehajo kaditi.

Foto: Pixabay

Ves čas je dostopen brezplačen svetovalni telefon za opušcanje kajenja 080 27 77, ki nudi tudi dolgoročno pomoč in podporo svetovalcev pri opušcanju kajenja. Telefon deluje vsak dan, tudi ob koncih tedna in praznikih, med 7. in 10. uro ter med 17. in 20. uro.

Zaskrbljujoče

Med prebivalci Slovenije, starimi od 25 do 74 let, se je med letoma 2016 in 2020 znižal odstotek kadilcev, izraziteje med moškimi.

Razširjenost kajenja se že dlje časa zmanjšuje med tistimi, ki običajno začnejo kaditi. 63 odstotkov prebivalcev, ki so kadarkoli v življenju kadili, je prvič kadilo pred polnoletnostjo, 99 odstotkov pri 25 letih ali manj.

Vsak peti odrasli prebivalec, star od 18 do 74 let, in skoraj vsak deseti 15-letnik kadi tobak.

Tobak ostaja eden vodilnih dejavnikov tveganja za smrt in izgubljena zdrava leta življenja.

Cene cigaret so med nižjimi v Evropski uniji. Prisotne so tudi znatne razlike v cenah različnih skupin tobačnih izdelkov.

Kršitve Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov so pogoste. Tobak za oralno uporabo, katerega prodaja je v Sloveniji prepovedana, nekateri prodajajo kot tobak za žvečenje.

Na trg prihajajo izdelki, ki vsebujejo tobak oziroma nikotin, po njih posegajo predvsem mladostniki, uporaba se povečuje. Uporaba izdelkov z nikotinom je med mladostniki še posebej tvegana.

Število prodajnih mest tobačnih in povezanih izdelkov je zelo visoko. Mladostniki zaznavajo tobačne in povezane izdelke kot zlahka dostopne. Med 15-letniki jih vsaj enkrat na teden kadi tobak malo manj kot desetina, malo več kot polovica od teh kadi vsak dan.

Med 60 prebivalci, ki vsak teden umrejo zaradi s tobakom povzročenih bolezni, jih 23 umre pred 70. letom.

Tobaku je pripisljiva skoraj vsaka šesta smrt med prebivalci, starimi 30 let in več.

Tobak v Sloveniji letno povzroči več smrti, kot jih skupno nezgode (vključno s prometnimi), alkohol, prepovedane droge, samomori in aids.

Izpostavljenost tobačnemu dimu je dandanes prisotna predvsem v domačem bivalnem okolju. Zaradi kajenja nosečnic je tobačnemu dimu vsako leto izpostavljenih približno dva tisoč še nerojenih otrok.

Med mladostniki, starimi od 10 do 17 let, ki ne kadijo, je tobačnemu dimu izpostavljena približno tretjina vseh, to je približno 48 tisoč mladostnikov. Med njimi je tretjina izpostavljenih vsak dan.

Izpostavljenost zvišanim ravнем zdravju škodljivih snovi je prisotna tudi v zaprtih prostorih, kjer ljudje uporabljajo elektronske cigarete ali kadijo tobačne izdelke, v katerih se tobak segreva. Podatkov o obsegu izpostavljenosti aerosolu teh izdelkov v Sloveniji ni.

Po tobaku za oralno uporabo (snus, fuge) v Sloveniji posegajo predvsem mladostniki in mladi odrasli. Odstotek uporabnikov med mladostniki narašča, med odraslimi se ne spreminja.

Vir: NIJZ

Kaj pa elektronske cigarete?

Elektronske cigarete so skupina novjših hitro spreminjajočih se in zelo raznolikih izdelkov, ki so na trgu prisotni od leta 2006. Segrevajo tekočino, ki se spremeni v aerosole, ki jih vdihuje uporabnik. Glavne sestavine aerosolov so nikotin (nekater elektronske cigarete so tudi brez njega), vlažilci, arome in številne druge zdravju škodljive snovi, tudi rakotvorne.

Aerosoli vsebujejo snovi, ki so prisotne v tobačnem dimu, a tudi takšne, ki jih v njem ni. Izpostavljenost uporabnika škodljivim snovem je zelo raznolika in odvisna od značilnosti izdelka, tekočine in načina uporabe. Vnos nikotina je pri izkušenih uporabnikih primerljiv vnosu pri kajenju cigaret, izpostavljenost drugim škodljivim snovem pa je ob tipični uporabi večinoma manjša kot pri kajenju cigaret (razen v primeru nekaterih kovin). Ne glede na morebitne

tne nižje ravni škodljivih snovi je uporabnik elektronskih cigaret izpostavljen znatnim količinam zdravju škodljivih snovi. Novejše generacije elektronskih cigaret lahko dovajajo višje ravni nikotina in zdravju škodljivih snovi.

Elektronske cigarete so škodljive za zdravje. Škodljivih učinkov njihove uporabe na zdravje ne smemo podcenjevati. Podatkov o škodljivih

učinkih je vedno več, predvsem tistih na srce, žile in dihal. Uporaba elektronskih cigaret je povezana s povečanim tveganjem za bolezni srca, žil in dihal. Trenutno še ne poznamo škodljivih učinkov dolgoročne uporabe elektronskih cigaret, saj so na trgu še prekratek čas. Vse elektronske cigarete, ki vsebujejo nikotin, lahko povzročijo zasvojenost.

Celjski grad, k njemu se vračam

Celjanka Zora Hudales se rada vrača na celjski grad, kjer je vedno očarana nad čudovitim razgledom na Savinjo in dolino, po kateri teče. (Foto: SHERPA)

Desetletja in več dograjevan, spreminjan, zapuščen in izkoriščen je obstal in v današnji podobi nas mogočen ter zapeljiv nezadržno vabi med svoje kamnite skrivnosti.

Kupila sem letno karto, ki mi omogoča vstop na grad. Najprej seveda zavijem na kavo v Kavarno Veronika. Malo poklepetam z natakari-

co, ki me že pozna, ve tudi, da se bom domov grede še oglasila. Gostje prihajajo in odhajajo, otroke prepusti-jo igri na travnatem delu za

kavarno, tam so postavljene tudi velike plastične šahovske figure. Manjši otroci ne vedo prav, kaj bi z njimi počeli, večji, predvsem fantje, jih podirajo ali mečejo sem in tja. Redkokateri starši jim to prepreči. Vem, radi bi imeli mir, a vseeno ... Skupina delavcev je

tako dobre volje, kot bi prišli z zabave, z užitkom se lotijo piva. Dve mladi Francozinji se trudita z angleščino, sicer pa je besedo kava mogoče razbrati v mnogih jezikih. Gospa sivih las s pohodnima palicama se mi nasmehe. Potem sedeta za mizo zakonca

s psičkom v naročju. Nekam zaskrbljeno ga opazujeta. »Je bolan?« vprašam. »Da, kupila sva ga od nekih Čehov, ima slabo krvno sliko, v Celju so ga pregledali.«

Čas je za moj odhod z gradu. To sem počela že tolikokrat, a še vedno odkrijem kaj novega, nenavadnega. Zidovi so seveda še vedno tam, kjer so bili, je pa igra senc in svetlobe vsak dan in vsak trenutek drugačna, v močnem soncu so robovi ostri, se pomikajo glede na čas. Kadar oblak preleti grad, leže na mogočne zidove siv pajčolan, a tudi ta v mnogih odtenkih. Moj pametni telefon »snema« kar naprej, čeprav to počne le zame. Pridem do razglednega platoja in sem spet prevzeta ob pogledu na mesto, na Savinjo in dolino, po kateri teče, ter na zeleno gričevje, kamor seže pogled. Že pred mnogimi leti je predvsem Celjanom znan pisatelj Miloš Mikeln zapisal, da lepšega razgleda ni.

Sedem na klop in se tokrat posvetim obiskovalcem. Brez scenarija, brez režiserja videvam prizore, ki me ne prenehajo zabavati. Le zakaj bi še hodila v gledališče? Tu ni ne sprenevedanja ne vizualnih akrobacij, ki so same sebi namen, tu je gledališče vsakdana. Pred mano se zvrstijo tujci, ki so se pripeljali

z avtobusom. Okoli turističnega vodiča se zgrnejo tisti radovedni, mladi se previdno oddaljijo in prišepetavajo smešnice, pari čakajo na priložnost, da se z mestom Celje v ozadju fotografirajo. Po dolini s Savinjo se sploh ne ozrejo. Gre tudi drugače. Nekateri starši najprej otrokom šolarjem natančno preberejo vse, kar piše o zgodovini gradu in Celjskih grofih, in potem sledi dolg ogled, vzpon na Friderikov stolp. Vračam se, skozi line obzidja opazujem krošnje dreves, ki segajo zelo visoko. Ko se odenejo s cvetovi akacije, zrak omamno zadiši.

Malo više od vhoda na grad naredim nekaj korakov po kratki vzpetini do velikega poligona, ki je v sklopu gradu, a zanimivo, redkokdo zaide semkaj, razen kadar so tam najrazličnejše prireditve, zanimive predvsem za otroke. Sama sem in obdata me mir in tišina. Sedem ali ležem na razmajano klop, pozdravim brezo in pomislim na občutek sreče, ki ga je opisal znan avstrijski dirigent v avtobiografskem romanu Ko sem našel tišino. Tudi jaz jo iščem in včasih najdem, tako kot prav ta trenutek, ni plačljiva, četudi je nekaj najdragocenejšega.

ZORA HUDALES

Praznovala biserno poroko

Na prehodu starega v novo leto pred šestdesetimi leti, natančneje 31. decembra 1961, sta si večno zvestobo obljubila Ida in Alojz Bizjak iz Orehovca v Zibiki. Tako častljiv jubilej sta želela proslaviti z najdražjimi. Zaradi trenutnih zdravstvenih razmer in želje po varovanju zdravja sta praznovanje zamaknila na 15. januarja letos.

Poročila sta se v cerkvi Tinske Matere božje nedaleč od njenega doma. Ida Založnik se je rodila v številni družini z devetimi otroki v Orehovcu 6 na veliki kmetiji. Svojega izbranca je našla le nekaj sto metrov od domače hiše. Lojze je odrasčal v družini s štirimi otroki v Orehovcu 3. Zaradi bližine njunih domov mu ni bilo treba daleč k dekletu na vasovanje, kar je trajalo približno tri oziroma štiri leta. Kot sosedja sta se že poznala od zgodnjega otroštva in se kasneje zblížala ob kmečkih

opravih in praznikih. Iskrice ljubezni je preskočila, zagorela in gori še danes.

Skupno pot sta začela 1. januarja 1962 na Bizjakovi domačiji. Oba navajena trdega dela, odrekanja, polna zagona sta začela ustvarjati nov dom in gospodarska poslopja. Lojze se je od svojega očeta naučil zidarskega dela, ki ga je s pridom uporabil pri obnovi doma in ga tudi dobro izkoristil pri takratni gradnji hiš v okoliških krajih. Ida je od tem, da je skrbela za otroke, opravljala še gospodinjstva opravila, skrbela za živino in delala na polju ter v vinogradu.

Njuna ljubezen je še isto leto »rodila« hčer Smiljano, kmalu še Jožico, nekaj let kasneje še hčer Marjetko. Ko sta zgradila dom in gospodarska poslopja ter so njuni otroci že odrasli, sta se lotila velikega izziva. Poleg hiše sta zgradila stavbo za turistične namene,

kjer lahko sprejmejo zaključene družbe do 80 gostov, medtem ko je lahko nastanjenih 26 gostov.

Ob vseh obveznostih nista zapostavljala delovanja v lokalnem okolju, saj sta pevca v mešanem cerkvenem zboru 60 let, Lojze prepeva v obrtniškem pevskem zboru 21 let. Vse našete dejavnosti so jima v veliko veselje, tudi zato, ker sta na ta način spoznala veliko prijateljev. Na svoji turistični kmetiji sta večkrat gostila svoje najdražje, sorodnike in prijatelje.

Ko je čas mineval, so tudi njune hčere in sin poskrbeli za mladi rod. Imata sedem vnukov – Nino, Mojco, Tomaža, Andraža, Tino, Natašo in Jana – in dva pravnuke – Lucio in Lovra. Ob vsej bogati in včasih naporni prehojeni poti sta neizmerno hvaležna svojim otrokom in hkrati srečna, da sta še vedno tako dobrega zdravja.

STANKO FAJS

Voščila ji je najstarejša občanka

Marija Stropnik s Polzele je 27. januarja praznovala devetdeset let. Ob tej priložnosti so jo obiskali predstavniki lokalnih društev in organizacij. A zagotovo je bila najbolj vesela obiska najstarejše občanke Angele Košmrlj, ki je lani praznovala stoti rojstni dan.

Z veseljem sta poklepetali in izmenjali nekaj spominov. Tako Marija Stropnik kot Angela Košmrlj sta okusili čas druge svetovne vojne, česar ne bosta, kot pravita, nikoli pozabili. Obe sta članici domače krajevne organizacije – Zveze združenj borcev za vrednote NOB Žalec. Dotaknili sta se tudi aktualnih zdravstvenih razmer v Sloveniji in po svetu. Verjetno je Angela slavljenci zaupala tudi recept, kako dočakati takšno starost.

NT

Najstarejša občanka Polzele Angela Košmrlj (levo), ki bo letos junija praznovala stoprvi rojstni dan, je takole vedro in polno emergije ob devetdesetletnici voščila sokrajanki Mariji Stropnik. (Foto: TT)

Marija Stropnik so za 90. rojstni dan obiskali podžupan, predstavnica Rdečega križa in Karitas Polzela, predsednik ZKB Polzela in predsednik DU Polzela. (Foto: TT)

Celjski dijaki krepijo sodelovanje z Veselimi nogicami

V društvu Vesele nogice, kjer že deseto leto s pomočjo zvestih članov, prostovoljcev, zaposlenih ter donatorjev in sponzorjev pomagajo osebam s posebnimi potrebami in njihovim družinam, so še posebej ponosni, da zelo dobro sodelujejo z mladimi dijaki Ekonomske šole Celje, ki z dejavnim delovanjem soustvarjajo lepšo prihodnost.

Še posebej jih veseli, da je Ekonomska šola Celje prisluhnila tudi njihovi pobudi in se odločila za sodelovanje v okviru projekta Spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje, nad katerim bdi ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in je sofinanciran s sredstvi Evropskega socialnega sklada.

Dijaki Ekonomske šole Celje Martin Deželak, Larisa Bernard, Lan Kos, Anile Cocaj, Jožica Grašič in Nastja Fidler iz 4.a-razreda ter dijakinja iz UP Lupinca Ana Klanšek in Lana Valand iz 3.a-razreda so z mentorico učnih podjetij in profesorico ekonomskih predmetov

Na so Lana Valand, Mojca Fegeš, Ana Klanšek, Ivica Pinter, Jožica Grašič, Lan Kos, Martin Deželak z Andrejo Tanšek, mentorico in profesorico ekonomskih predmetov.

Andrejo Tanšek v petek, 17. decembra, predali zamaške društvu Vesele nogice. Njihovemu zbiranju so se letos pridružili tudi dijaki 2.b-razreda. Dijakinja Neja Žolger je k zbiranju zamaškov povabila trgovino Jager. Pridružila

se je zbiranju in sodelovanje obljubila v obliki donacij izdelkov, ki jih društvo nujno potrebuje.

Dijaki, učitelji in delavci šole so bili pri zbiranju zamaškov zelo prizadevni in so s sodelovanjem dokazali, da jim

je mar tako za otroke s posebnimi potrebami kot za okolje. Posebna pohvala za največ zbranih pokrovčkov gre dijakoma Martinu Dežlaku in Lanu Kosu iz 4.a-razreda, ki sta v sodelovanju s podjetjem Marolt in s kavarnami ter z go-

stinskimi obrati zbrala največ zamaškov.

Lanski dijaki UP Zate Larisa Bernard, Gal Guček, Anile Cocaj in Martin Deželak so že na jesenskem Mednarodnem sejmu obrti in podjetnosti v Celju s pomočjo sponzorskih

izdelkov podjetij Afrodit in Malinca zbirali sredstva. Dijaki so bili z mentorico uspešni, saj so zbrali toliko denarja, da so lahko finančno podprli letni projekt Korak za prihodnost Veselih nogic. Ker bodo njihovo poslanstvo nadaljevali dijaki 3. letnika, sta v petek, 17. decembra, dijakinja 4.a-razreda Jožica Grašič in Nastja Fidler predali napolnjeno škatlo zamaškov dijakinji iz 3.a-razreda Ani Klanšek in tako simbolno prenesli naloge in poslanstvo na mlajšo generacijo.

Društvo Vesele nogice je hvaležno vsem, ki ga na njegovi poti zvesto podpirajo in mu zaupajo. Vsak zamašek, kilogram papirja, poslan SMS, vsaka odpadna kartuša in donacija jim pomaga, da svoje poslanstvo opravljajo še naprej. Še posebej se zahvaljujejo vsem, ki so projekt Korak za prihodnost Veselih nogic, s pomočjo katerega bodo lahko še naprej zagotavljali strokovne obravnave za osebe s posebnimi potrebami, že podprli. Vabljeni, da Korak za prihodnost Veselih nogic podprete tudi vi. IP

Ženske v znanosti

Na Gimnaziji Celje – Center, eni najdejavnejših članic mednarodne mreže UnescoASP, so 1. februarja organizirali Veselje do znanosti, tradicionalno prireditev, ki je namenjena popularizaciji znanosti in raziskovanja med mladimi. Ponavadi prireditev pripravijo novembra v šoli, in sicer ob svetovnem dnevu znanosti za mir in razvoj. Letos je bila zaradi razmer v spletni obliki februarja. Tokratno temo so predstavljale ženske v znanosti, na prireditvi je sodelovalo več kot petsto osnovnošolcev, dijakov in njihovih mentorjev iz 26 slovenskih osnovnih in srednjih šol.

V uvodnem delu so pripravili pogovor z uspešnimi slovenskimi raziskovalkami, ki

ga je moderirala Maja Ratej, nekdanja dijakinja GCC in novinarica Radia Slovenija. Sodelovale so vodje štirih oddelkov na Institutu Jožef Stefan, prof. dr. Milena Horvat (Oddelek za znanosti v okolju), prof. dr. Dunja Mladenec (Oddelek za umetno inteligenco), dr. Barbara Malič (Oddelek za elektronsko keramiko), dr. Ingrid Milošev (Oddelek za fizikalno in organsko kemijo), in dve nekdanji dijakinji GCC – onkologinja dr. Nina Fokter Dovnik in Klavdija Bastl, podiplomska študentka na Memorial Sloan Kettering Cancer Center v ZDA. Mladim so predstavile njihovo poklicno pot, aktualno raziskovalno delo in z njimi spregovorile o izzivih prihodnosti.

V nadaljevanju so si udeleženci ogledali posnetek gle-

dališke predstave Neustrašna raziskovalka – Marie Curie in radioaktivnost, ki so jo napisali Justin Durel, Tomaž Lapajne Dekleva in David Dolamič. Za konec so učitelji naravoslovnih predmetov na GCC za udeležence pripravili posnetke zanimivih eksperimentov s področja kemije, biologije in fizike. Nekatere so udeleženci po njihovih navodilih lahko izvedli tudi sami v domačem okolju in tako odkrivali čarobnost ter uporabnost naravoslovnih znanosti. Posnetki eksperimentov so od 1. februarja dosegljivi na posebni spletni strani <https://veseljedoiznanosti.gcc.si/> in bodo služili kot učno gradivo. Za udeležence so pripravili tudi dva nagradna kviza.

S tem in z drugimi sorodnimi projekti namenjajo na GCC velik poudarek medpredmetnemu povezovanju, kompleksnosti in uporabnosti znanja, razvijanju in osvajanju temelj-

Zaslonske in druge fotografije s spletne prireditve Veselje do znanosti (Foto: arhiv GCC)

nih kompetenc, upoštevajoč načela avtentičnega učenja. S tem spodbujajo dijake in

učence k razumevanju vseživljenjskega učenja in konkretne uporabnosti znanj. Projekt

omogoča tudi medgeneracijsko in medvrstniško druženje. GD

Zmagovalka Eva Brglez in v ozadju njena zamisel za obleko (Foto: arhiv SŠSDL)

Dobila bo obleko za valet

Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko Šolskega centra Celje že vrsto let razpisuje natečaj Nariši obleko. Letos je na njem sodelovalo skoraj osemdeset učencev iz osemnajstih osnovnih šol s Celjskega. Zmagovalka je Eva Brglez iz OŠ Ljubno ob Savinji. Dijaki programa ustvarjalec modnih oblačil ji bodo pomagali uresničiti njeno zamisel, ki jo je narisala, in ji bodo sešili obleko za valet.

Natečaj, ki je bil razpisan že enajsto leto, je namenjen osnovnošolcem, ki radi rišejo in spremljajo modne smernice. V teh dneh se odločajo za izbiro poklica, zato so dobile različne informacije o

šolah in programih. Finalisti natečaja so tako lahko obiskali šolo in si ogledali prostore, atelje, delavnice, v katerih se pod budnim očesom mentorjev kalijo bodoči modni oblikovalci in frizerji. Na koncu so lahko spremljali še modno revijo dijakov.

Zaključno prireditev natečaja so pripravili dijaki vseh programov, nekateri so poskrbeli za tehnično podporo, fotografijo, video, drugi so pripravljali in vodili dogodek. Pripravili so tudi modno revijo oblačil Legende. Pri ustvarjanju oblačil so dijake navdihnili umetniki, kot so Vasilij Kandinsky, Alberto Buri, Gustav Klimt, Duša Jesih, Picasso in Franz Klein, je

pojasnila učiteljica Veronika Kokot. Učitelj Žan Žlebnik je dodal: »Dijaki frizerji so oblikovali avantgardne pričeske,

ujeli so igro oblik in barv, ki so prevladovala na oblačilih. Piko na i je dodalo ustvarjalno ličenje.« ŠK

Med finalisti so bili Lovro Bukovec Kaučič in Iza-Nina Krašovic iz OŠ Braslovče, Eva Brglez in Meta Grudnik iz OŠ Ljubno ob Savinji, Anja Rožen iz OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem, Tinkara Šraml iz OŠ Šmarje pri Jelšah, Anesa Mustafi in Neva Guček iz OŠ Štore, Lejlla Kosar Matovič iz I. OŠ Žalec in Marija Črepinšek iz IV. OŠ Celje.

Vinko iz Dupleka

Po koncu protokola so Busha, ki je obiskal Slovenijo, vprašali, če ima še kakšno posebno željo, pa je rekel, da bi zelo rad videl Vinka iz Dupleka. Tudi Putin je imel enako željo ob obisku Slovenije in je želel pozdraviti Vinka iz Dupleka. Počasi se je direktorju podjetja, kjer je bil Vinko zaposlen, vse skupaj zdelo že malo preveč in ga je poklical v pisarno.

Šef: »Kako to, da te Bush in Putin poznata?«

Vinko: »Ah, to ni nič takega! Veliko potujem in srečujem ljudi ...«

Šef: »Dobro, ampak stavim, da papeža pa ne poznaš osebno.«

Vinko: »Ah, kaj da ne! Seveda ga poznam.«

Šef: »Tega pa ne verjamem. To boš dokazal.«

Tako je podjetje organiziralo izlet v Vatikan. Komaj je Vinko stopil iz avtobusa, že je od daleč slišal papeža vpiti: »Oooo, Vinko, kje si! Dolgo te nisem videl!« Vinko je pohitel do papeža in prav prisrčno sta se objela in trepljala po ramenih. Naenkrat je nastala pri avtobusu zmeda in Vinko je takoj pohitel nazaj. Na tleh je ležal njegov šef, ki je omedlel. Ko se je po nekaj trenutkih spet zavedel, ga je Vinko zaskrbлено vprašal, kaj se je zgodilo.

Šef: »Veš kaj, Vinko, vse sem prenesel: to, da poznaš Busha in da poznaš Putina. Tudi za papeža ti zdaj verjamem. Ampak ko je Japonec ob meni vprašal, kdo je tisti z belo kapico ob Vinku iz Dupleka, je bilo pa preveč.«

Vse pozna

Na nekem sojenju v malem mestu ob Mississippiju je tožilec kot svojo prvo pričo poklical staro gospo. Pristopil je k njej in jo vprašal: »Gospa Jones, ali me poznate?«

Odgovorila je: »Seveda te poznam, in to, odkar si se rodil in če pošteno povem, si

eno veliko razočaranje zame. Lažeš, varaš svojo ženo, manipuliraš z ljudmi in jih za hrbotom opravljaš. Nimaš niti toliko pameti, da bi ugotovil, da ne boš nikoli dober za kaj več kot za prelaganje papirjev.«

Onemel je. Ni vedel, kaj naj stori in je pokazal na odvetnika in vprašal: »Ali njega poznate?«

Odgovorila je: »Da, tudi njega poznam od malega. Gospod Bradley je len poboznjakar, pa še zapit povrhu. Z nikomer ne zna vzpostaviti normalnega odnosa, njegova odvetniška praksa je ena najslabših v celi državi. In da ne omenjam, da je varal svojo ženo s tremi drugimi ženskami. Ena od teh je vaša žena.«

Odvetnik je skoraj umrl od sramu. Sodnik je poklical k sebi tožilca in odvetnika in čisto potihoma zašepetal: »Če jo kateri od vaju idiotov vpraša, če pozna mene, vaju pošljem v zapor.«

Poklic

Oče: »Kaj bi rad postal, ko boš velik?«

Sin: »Vodovodni inštalater, čistilec bazena ali pleskar.«

Oče: »Žena, mali je našel porno filme!«

Telefon

Ponoči zazvoni telefon. Mož: »Če je za mene, reci, da me ni doma!«

Žena se javi: »On je doma.«

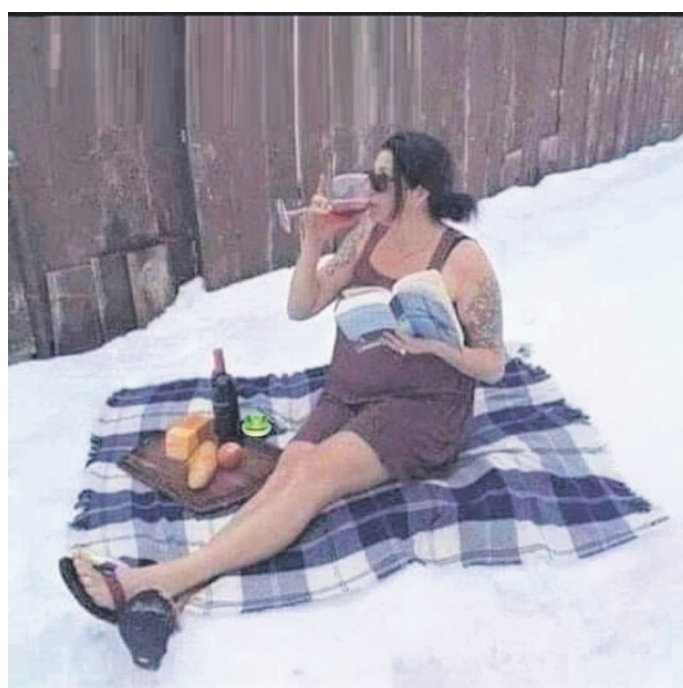
Mož: »Pa kaj ti je?«

Žena: »Za mene je!«

Kovanci

Savinjčanu je sinko pojedel nekaj kovancev. Oče je nekaj časa čakal, da bodo prišli po naravni poti ven, ker pa se to ni zgodilo, je sina odpeljal na urgenco in zahteval takojšnjo operacijo. Zdravnik ga je začudeno vpraša: »Zakaj taka panika? Čez nekaj dni se bo vse uredilo.«

Savinjčan nezadovoljno: »Nekaj dni, nekaj dni. Kaj pa obresti?«

MENOPAVZA

Kdaj si star?
Ko greš v Zreče namesto v Zrče.

»Dragi, kam me boš peljal za majske praznike?«
»Greva k tvoji mami!«
»In za novo leto?«
»Prišel bom pote ...«

Ves dan razmišljam o dveh stvareh: kaj bi jedel in kako bi shujšal.

Oven

Moč vaših čustev se bo še povečala. Povečala se bodo tudi vsa nasprotja, ki izhajajo iz partnerskega življenja. Mars v kozorogu vam daje obilo pozitivne in prodorne energije, ki jo morate izkoristiti na vseh področjih življenja. Teden bo poln dogodkov, na nekatere ne boste mogli zavestno vplivati, kar vas bo spravljal v nemočen položaj.

Bik

Uspešno se boste postavili po robu vsem težavam. Pokazalo se bo, da ste imeli prav glede ključne zadeve, ki je povezana z vašo poslovno potjo. Uran še vedno biva v vašem znamenju in vam prinaša nepričakovane spremembe. Naredili boste dobro potezo na ljubezenskem področju, saj so vam nedavne izkušnje pokazale, da morate poslušati glas srca.

Dvojčka

Nemir vam bo povzročal zastoje, zato se mu zoperstavite z vso silovitostjo. Dobili boste sporočilo, zaradi katerega se boste zamislili. Merkur, vaš vladar, je končno vstopil v direktno gibanje in sprostil kar nekaj blokiranih zadev. Veliko se bo dogajalo, zato je pomembno, da poskrbite za dovolj počitka in uravnoteženo prehrano. Vpliv Jupitra vam lahko prinese kakšen odvečen kilogram.

Rak

Čas je zares ugoden za načrtovanje in analiziranje stanja. Venera in Merkur sta prešla v direktno gibanje in vam omogočata lažje napredovanje. Jupiter, planet sreče, bo v dobrem položaju in vam bo prinašal obilo priložnosti predvsem na delovnem področju. Čas bo tudi za ljubezen in romantiko, vendar boste zahtevnejši, kot ste bili.

Lev

Vse se bo dogajalo s presenetljivo hitrostjo, zato ne katerih stvari ne boste dobro dojemali. Jupiter, planet sreče, se pospešeno giba. Ne glede na okoliščine se ne boste smeli pritoževati, dobro boste usklajevali nasprotja in v družbi blesteli zaradi duhovitosti ter idej, ki bodo v tem času velike. Obeta se vam krajše potovanje, lahko se zgodi nepričakovano.

Devica

Ugotavljali boste, kaj zamujate zaradi lastne nezmožnosti, da bi izstopili iz začaranega kroga. Od življenja boste v prihodnjih dneh potegnili nekaj več. Vaš vladar v direktnem gibanju vam omogoča ureditev zmešnjav, ki so bile prisotne kar nekaj časa. Družabno življenje bo močnejše izpostavljeno vse do začetka pomladi, zato se vam lahko obeta tudi sprememba v ljubezni.

Tehnica

Vaša neodločnost bo stopila v ozadje in iz vsakega dneva boste potegnili veliko. Vaša vladarica je po mesecu in pol končno v direktnem gibanju, kar je veliko olajšanje za vas in za ljudi okoli vas. Lažje se boste odločali za prednostne naloge in se ne boste več izgubljali v spominih na preteklost. Čudovit teden je pred vami, stik z naravo vam bo pomagal, da boste ohranili ravnotežje med fizičnim in duhovnim telesom.

Škorpion

Lenobno boste preživeli konec tedna, naslednji teden pa lahko pričakujete več akcije. Spremembe se dogajajo počasi, korak za korakom, vendar imate občutek, da se vse zgodi v trenutku in v trenutku tudi mine. Na ljubezenskem področju se vam obetajo lepe, pozitivne spremembe. Na delovnem področju boste na spremembi morali počakati še nekaj mesecev.

Strelec

Dejavnosti bodo raznolike, velika bo tudi vaša potreba, da bi dan preživeli raznoliko. Teden bo prijeten tudi v ljubezenskem odnosu. Vaš vladar biva v znamenju rib, zato je čustveno življenje postavljeno v ospredje. Vse do maja se boste odločili za kar nekaj sprememb. Včasih se boste počutili utrujeno in izžeto, zato več pozornosti namenjajte tudi sprostitvi.

Kozorog

Premišljevali boste, kako vnesti v življenje več razgibanosti. Želje so eno, resničnost drugo, ne glede na to, da je moč vaše volje neizmerna. V vašem znamenju sta Mars in Venera, ki sta lahko dva odlična aduta, da lahko življenje obrnete v pozitivno smer. Občasno bo pomanjkanje samozavesti težava. V ljubezni boste hodili po starih, utrjenih smernicah.

Vodnar

Da boste dosegli želeno, se boste odločili preseči vzorce, ki vas obremenjujejo in delajo ranljive. Pomagal vam bo Saturn, ki že od lani biva v vašem znamenju in vam prinaša preizkušnjo za preizkušnjo. Resno se boste lotevali sprememb. Kmalu se bodo pokazali rezultati. Spremembe razpoloženja vas bodo obremenjevale tudi v tem obdobju, zato skušajte ohranjati mirno kri.

Ribi

Položaj bo naravnost odličen, kar zadeva vaše ljubezensko življenje. Jupiter, planet sreče, je v vašem znamenju, kar je odličen položaj za spremembe na vseh področjih. Ljubezni boste namenjali več pozornosti, zato si lahko obetate večje spremembe. Nekoliko bolj težavno bo lahko v sorodstvenih odnosih, zato bodite previdni, kako nastopate v kočljivih zadevah.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

[illegible]

3	8	1						9
	7		3	4				
	5	2						8
7	1	8						
			5		4		8	
					6		1	2
				9				
		5				2	6	
6				8		5		3

6	5					7		
			3		7			
						8	9	4
8	2		4	6			7	
3							5	9
			9	7				
4						6	8	2
		2	8		4			7
		1			9			

4	1	7	6	9	3	8	5	2
8	9	2	7	4	5	1	6	3
5	6	3	8	2	1	4	7	9
9	5	4	1	6	2	3	8	7
3	2	6	4	8	7	5	9	1
7	8	1	3	5	9	2	4	6
6	3	8	9	1	4	7	2	5
1	4	5	2	7	6	9	3	8
2	7	9	5	3	8	6	1	4

1. do 3. nagrada: knjiga Kuharske bukve – zdravilna zelišča, čaji in čajne mešanice ter majica NT&RC

**DRUGAČNI.
BOLJŠI.**

www.trik.si **3K**

**V naše križanke smo pripeljali *lepe besede,*
ki so pri drugih še vedno brez razloga *prepovedane.***

Slavnostni govornik na prireditvi je bil pisatelj, pesnik, prevajalec in literarni zgodovinar dr. Peter Svetina. Elo Peroci je spoznal, saj je bila prijateljica njegove mame in njena sodelavka na Radiu Slovenija. Z bratom sta ji rekla kar teta Ela, saj se jima je tako podpisala v knjige, ki jima jih je podarila.

Obiskovalcem so Valček za Elo zaigrale (od leve): akademski violinistki Inga Ulokina in Tonka Pogačnik Pirnat, vnukinja Ele Peroci, ter obetavna mlada harfistka Leto Križanič Žorž. Slednja je lani v tekmovalni disciplini harfa zmagala na državnem tekmovanju za mlade glasbenike Temsig. Valček, ki so mu lahko prisluhnili obiskovalci prireditve, je napisla Inga Ulokina.

Valček pravljčarki v poklon

Občina Rogaška Slatina ter tamkajšnji zavod za turizem in kulturo sta ob slovenskem kulturnem prazniku pripravila prireditev z naslovom **Ko živim, rišem dan**. Na njej sta posebno pozornost namenila stoti obletnici rojstva priljubljene otroške in mladinske

pisateljice Ele Peroci, ki se je rodila prav v tem zdraviliškem kraju.

Ela Peroci ni bila le mojstrica besed, znala je igrati tudi violino. S tem glasbilom se je spoznala na učiteljsku, kjer jo je učil priznani profesor Leon Pfeifer. Violino igra tudi njena hčerka Jelka Pogačnik, in sicer ljubi-

teljsko, tako kot njena mama. Vnukinja priljubljene otroške in mladinske pisateljice Tonka Pogačnik Pirnat je akademska violinistka, komorna solistka in profesorica violine na Waldorfski šoli Ljubljana.

Da bi simbolno povezala to glasbeno pot, ki se nadaljuje skozi več gene-

racij, je violinistka in profesorica na slatinski glasbeni šoli napisala delo z naslovom **Valček za Elo**. »Navdih sem našla v pravljici *Moj dežnik* je lahko balon, zato sem v skladbo vključila veliko motivov, ki spominjajo na let balona. Delo sem zasnovala tako, da ga bodo lahko izvajali otroci. V letu,

ki je posvečeno tej priznani pisateljici, bomo ustvarjalci še večkrat opozorili na njeno vez z violino,« je povedala. Premierno so skladbo seveda slišali obiskovalci prireditve, ki je bila minuli ponedeljek v Kulturnem centru Rogaška Slatina.

TS, foto: Andraž Purg – GrupA

Olimpijske igre zunaj športnih igrišč

Središče športnega sveta je v teh dneh zagotovo Peking, kjer se na olimpijskih igrah mudijo najboljši zimski športniki. Njihove misli so zagotovo povsem osredotočene na preizkušnje na športnih prizoriščih. Kanček prostega časa, ki ga imajo med napornim tekmovalnim urnikom, izkoristijo za druženje in raziskovanje olimpijske vasi, kjer je na vsakem koraku mogoče čutiti olimpijski utrip. Navijači so še posebej veseli, če ga na družabnih omrežjih delijo z njimi. Pod njihovi fotografijami se »vsuje« plaz vsečkov. Nekaj utrinkov – na žalost tudi katerega manj prijetnega – so prispevali tudi športniki iz naše regije. ŠO

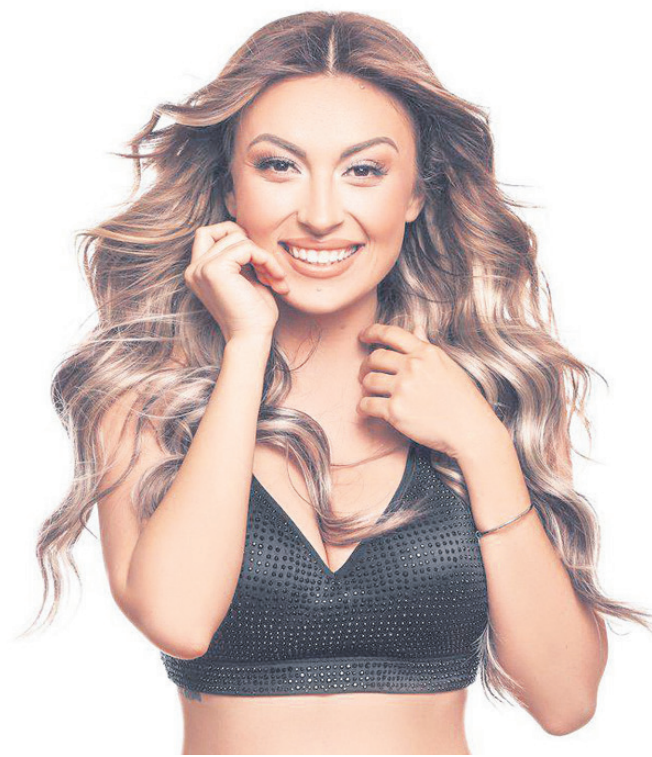
Rok Marguč je takole poziral v olimpijski vasi. Ob fotografiji, ki jo je objavil na svojih družabnih omrežjih, je zapisal: »Največkrat slikana stvar v vasi ... vrsta je za slikanje.«

Celjski alpski smučar Martin Čater je imel nekoliko manj sreče. Ob fotografiji je zapisal, da se zaradi pozitivnega rezultata na koronavirus njegovi nastopi na olimpijskih igrah v Pekingu žal končujejo, še preden so se začeli.

Tudi celjski deskar Tim Mastnak je bil nad odprtjem iger navdušen. Vesel in ponosen je bil, kot je zapisal na Facebooku, da bo predstavljal Slovenijo.

Simpatična Primorka je leta 2017 z Emirjem Ibrakićem posnela pesem *Vzel si bom čas*, še prej je žela slavo na tekmovanjih mladih pianistov doma in tujini, od koder ima v zbirki več zlatih priznanj in plaket ter drugih nagrad. (Foto: osebni arhiv)

Pripravljena na vse ali nič

O Primorki Mii Guček, ki ima korenine v Laškem, kjer je v ranem otroštvu velikokrat preživljala počitnice pri starih starših v Velikih Grahovšah, smo veliko slišali pred leti, natančneje leta 2018, ko je v Nemčiji požela veliko slave v najbolj gledanem šovu Nemčija išče zvezdo.

V Duisburg, ki je nekaj kilometrov severno od Dusseldorfa, se je preselila decembra 2016, zdaj se je odločila, da je tujine dovolj. Kljub temu da si je ustvarila kariero v tujini, si je od mladih nog želela, da bi nekoč svojo domovino zastopala na Evroviziji, zato se je letos tudi odločila, da bo nastopila na Emi. In tokrat bo šla na vse ali nič, saj ima za seboj ekipo, ki sodeluje z največjimi svetovnimi zvezdami. Pesem je napisala z avtorji lanske ciprške predstavnice na Evroviziji, za njen kostum bo poskrbel Madonnin kostumograf Demode Couture, ki je lani oblekel tudi srbsko skupino Hurricane, za Miin odroski nastop skrbi vsem dobro znan Anže Škrube. Ali ji bo uspelo uresničiti evrovizijske sanje, bo znano kmalu.

NT